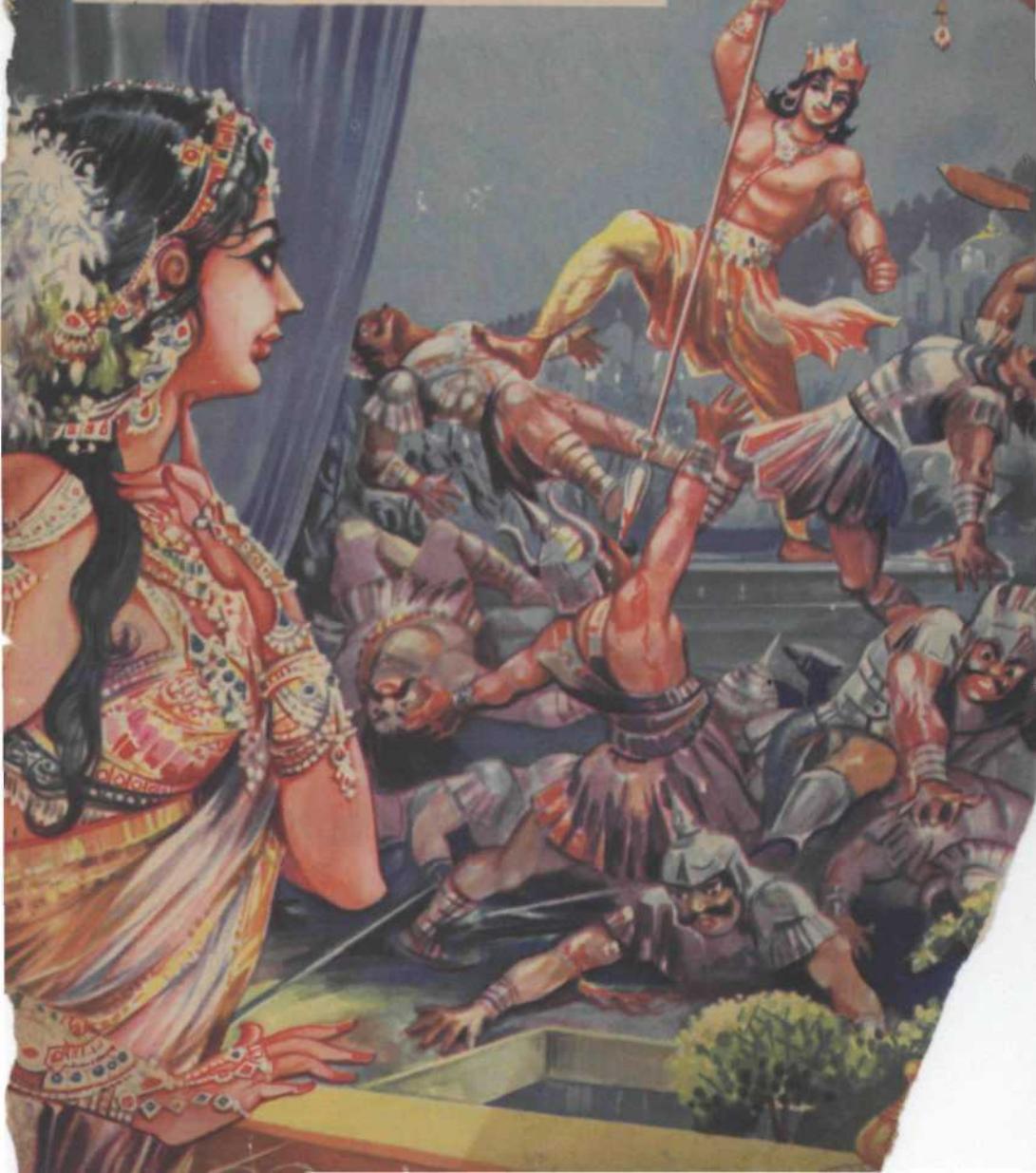

చందులు

నెప్పెంబర్ 1968

Chandamama

Press

VADAPALANI
MADRAS 26

OFFERS YOU...

FINEST PRINTING...

Equipped with

PHOTO GRAVURE
KLIMISCH CAMERA
VARIO KLISCHOGRAPH-

- BLOCK MAKING

and a
host of Others....

కాల్‌గేట్ తో చెడ్డ శ్వాసను నిరోధించండి
రీఱె దంతక్కయింజరుగకుండా కాపాదుకోనండి!

ఎందుకేందుంటే: ఉక్కాపోరి తోముతుంపే కాల్‌గేట్ డెంటల్ ప్రైమ్ నోరో దుర్గాపెన్సు పురియు దంత క్లియమును పొరుపులైర హూట్ గ్రైముంపు 85% వదులు లొంగించుమ.

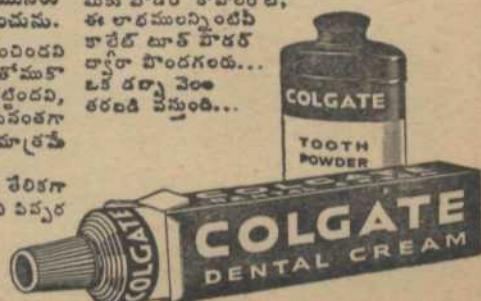
సాఫ్ట్ 10 ముదిరో 7 సురక్షిత దెక్క ర్యాసను వెంటనే విరోదించిందని అందించి రోచం అయిన వెంటనే కాల్‌గేట్ డెంటల్ నోరో కోమ్మో కూ కూ ఎక్కువ మందికి దంతపీఠమునే బాగా అంకిలందని, కూకూమ రంటావ రారిక్రెటో ఎన్నో దెరియ శైయింపుగా రాట పెట్టిరంచం వేచ ఏర్పాటింపాదిపరి | ఉక్కా కాల్‌గేట్ హూట్ ప్రామ్మె దిప్పి ఇంపులు కలిగిపుచ్చరి.

సోం కాల్‌గేట్ తో త్వరితమంగా వచ్చు కోముడునే అంచాయను శేరికగా అందించింది. అందుకేందుంటే ఎక్కువ చేపు వించే దాని రిపురు భాండ చౌరి కూరుపంచం పాపి రారా ఇష్టం.

ముడక దొరక, బాగా ర్యాసకోరకు పురియు చంచ్చు పెట్టాల తుంచుల కొరకు కాల్‌గేట్ తో చంచ్చు ప్రత్యేకమొగా తోముకొమండి.

...ప్రవంచములోని విషిక్కు ఇతర డెంటల్ ప్రైమ్ కన్నా కాల్‌గేట్ నే ఎక్కువ మంది వాడుపున్నాత డోల్సర్లు.

స్టీల్ పొదర కాబాంటే,
షిలార్ ముంబీంలేపే
కాల్‌గేట్ బూక్ ప్రెచర
రాంటా పొందగందు...
టెక్ రాం టెం
రంబండ పెస్టంటి...

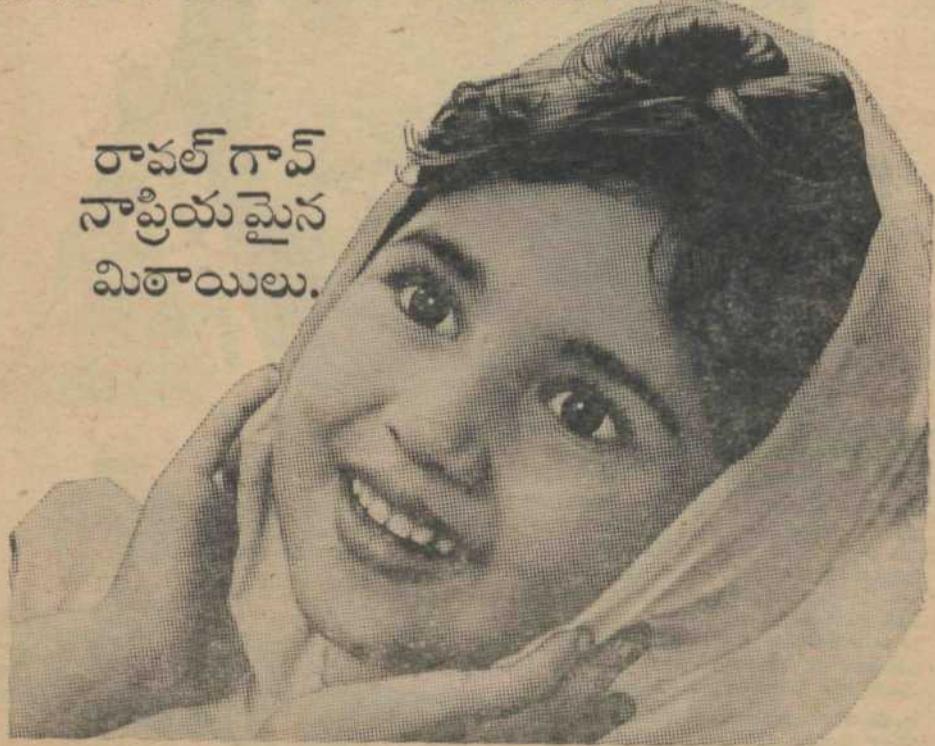
రావల్గావ్

అడ్డగింప నశక్కుమైన రావల్గావ్ మిటాయలు.
అనే కవిధములయిన రుచికరచు సువాసనలు—
నారింజ, నిష్ట, చాకర్ట, విప్పరమెంట్.

దిసచుయ చుండైనా ఏష్టులచుండైనా. వీటినంతపోవ
సుఖములను అనుక చించండి.

మిటాయలు. టాఫీలు లేకో బోన్ బోన్
మరియు పెంక్ కేండి.

రావల్గావ్
నాప్రియమైన
మిటాయలు.

సోల్ సెల్లింగ్ ఏజంట్లు:

ఎన్ఱ్స. మొలిలాల్ గిరిధర్లాల్ అపుర్గ్రూప్, మతగాన్ జిల్లా, నాన్క. లెంబాయ, డిల్లీ, కత్తర
భారతదేశపు ఏజంట్లు: ఎన్ఱ్స. జె. చిత్రరంజన్ అండ్కో., 3-వి, మంగళదాని లేక్, లెంబాయ-2.
ఫోన్: 311236, 864, డాక్టర్ బోమ్రెడ, కోల్ బాగ్, స్వాదిశ్-5. ఫోన్: 564237.

రవంగు ఆర్డ్ బ్యార్జర్

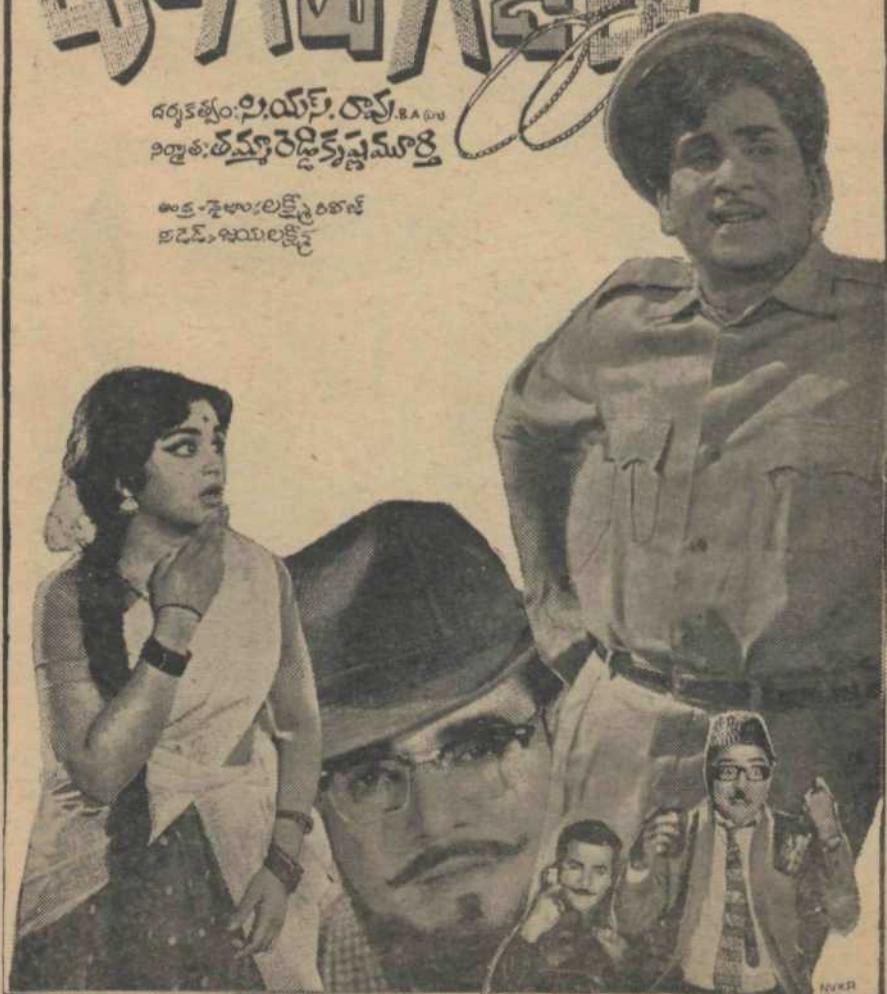
Roopkala

శిఖాలు ప్రాణము

దృష్టిభూషణియ్య. రూప. S.A. 000
అన్నతఃతమ్మిపరిధీకరణమూడ్తి

సంకలనాలక్షీరితి
పద్మినిషయలక్షీ

తమ్మిక
మాచోపి!

కొత్త హర్లిక్స్ బిస్కిట్సు

కొత్త నిచ్చోలు

పోషకవంతమైనవి

మంచింపములోని వారందరికి ఈ ముఖ్యమైనవి—
గ్రెస్ బిస్కిట్లోను హర్లిక్స్ బిస్కిట్లోను
బిస్కిట్లు ఇంది.

బిటూనియా

BBC 7713

బిటూనియా అంటే నాయ్యాకమ్ గుర్తు

శ్రీ వంటలకు త్రైప్పమైన సూసెలు

అగ్విషమ్ కాబడిన
పెట్టుకుండల్

సుపులసుసెలు

- నీటికాండాల్లు సుపులసుసెలు అచ్చికొనుతే పుస్తకప్రథమలకే యించుకొండిని.
- రుచించును విశాసను లభించుటకు ప్రధాన ప్రాణికాలు అందులు ఉండుని.
- తుంగాంధియు వాలకోసం కొలవచుండుని
సుక్కు పెత్తుకొచుటు, వాళుపుల్లు ఉండుని
- తుంగాంధియుడు పొరపాపువల్ల వెలుపును
సొంతుకుండలుగా పెంచగుండుని
- K. A. E. క్రో. ప్రాణాంధియు వేషమానికి ప్రాణి.

విజంట్లు :

శ్రీ మాపేటి వీరరాఘవయ్య,

శివాలయం పేఠ, విజయవాడ

దశాలు :

శ్రీ G. సుబ్బారావు,

పుణ్ణెండ్ర స్ట్రీటు, కెనాలి

శ్రీ B. గోపాలకృష్ణమూర్తి,
1-3-166, రాజముద్రలియార్ స్ట్రీటు
కలానిగుడ, సకింద్రాజాద్

11 FRS. రోబటిస్టిస్ట్రీట్ బ్రిటిష్ సిటీ

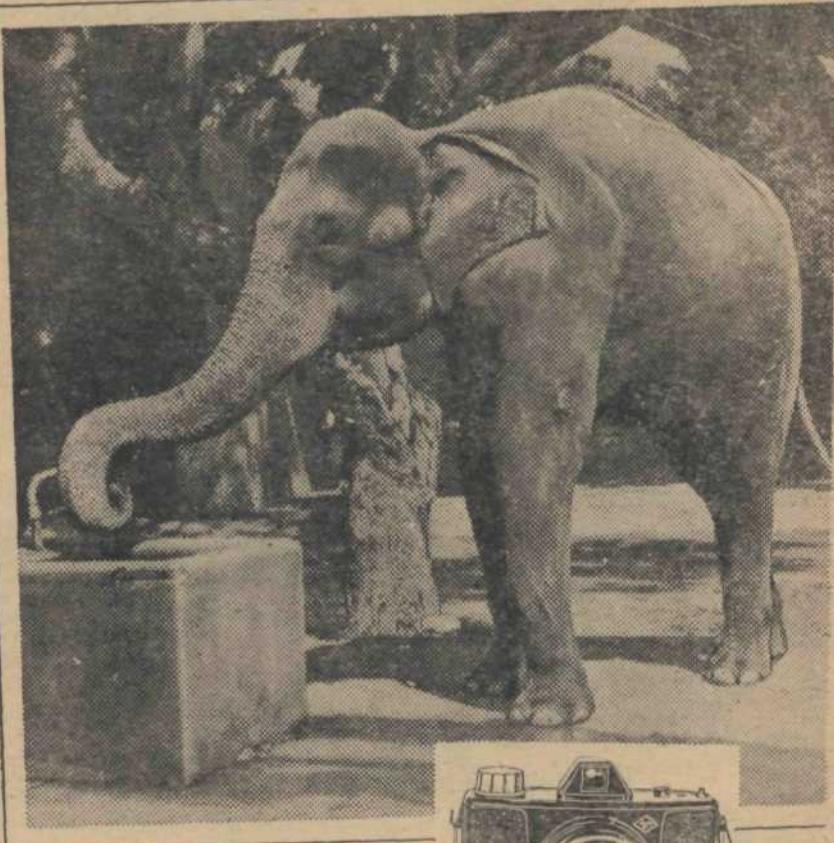
New

by
THE NATIONAL TRADING CO.
Manufacturers of
KASHMIR SNOW BEAUTY AIDS
BOMBAY-2. MADRAS-32.

ప్రాచీలు

బక్కజను యంత చక్కని తీయండి

...కెమెరా కొన్న రోజునే **కిక్ 3**

Rs 46.50
(Excl. of postage)

మాను వెళుషపట కైఫియత వంచి వెళుష క్రూయము!

- గుర్తించి కీర్తి లెంగ్యూలిడ్, డయ్కో న్యూ పారా రెస్ట్, పారాయి కేస్ అభివృద్ధి.
- 120 న్యూ రెస్ట్ లెంగ్యూలిడ్ 12 పెక్ట (6x6 చి.ఎస్.) చిందిలు కొమచులు.
- ఎంటర్ కేస్ పోర్ట్ లెంగ్యూలిడ్ రెస్ట్, అండ్రో ల్యామ్ గ్రాఫిక్ అభివృద్ధి కొమచులు.

ప్రాచీలు ప్రాచీలు ప్రాచీలు ప్రాచీలు ప్రాచీలు ప్రాచీలు

ప్రాచీలు ప్రాచీలు
ప్రాచీలు ప్రాచీలు ప్రాచీలు
ప్రాచీలు ప్రాచీలు ప్రాచీలు
ప్రాచీలు ప్రాచీలు ప్రాచీలు

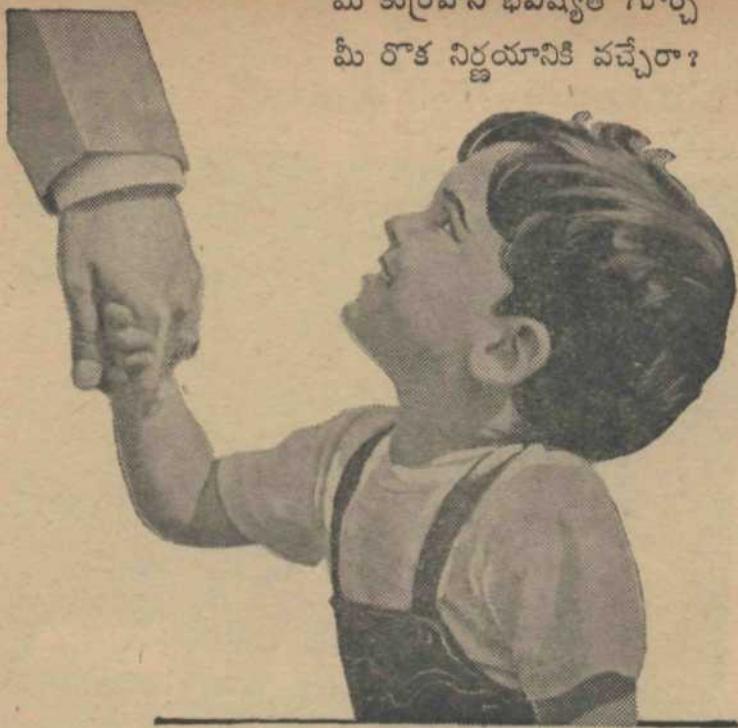
ప్రాచీలు ప్రాచీలు

ఆగ్రా - గ్రేవ్ర్స్ ఇండియా లిమిటెడ్

మొబిల్ - బ్రాస్ట్ - కోల్డ్ - కెల్డ్

CMAG-105-203

మీ కుర్రవాని భవిష్యత్ గూర్చి
మీ రూక నిర్ణయానికి వచ్చేరా?

అశచి తీవోహాథికి మంచి చదువు చెప్పించి అశచి భావి త్రైయస్సుకు దాట వేయపలసిన పశుయం
క్వరలో మీతు వస్తుంది. మంచి చదువంటే ఈ రోఱల్లో మాటలా? వ్యయంతో కూడిన వనే:
కాబట్టి ఆగర్ప శ్రీమంతులై శ రఘు, ఎవరు గాని

రేపు నుఖపడేందుకు నేడే ఆదా చెయ్యాలి.

అందుకు మేలైనవి మా డిపాజిట్లు:

ఫిక్చెర్ డిపాజిట్లు: పద్ధీ సాలుకు 6-5/8% వరకు

లేక సేవింగ్ డిపాజిట్లు: పద్ధీ సాలుసరి 3-1/2%

లేక రికరింగ్ డిపాజిట్లు: ఉద్యోగస్తులకు ఉత్తమమైనవి

ది ఆండ్రో బ్యాంక్ లి మిటెడ్

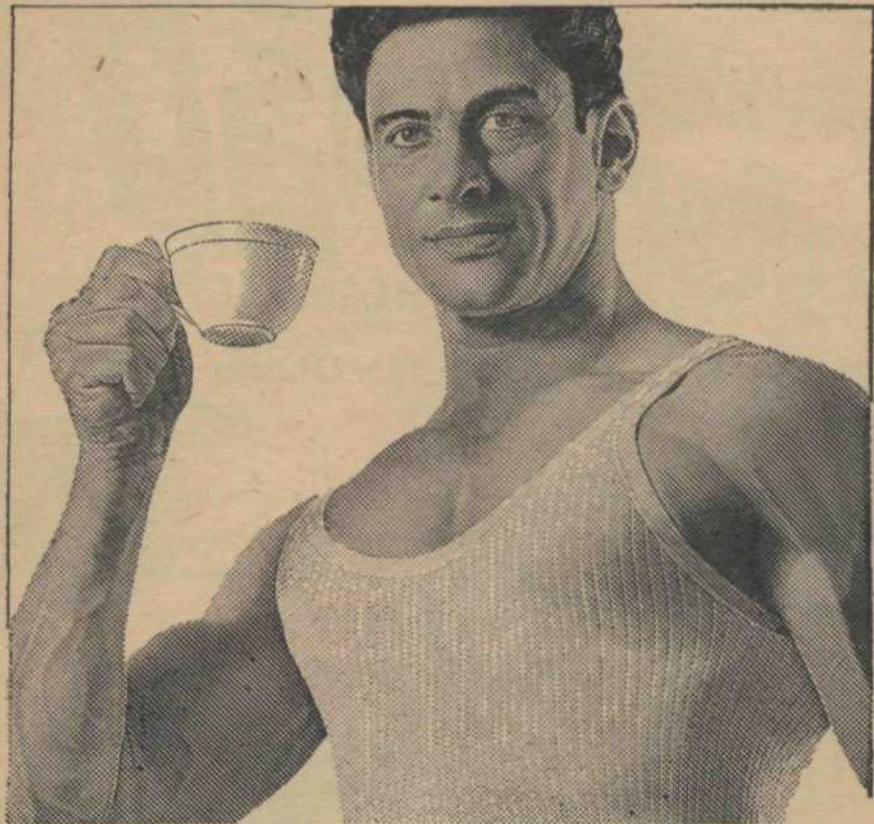
(స్నేహపూర్వకమైన సేవ నిచ్చే సంస్థ)

(రిజిస్టర్డ్ అపీను: మాచిలీపట్టం :: సెంట్రల్ అపీను: ప్రైధరాబాద్)

చిన్న పిల్లలందరనూ
రంజింపుచేసే కడ

బలము మరియు శక్తి కోసం — బోర్న్విటా!

526A.TL

బోర్న్విటా రుచి సాటిలేనిది... ఇందుకు కిటుకు—కోకో!

కోకో, పాయ, షంబడార మరియు మార్టిన్స్ నెట్టేషన్లుని
వరకి ప్రకారం బ్రైటము లేసిన పరిశమ. అదిక శక్తి విచ్చే
పాసీయము—బోర్న్విటా! బోర్న్విటాను వేడి పాంచో కంపండి.
ఉదికరమైన పాసీయము వంచి శక్తి మరియు ఇంధు పొందండి.

బలము, శక్తి మరియు రుచి కోసం
బోర్న్విటా బోర్న్విటా

నియుమ విధులను పాటిస్తా.. అదడం నేర్చుతున్నారా ?
పోర్చుస్ట్రో దంతనంరక్షణను కూడా అతనికి నేర్చండి

మీ లిఖ తీవ్రతంలో ప్రతిదిన వ్యక్తమగా, నియుమద్వంగా లేసి, కసిచేసి
ప్రతి వీచయంలో రద వైపులాన మింది బోచాంపుకునే
నియుమ లొపుసుంది. అదే వారియున రంత సంరక్షణ—పోర్చుస్ట్రో—
వేర్పుబు చెంది రకుం ఉపోర్చుస్ట్రో అగుక్క అభ్యుతు రంత
ప్రీడసు నివారించయ బూక్ చేసు, ఒక రంత వేర్పుబు చేస విర్టుంబంద
యా బూక్ చేసులో లిస్ట వేవ్ పేర్కుం అగుక్క కాపంపిన ప్రెష్టోక్ మొన్
మందులున్నాయి. అది సీట్ చుండిల్—మీ లిఫు భూరా మొరిది.
అందుప్పి నియుమ రఘ్వయండా కన వచ్చుపోర్చుస్ట్రో—ఎదయం.
శాశ్ర కేము కోవడం నేర్చుంది. తీవ్రాలం అభసరమైన
రంత సంరక్షణ అమర్చే నేర్చుంది.

ఆగు చేయుక పోర్చుస్ట్రో దంతనంరక్షణ అమృత నేర్చుంది

ఉదిం : “ఇక్కు, అగుక్కుమ సుండి కీముకోచుండి ప్రద్రో” అనే రంగుల
రిక్రూట్టుపుస్తు కి చిన్న కుప్పకం అనేక మిహియం తెఱ్పుతుంది, కం లాపల్
దొయిలుండం. (ఎపొలా ఎప్పులీ) 15 డి. రిస్కు చంపంది.

అమ్మ : మాస్కు తొంక అమ్మెళ బ్యాట్. పీమ్మ బ్యాట్ నెం. 10031, బొంబాయి.

టీట్

అమ్మ

↑ నీ రండిం రాజు గ్రిం గిర్ చెంది : తెలుగు, కంగ్రెస్, మార్కెట్, కూరిక, సంస్థలు,
ఎస్స్, బోర్డ్, అరవం, మంచుయాం, కెప్పులు.

* ఈ ప్రక్కం అరబు దించి ఇంగ్లాండ్ లో మొక్కలుపరి కావలు

పోర్చుస్ట్రో
టూత్ పేస్ట్ - ఒక
దంతవైద్యుడు
నిర్మించినది

32F-182 TEL

“C. 1”

వేసవ తాపమే తెలియకుండుటకు
డత్తమైనవి.

ఆశోకా శాండ్రోవ్స్ పేస్ టూల్యు ట్రెడ ఆల్ఫ్రోస్ పేండ్రో

ప్రతి లవము ఉన్నయిగించి, వేసి
తాపమునిఱది. నలీరమును నిల్చాలు
పోయిందు వలమళ్ళలతముగొము కంపు.

విజయ కెబిన్లు
మార్కెట్ - 7

మీ పసికండు మీరు ప్రొడిపోకము. ప్రెష్ట్రూవె మి పొర్చు ఒప్పండి:

అమృతాంజన్ గ్రెష్ మిక్స్ చర్

- క్రమాగ్రహిని వారం నిపారించిని
- క్రమాగ్రహిని వెయిసు • పొచటం అర్థగూలాలి.
- అమృతాంజన్ లిమిటెడ్, మార్కెట్ - 4.

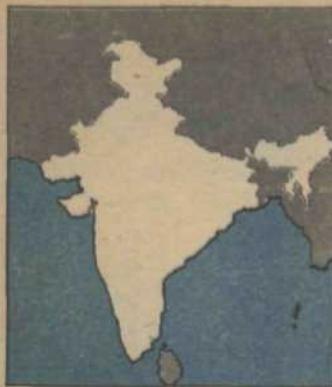
చందులవు

నంబాలకుడు : 'చక్ర పాణి'

ఈ సంచికలో బేతాళకథ [పెత్తుహాత్య] రాసిన వారు వారణాసి సూర్యనారాయణ. ప్రజలకు మేలు చేసే విక్షయాసాలను చెడగిట్టినట్టయితే తీరని నష్టం కలుగుతుంది. ఈ సూత్రం పై ఈ కథ అధారపడింది.

ఆశలు కష్టాలు తెచ్చిపెడతాయని వాటికి దూరంగా ఉండిపోవటం సాధ్యం కాదు. జీవితం కోరికల పుట్ట. ఆ కోరికలను సాధించటమే నిజమైన పురుషార్థం. ఈ నితి మనకు “వదలని ఆశలు” అన్న కథలో కసబదుతుంది.

సంపుటి 43 సెప్టెంబర్ '68 సంచిక 3

భారత దరిత్

1823 ఇనవరి 1న లౌ హస్పింగ్స్ గవర్నరుజనరలు పని చాలించుకుని వెళ్లి పొయ్యెనాబికి, సమైజ్ నుంచి బ్రిహ్మాపుత్ర పరకూ, పొమ్మాలయాల నుంచి క్లన్య్ కుమారి పరకూ గల భారతదేశం నిర్వివుదంగా త్రిభిమవారి అధినమయింది. కాని ఈ సామ్రాజ్యంలో ప్రీరపరిపాలన పొగాలంకే త్రిభిమవారు తూర్పు, పడమర సరిహద్దులపై ఇతరులు కలిగించే అరాజక చర్యలను అణిచటం తవ్వనిసరి అయింది.

ఇంగ్లీమువారికి బర్మాకే 17 వ శతాబ్ది నుంచి వర్క నంబింథాలు ఉంటూ వచ్చాయి. అయితే, ఆస్ట్రేపంగా ఉన్న తూర్పు సరిహద్దు మీద బర్మావాళ్లు చాలా అకాంతి రేకెత్తిన్నా వచ్చారు. బర్మాకే వైరం తెచ్చుకోవటం ఇష్టంలేక త్రిభిమువాళ్లు 1795 - 1811 మధ్యకాలంలో అదుసార్లు రాయబారాలు పంపారు.

1821 - 22 లో బర్మావారు అసామును బయించారు; 1823 సెప్టెంబరులో వారు, చిటగాంగు నమీవంలో పొప్పరి అనే దివిని పట్టుకుని, దాన్ని అక్రమించి ఉన్న త్రిభిము సైనికులను పారదేలారు. అటుతరవాత వారు బెంగాలులో కంపెనీ అధినంలో ఉన్న ప్రాంతాలపై దాదిచెయ్యిటూనికి ప్రయత్నాలు సాగించారు.

అలాంటి స్థితిలో కొత్త గవర్నరుజనరలు 1824 ఫిబ్రవరి 24 న బర్మాపై యుద్ధం ప్రకటించాము. త్రిభిము సైనికులు బర్మావారిని అసాము నుంచి పారదేలగలిగాయి గాని, చిటగాంగు సరిహద్దు వద్ద, రాము అనే ప్రాంతంలో, బంమలా అనే ప్రశ్నాత బర్మాసేనా నాయకుడి బలాల చేత తిప్పి కొట్టుబడ్డాయి.

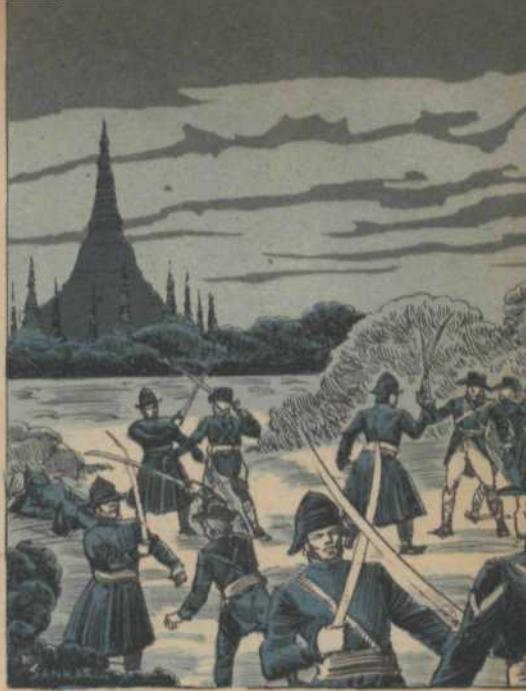
అయితే ఈ లోపల త్రిభిమువారు సముద్ర మార్గాన రంగుమ పై దాది తల

పెట్టారు. ఇందుకుగాను 11,000 మంది సైనికులను సమీకరించారు; వారిలో పొచ్చుమంది మద్రాసురాష్ట్రంవారే. వారికి నాయకుడు జనరల్ కాంవెబెల్. బ్రిటిషు నైక్లాలకు అధిపతి కాపైన్ మర్యాద అనే ప్రసిద్ధ నవలాకారుడు.

1824 మే 11 న రంగూను బ్రిటిషు సైనలకు లోంగిపోయింది. బర్మావాళ్ళు బ్రిటిషు సైనలను ప్రతిఘటించక, తమ సర్వస్వాన్ని తీసుకుని పెగూ అరణ్య ప్రాంతాలకు పారిపోయారు. బ్రిటిషు సైనికులకు తింది కూడా లేదు; వానాకాలం కావటం చేత వాతావరణం చాలా అనారోగ్య కరంగా ఉన్నది. బ్రిటిషువాళ్ళు నానా అగ్యాచాట్లూ పడ్డారు.

దిసెంబరు 1 నాటికి బందులా, 60 వేలమంది సైనికులతో రంగూను సమీపానికి వచ్చి చేరాడు. అయితే ఆ నెల 15 న అతను బ్రిటిషువారి చెతిలో ఖిడిపోయి, దేనాయ్య అనే ప్రదేశానికి తోగమించాడు. అక్కడి పుండి 1825 ఏప్రిలు ఆరంభం దాకా పోరాటం సాగిస్తూ, యాదృచ్ఛికంగా తగిన గుండుబెబ్బుతో మరణించాడు. అతని మరణంతో బర్మాకు తీరని నష్టం కలిగింది.

బ్రిటిషు సైనాపతి అయిన కాంవెబెల్, ఏప్రిల్ 25 న, దిగువబర్మా రాజుధాని అయిన ప్రాముఖ్యరాన్ని ఆక్రమించి, వానా కాలం వెళ్లిన దాకా అక్కడి ఉన్నాడు. 1826 ఫిబ్రవరి 24 న బర్మాకూ, బ్రిటిషు వారికి సంధి కుదిరింది. బ్రిటిషువారికి యుద్ధస్థోం కిండ బర్మావారు కోటరూపాయలు ఇచ్చుకున్నారు; అసాము, కాచారు, జయంతియా ప్రాంతాలపై జోక్కం కలిగించుకోమని మాట ఇచ్చారు; బర్మాలో బ్రిటిషుపెనిడెంటును ఏర్పాటు చేశారు. ఈ యుద్ధం వల్ల బర్మా సముద్ర తీరంపై బ్రిటిషువారికి చాలా అధికారాలు పచ్చాయి.

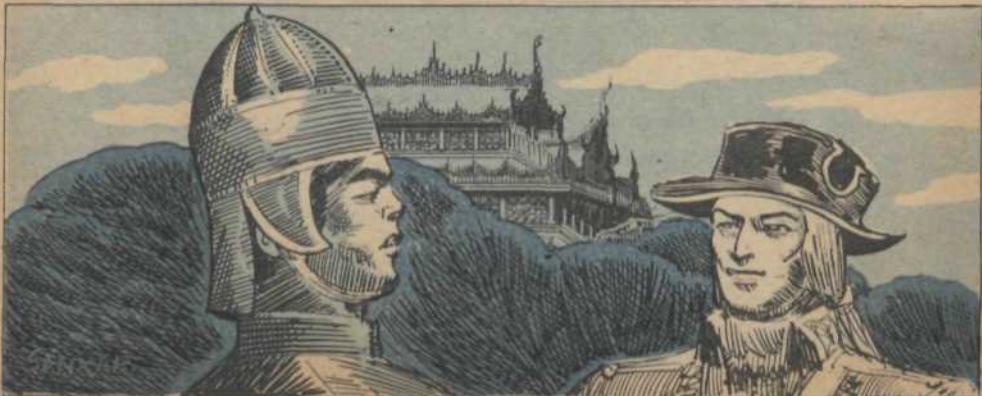
మొదటి బర్మాయుద్ధంతో గాని, దాని అనంతరం జరిగిన సంఘితే గాని బ్రిటిషు వారి చిక్కులు విడలేదు. 1837 మేలో పాత బర్మారాజును తెలిగించి, అతని తమ్ముట్టి రాజుగా ప్రకటించారు. తన అన్న చేసుకున్న సంధి పరశులకు తాను బట్టుట్టి కానని కొత్తరాజు తెలియజేశాడు.

అతను బ్రిటిషు రెసిడెంట్లను అవమాన పరిచాడు. 1840 లో రెసిడెస్టీని మూయ పలనిపచ్చింది. రంగూనులో ఉండే బర్మా రాజుప్రతినిధి (గవర్నరు) బ్రిటిషు పరశులను చాలా తిప్పలు పెట్టాడు. వాళ్ళ కలకత్తా ప్రభుత్వంతో మొరబెట్టుకున్నారు.

గవర్నరజనరలు డల్ఫోనీ బర్మాకు ఒక యుద్ధనౌకను పంపి, బర్మారాజును నిర్వంథంలో ఉంచి, బ్రిటిషు పరశులకు నష్టపరిషారం ఇవ్వాలనీ, రంగూను గవర్నరును బదిలీ చెయ్యాలనీ అడిగాడు. బర్మా రాజు యుద్ధం కోరలేదు. అయితే బ్రిటిషు

యుద్ధనౌకాధిపతి లాంబార్డ్ తెందరపాటువల్ల బర్మావారు ఆ యుద్ధనౌక పై కాల్చులు చేయటం జరిగింది. 1852 ఏప్రిలు 1 లోపుగా బర్మారాజు బ్రిటిషువారిసి లక్ష సప్ఱు పరిషారం ఇవ్వాలని బ్రిటిషువారు ఆదేశించారు. దీనికి బర్మావారు సమాధానం ఇవ్వలేదు.

తాము పెట్టిన గడువు అయిపోయిన నాడే బ్రిటిషు సైనిక, నావికాబలాలు రంగూను చేరాయి. త్వరలోనే మర్ఱణాన పతనమయింది. ఏప్రిలు 14 సి బ్రిటిషు సైనికులు, జగత్వ్యసిద్ధమైన రంగూన్ పగోదాలోకి జోరపడ్డారు. మరొక మాసానికి బసిన ఆక్రమించబడింది. అక్కోబరు, నవంబరులలో ప్రాముఖ్యంగా పెగూ టిఫి పోయాయి. పెగూ బ్రిటిషువశం కావటంతో బ్రిటిషు భారతసామ్రాజ్యపు తూర్పు సరిహద్దు బంగాళాఘరపు తూర్పుతీరాన్ని ఆక్రమించేసింది.

కోయిలవైద్యం

తాతయ్య ఇంటికి చెరుకునేసరికి పిల్లలు ఏదో బొమ్మల పుస్తకం మీద మూగి ఉన్నారు. "ఏమిట్రా ఆ పుస్తకం?" అని తాతయ్య అడిగాడు.

"పశుల బొమ్మల పుస్తకం, తాతయ్యా. బొమ్మల కింద పశులను గురించి రాసి ఉంది," అన్నారు పిల్లలు.

"అదా సంగతి?" అంటూ తాతయ్య వదక కుర్కిలో చెరిగిబడి పాండుంకాయ పైకి తీశాడు. పిల్లలు బొమ్మల పుస్తకం వదిలేసి, తాతయ్య చుట్టూ మూగి, తల ఒక ప్రశ్న వేశారు:

"గుడ్లగుబ వగటిపూట గూళ్లో నుంచి బయటికి రాదా తాతయ్య?....కోయిల కాకి గూళ్లో గుఢ్లు పెట్టి పాదిగిస్తుందా, తాతయ్య?"

"మరే, మధ్యాన్నమే, మన వేపచెట్లు మీద కోయిలకూసింది," అన్నాడు బుల్లాడు.

"తన గూళ్లో పెరిగిన కోయిల పిల్ల కూసిన దాకా కాకి తన పిల్లలే అనుకుంటుంది. అది కూయగానే గూళ్లో నుంచి తరిమే నుండి, కాదు, తాతయ్య?" అన్నాడు పెద్దవాడు.

"దానికంతా ఓ కథ ఉండద్రా," అన్నాడు తాతయ్య.

కథ అనగానే పిల్లలు, "కథ చెప్పు, తాతయ్య," అంటూ మరింత దగ్గరికి జరిగి కూచున్నారు. తాతయ్య చిటకెడు పాండుం పీల్చి, కథ చెప్పు నారంభించాడు:

ఒక దేశంలో ఒక అరబ్బుం ఉండేది. అందులో ఒక ఖాగం పశుల రాజ్యం. ఒక రోజున ఒక కొంటె కుర్రాడు ఉండేలు బద్దతే చెట్లుమీది పట్టలను కొట్టుటానికి ఈ పశుల రాజ్యంలోకి వచ్చాడు.

అప్పు దేమయిందంటే, వాడు విడిచిన మట్టి ఉండ ఒకటి ఒక గుడ్లగుబ తెక్కులో

గుచ్ఛకున్నది. గుడ్లగూబు కు జరిగినది ఏమితో తెలియలేదు. ఉన్నట్టుంది, అక ప్సైత్తుగా దానికి, పాపం, డెక్కలో పోటు అరంభమయింది. ఆ బాధతో అది చిన్నగా మూలగసాగింది.

గుడ్లగూబు కూర్చుని ఉన్న చెట్టుమీదనే మరొక కొమ్ముమీద కాకి కూర్చుని ఉన్నది. అది గుడ్లగూబు మూలుగు విని, “ఏం బావ గారూ? ఎందుకు మూలుగుతున్నారు?” అని అడిగింది.

“ఉన్నట్టుంది డెక్కలో పోటు ప్రారంభ మయిందిరా, కాకి బావా!” అన్నది గుడ్ల గూబు బాధతో మాట్లాడుతూనూ.

“డెక్కలో పోట! దాన్ని ఉపేణించ రాదు. వెంటనే చికిత్స చేయించండి, బావగారు. కోయిల గట్టి వైద్యుడు. ఎంత లేసి గట్టు రోగాల్ని ఇట్టే కుదిర్చేస్తాడు,” అన్నది కాకి.

“అలా అయితే పోయి ఆ వైద్యుట్టి పిలుచుకు వద్దూ, నీకు పుణ్ణం ఊంటుంది! అమోద్యు, బాధ!” అన్నది గుడ్లగూబు.

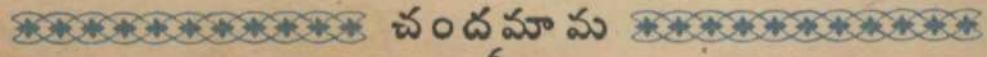
కాకి తక్కలమే బయలుదేరి వెళ్లి కోయి లను పిలుచుకు వచ్చింది.

కోయిల గుడ్లగూబను అపాదమస్తకం పరిషించి, దాని బాధకు కారణం మట్టి ఉండ అని తెలుసుకున్నది.

“నా పరిక అయిపాయింది. నాకు ఇంత ఇచ్చినట్టుయితే చికిత్స కూడా చెప్పు గలను,” అన్నది కోయిల. గుడ్లగూబు పిసినిగట్టు. అందుకే కోయిల అంత నిష్టర్జుగా తన ప్రతిఫలం గురించి మాట్లాడింది.

“ఒక చెంప చస్తుంటే నీ ఫీజు గురించి దిగులుపడతా వేమిటి? వెంటనే చికిత్స ప్రారంధించు. ఇస్నా, అబ్బా!” అని గుడ్లగూబు మూలిగింది.

కోయిల సంశయంగా ఉన్నట్టు, కన బడింది. అది చూసి కాకి, “నీ ఫీజు గురించి విచారించకు, ఢాక్టరు! చికిత్స

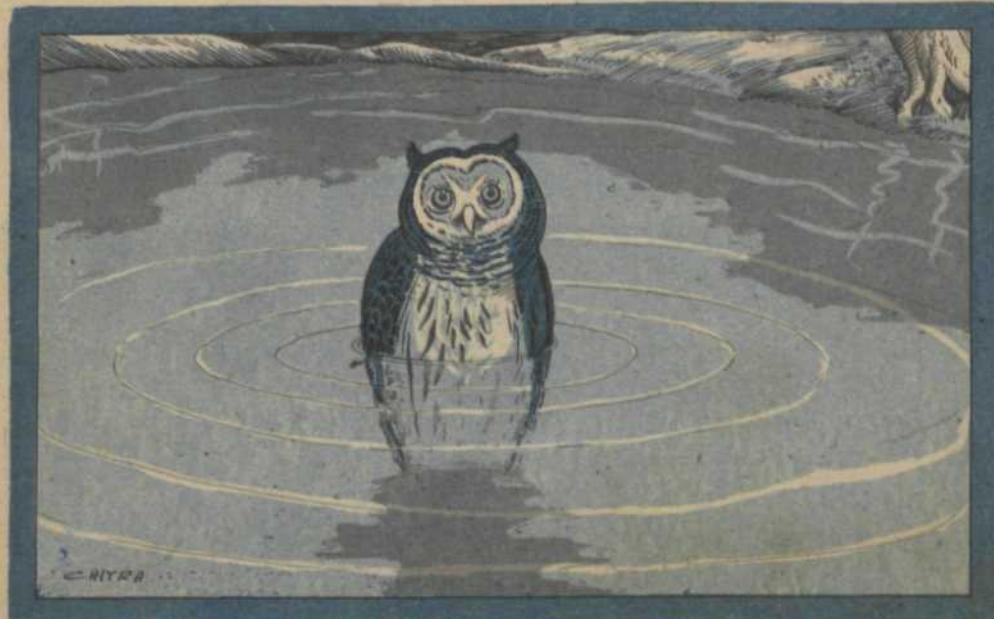
చేసెయ్య. నిఫ్జుకు నేను పూచి ఉంటాను," పోయింది. గుడ్లగూబ నుఖంగా ఇంటికి అని చెప్పింది.

తిరిగి వచ్చేనంది.

"సరే, అయితే చికిత్స చెబుతాను. మర్మారు కోయిలో గుడ్లగూబను చూడ లేగి భుజం లోతు సిటిలో కొంత సేపు వచ్చి, వ్యాధి నివారణ అయిందని ఏని, కూర్చున్న మీదట బాధ దానంతట అదే "నా ఫ్యిజి మాట ఏమిటి?" అన్నది. పోతుంది," అన్నది కోయిల.

వెంటనే కాకి ఎగిరి వెళ్లి, గుడ్లగూబ దానికి ఫ్యిజి? ఎవరన్నా ఏంటే నవ్వు కూర్చువటానికి తగిన సిటిగుంట కోసం పోతారు," అన్నది గుడ్లగూబ. వెళికి, కనిపెట్టింది. గుడ్ల గూబ వెళ్లి "అదేమన్నమాట? రోగసైతిలో బాధ అందులో కూర్చున్నది. కొద్ది సేపట్లోనే పదుతూ నన్ను ఎలిపించాశ్చ. నేను శ్రద్ధగా మట్టి ఉండ నాని, మెత్తబడి,, గుడ్లగూబ రోగనిదానం చేసి చికిత్స చెప్పాను. నా దొక్కలో నుంచి జారి సిటిలో పడిపోయింది. మరి నా ఫ్యిజి ఇచ్చుకోక గుడ్లగూబ బాధంతా చేత్తే తీసేసినట్టుగా

"అదేమన్నమాట? రోగసైతిలో బాధ చికిత్స. నేను శ్రద్ధగా రోగనిదానం చేసి చికిత్స వలించింది. మరి నా ఫ్యిజి ఇచ్చుకోక తప్పేదేమన్నది?" అన్నది కోయిల.

"నేను నీ కేమీ ఇవ్వసు. నీటిలో కూర్చో మనటం చికిత్సకాదు," అన్నది గుడ్లగూబ.

"ఆ సంగతిదో కాకనే అదిగి తెల్పు కుంటాను. తాను నా ఫీజుకు పూచి ఉంటా నన్నది గద!" అని కోఱల కాకిని చూడ బోయాడి.

"ఇవ్వభావికి నాదగ్గిరేమున్నది? ఈ పక్షి రాజ్యంలో నాకన్న కటిక దరిద్రుడు లేదు," అన్నది కాకి.

పక్షిరాజ్యానికి రాబందు న్యాయాధికారి. అందుచేత కోఱల రాబందు వద్దుట వెళ్లి. తన ఫీజు విషయమై గుడ్లగూబ మీదా, హమీ ఉంటానన్న కాకి మీదా దావా తెచ్చింది.

కేను విచారణ జరిగింది.

"కోఱలకు ఫీజు ఇచ్చుకుంటా నని ఈ నా నేటితో నేను అనలేదు," అని గుడ్ల గూబ న్యాయప్రాపంలో ప్రమాణం చేసింది.

కాక మటుకు తాను కోఱల ఫీజుకు హమీ ఉంటానన్న మాట నిజమేనని ఒప్పు

కుంటూ, తనకు ఆర్థికంగా ఏమాత్రము శక్తి లేదని అన్నది.

"ఆర్థికంగా శక్తిలేని పక్షంలో సేవచేసి అయినా కాకి కోఱల రుణం తీర్పుకోవలసి ఉంటుంది. అందుచేత ఇకనుంచీ కోఱల గుడ్లను కాకి పాదగాలని, పెల్లలను సాకాలనీ మేము ఉత్తరుపు చేస్తున్నాం," అని రాబందు తీర్పు చెప్పింది.

కనకనే తునాటకి కాకులు కోఱల గుడ్లను తమ గుడ్లతోబాటు పాదిగి, కోఱల పెల్లలకు రెక్కలు వచ్చినదాకా సాకుతాయి.

పొతె, గుడ్లగూబ సంగతి. కోఱల తెచ్చిన ఫిర్యాదు మూలంగా గుడ్లగూబ అంటే మిగతా పక్షులన్నిటికి అసహ్యం పుట్టి పోయింది. అందుచేత అది పగటపూట ఏ పక్షి కంటా పడకుండా తన గూట్లు దాగి ఉండి, పక్షులన్ని తమ గూట్లు చేరి నిద్ర పోయే రాత్రి సమయంలో అది తిండి వెతుక్కుంటూ బయలుదేరుతుంది.

శిథిలాలయం

9

[కొండగుపూర్లో ఇథిముఖి, విక్రమచెన్నారులకు ఇధిలాలయ శ్వాసిరి కనిపించలేదు. అక్కుడ దెరికిన ఎలుగుబంటును వాళ్ళు నవరగంధుపాతు ముతావాళ్ళకు ఒప్ప చెప్పాడు. నాగుమల్లి దాన్ని కొంతసేషు ఆడించి, యిషటలికి రాగానే, అది మట్టూ చెరిస గుంపు మీద విరుచుకు పడింది. దాన్ని పట్టుకునేందుకు ఇథిముఖి, నాగుమల్లి పరిగెత్తారు. తరవాత—]

ఎలుగుబంటు చేత గాయపడిన వాళ్ళల్లో దానికేసి విసరకుండా ఆగారు. అవి గురి ఎక్కువమంది సవర స్త్రీలూ, పిల్లలూ. తప్పి తమ నాయకుడి కూతుర్గ్గాని, ఇథి ముఠిగ్గాని తగలవచ్చని వాళ్ళు భయపడ్డారు. క్రరలూ అందుకునేలోపలే ఎలుగుబంటు ఎలుగుబంటు ఒకసారి రెండు కాళ్ళు చేయువలసిన ఛూరం అంతా చేసి, పారి మీదా నిలబడి తసను నమీచిస్తున్న నాగు పొయ్యే ప్రయత్నంలో పున్నది. అ దశలో మల్లి మీదికి దూకహోయింది. నాగుమల్లి దాన్ని పట్టుకునేందుకు నాగుమల్లి, ఇథి ఏమీ చలించక పెదికెళ్ళు బిగించి పున్న ముఖి ముందుకురికారు. వాళ్ళు ఎలుగు చేటునే నిలబడింది. అసరికి ఎలుగును కేని పరిగెత్తటం చూసిన సవరలు ఈపెల్లు సమీపించిన ఇథిముఖి కాలితో బలంగా

‘చందులు’

దాని నడుం మీద ఈ తన్న తన్నాదు. ఎలుగుబంటు గోండిస్తూ కిందపడి చప్పున లేచి అరణ్యం కేసి పరిగెత్తసాగింది.

పీడవిరగడయిందన్నట్టు చూసి, శథిముఖి వెనుదిరగబోయాడు. కానీ అంతలో ఆతడి దృష్టి మెరుపులా ఎలుగుబంటు కేసి పరిగెత్తు తన్న నాగుమల్లి మీద పడింది. యిప్పు దామె చెతిలో ఒక యాత్ర పున్నది. వెనక నుంచి తండ్రి గండుపోతూ మరి కొండరూ అగమని కేకలు పెదుతున్న అమె లక్ష్య పెట్టకుండా ముందుకు పరిగెత్తసాగింది.

నాగుమల్లి సాహసం చూసి శథిముఖి మనసులోనే మెచ్చుకున్నాడు. కానీ, అమె

చేస్తున్నది దుస్సాహసమనీ, ప్రమాదం తెచ్చి పెట్టేదనీ ఆతడికి తేచింది. ఆ వెంటనే ఆతడు, “మల్లి!” అంటూ కేకపెట్టి అమె కేసి పరిగెత్తాడు. ముందు ఎలుగుబంటూ, దానికి కొంచెం వెనకగా నాగుమల్లి, ఆమెకు తాన్న దూరంలో శథిముఖి పరిగెత్తుతూ, చూస్తూండగానే అరజ్యప్పకాల వెనక మాయమయారు.

“ఆ ఎలుగుబంటు రూపంలో పున్న వాడు హృజారే! సందేహంలేదు. ఆ హృజారి కుక్కు మరిత తంత్ర విద్యల్లో సాతలేని వాడు. ఇవాలా! వాడు నాకూతుర్ని, నీ కొదుకునూ చంపటానికి లేక ఎత్తుకుపోవ టావికో, యా మాయారూపంలో పచ్చాడు. ఇద్దర్ని సమౌహపరిచి వెంట తీసుకు పోయాడు. ఆప్యదేంచేయటం?” అంటూ గందుపోతు అరపసాగాడు.

ఇవాలుడికి, హృజారి శక్తిసామర్ద్యాల్లో గందుపోతుకున్నంత గుడ్డినమ్మకం లేదు. ఎలుగుబంటును తరుముకుంటూ తన కొదుకూ, గందుపోతు కూతురూ పరిగెత్తటంలో ఆతడికి హృజారి సమౌహసి విద్య ఏమీ పున్నట్టు అనుమానం కలగలేదు. కానీ, వాళ్ళిద్దరూ ఒకసారి కికారణ్యంలో జీరపడిం తరవాత, ఆ దుర్భాగ్యాల్లోంచి

ఎలాంటి ప్రమాదమైనా నంభవించవచ్చని
అతడికి కొంచెంగా భయం కలిగింది.

ఇవాలుడు ఏమి చేయటమా అని ఆలో
చించేంతలో విక్రమకేసరి ముగ్గురు శటరుల్లో
అతణ్ణి సమీపించి, “ఇవాలా! నేను ఇథి
ముఖికి సాయం వెళతాను. అతడికి ఎలుగు
బంటు నుంచి ప్రమాదం వస్తుందని కాదు,
నా భయం. ఆ ఇధిలాలయ శ్రాజారి యా
చుట్టుపక్కల అరణ్యంలో ఎక్కడే
మా లైసి వుంచాడని నానమృకం,” అన్నాడు.

“నేనూ ఆదే అనుకుంటున్నాను, కేసరి!
వాళ్ళి, నాగుమల్లిని కనపడిన వాళ్ళను
కనపడినట్టు యిక్కడికి లాట్చరండి,”
అన్నాడు ఇవాలుడు.

“నేను వద్దని కేకలు పెడుతున్న పరి
గత్తింది, నాగు. నేను వెంటనే తింగి
రమ్మన్నానని చెప్పండి,” అని గంధుపాతు
విక్రమకేసరితో చెప్పి, అతడు బయలుదేరి
పాఠోతూండగా భుజంపట్టుకు అపి, “ఆ
ఎలుగ్గిట్టుందే—ఆది శ్రాజారి అనే నా అను
మానం. దాన్ని దొరికి ప్రాణాలతో యిక్క
డికి పట్టుకురాకండి, చంపి చుర్చం వలు
చుకువస్తే సరిపోతుంది. ఆ చర్చాన్ని ఎండ
గట్టి నా ఇంటి గడవ దగ్గిర కాళ్ళుతుడు
కునెందుకు ఉపయోగిస్తాను,” అన్నాడు.

విక్రమకేసరి అతడి మాటలకు పరే అని
తలూపి, అనుచరులతో అరణ్యం కేసి
పరుగు తీచాడు. వాళ్ళు అరణ్యం చేరగానే,
“ఇథిముఖి! ఇథిముఖి!” అంటూ కేకలు
ప్రారంభించారు. కానీ, జవాబు రాలేదు.
వాళ్ళల్లో కొందరు ఆడగు జాడల కోసం
నెలమీద వెతకటం ప్రారంభించారు. అ
ప్రాంతాల ఆదవిజంతుష్టలూ, మనుమలూ
నడిచిన కాలి గుర్తులు అనేకం కంటబడిన్నాయి.
నాగుమల్లి, ఇథిముఖుల కాలిగుర్తులు వారిల్లో
నిజ తెలుసుకోవటం ఎలా?

“ఎలుగుబంటు వాళ్ళిద్దర్నీ అరణ్యంలో
చాలా లోపలికి తీసుకుపోయినట్టుంది.

మనం రంగు ముతాలుగా చీరి వెతకటం వల్ల ప్రయోజనం వుండిచ్చు,” అన్నారు కేసరి. ఆ వెంటనే ఇద్దరిద్దరు ఒక జట్టుగా బయలుదేరి అరబ్బంలో కేకలు పెదుతూ శిథిముఖి, నాగుమల్లి కోసం వెతకసాగారు. కాని, నాగుమల్లి, శిథిముఖులు ఆ ప్రాంతాల ఎక్కువా లేరు. తన కులంవాళ్ళను గాయపరిచింది గనిక, ఎలుగును చీల్చి చెండాడాలన్న కోపంతో నాగుమల్లి దాన్ని వెంటబడి తరమసాగింది. తమ కాతథ్యం యిష్టున్న గండుపాతు కూతురు ప్రమాదంలో చిత్కుకుంటుందేమో ఆని శిథిముఖి ఆమెను వెన్నుంటి పరిగెత్తసాగాడు. ప్రోగ, ఆ ఎలుగు

బంటును కొండగుహ దగ్గిర పట్టుకుని సవర పల్లెకు చేర్చింది తను....

శిథిముఖి యిలా ఆలోచిస్తూ ఎలుగు బంటు, నాగుమల్లిల వెనిక కొండలోయలో పున్న అరబ్బంలోకి చాలా దూరం పరిగల్తాడు. చివరకు ఎలుగుబంటు బాగా అలిసిపోయినట్టుంది. అది ఒక పుతుమాను పక్కన నిలబడి కోరలు చాస్తా, చిన్నగా గొండించసాగింది. నాగుమల్లి దాన్ని సమీ పెంచి చేతిలోని యాపెతో దాని గుండెల మీద పొడవటోయింది. కాని, ఎలుగు ఆదిభ్రాత తప్పుకుని మాను వెనికుపోయి గొండిస్తూ నిలబడింది.

ఆ సమయంలో శిథిముఖి, నాగుమల్లిని సమీపించాడు. నాగుమల్లి అతడి రాకము చూసి, చూడనట్టు తల పక్కలు తిప్పుకుని ఎలుగుబంటి మీద యాసారి యాపెతో కలియబడిందుకు, దాని కేసి ఒక్కొక ఆయగే వేయసాగింది.

“మల్లి, దానికి మరి దాపులకు వెళ్ళకు. పారిపోయే ఆశలేనప్పుడు క్రూరమృగం ఎంత సాఫనం చేయగలదో, నీకు తెలిదా?” అన్నారు, శిథిముఖి.

“అహా, తెలిదు! శబరకుగ్రాదిచ్చి వచితే తప్ప, ఏది ఎలుగుబంటో, ఏది ఎంక

పిల్లో కూడా నాకు తెలీదు," అని వెటకా రంగా అంటూ నాగుమల్లి తల తిప్పి కిథి ముఖి కేసి చూడతోయొంతలో, అదే అవ కాళంగా తినుకుని ఎలుగుబంటు ఆమె మీదికి దూకింది. కాని, అది మీదికి దూక తోయొముందు పెట్టిన గుర్రుధ్వని వింటూనే నాగుమల్లి ఈపెను రెండు చేతులతో దాని గుండెల కేసి బలంగా శూపింది. ఈపె గుండెల కేసి బలంగా శూపింది. ఈపె గుండెలలో గెట్టగా పొడుచుకున్నది. కాని, అది ఎగిరి మీదబడ్డ వేగావికి నాగు మల్లి కాలు విలదొక్కుకోలేక వెనక్కు వడి పొయింది. ఎలుగుబంటు ఆమె తలను గాన్న వట్టు వట్టేందుకు పెద్దగా నేరు తెరిచింది.

ఇథిముఖి నెడుం నుంచి వేలాడుతున్న చురకత్తిని చ్యరువలాగి, మెరుపులా ఎలుగుబంటి మీదికి దూకి, ఎడంచేత్తే దాని కంతాన్ని వెనక్కు లాగుతూ, ఈది చేతలో పున్న చురకత్తిని బలంగా దాని మెడమీదగుచ్చి నరాలు తెగెట్టగా మెలి తిప్పాడు. ఎలుగుబంటు నాగుమల్లిని వదిలి పెద్దగా గొండిప్పూ, ఇథిముఖి మీద విరుచుకు పడింది. ఇథిముఖి ఒక చేత్తే ఎలుగుబంటి మెడను గెట్టగా పట్టుకుని, దాని వాడి కోరలకు తన తల దొరుక్కుండా చూసుకుంటూ, చురకత్తితో దాని శరీరం మీద అందిన చేటసల్ల బలంగా పొడవసాగాడు.

ఇచ్చిముఖి లెచి నిలబడ్డాడు. అతడి శరీరం మీద అక్కడప్పడా ఎలుగుబంటు వాడి గోళ్వల్లి చిన్నచిన్న గాయులై కొండిగా నెత్తురు కారుతున్నది. అతడి కుడి చెతిలోని చురకత్తు రక్తం షిధుతున్నది.

నాగుమల్లి అతట్టి సభాశిల పర్యంతం షిసారి పరిక్షగా చూసి చిరునప్పు నవ్వు బోయి అంతలోనే ముఖం మీద చిరుకోపం కనబరున్నా, "అంత చిన్న కత్తితే ఎవరైనా ఎలుగుబంటు మీద కలియబడతారా ? మీ శబరకులం వాళ్వల్లో దైర్యసాహసాలున్న య్యోమోగాని, యుక్తి నేర్చుల్లాంటివి కనబడపు. నీకేమైనా ప్రమాదం జరిగిపున్నట్టి యాతే, అందుక్కారణం నేనని, మీ తండ్రి మామీద రెమ్మి చేసిపుండెవాడు," అన్నది.

"యుక్తులూ, కుయుక్తులూ మనుషుల మీద పారినంత తెలిగా, కూరమృగాల మీద పారపు. నిన్ను చంపబోతున్న ఎలుగును ఏ యుక్తి నేర్చు పుపయోగించి నేను విడిపించగలగేవాళ్లి? ఆ క్షణంలో నా దగ్గిరి యా చిన్న కత్తి కూడా లెకపాతె, పట్టి చేతులతోనే దానిమీద కలియబడి పుండెవాళ్లి." అన్నాడు ఇచ్చిముఖి.

నాగుమల్లి ఆ మాటలకు కొంచెంగా అశ్వర్యపోయి, "నీ శత్రువు కూతురు

ప్రాణాలు కపాడెందుకు అంత సాహనం చేసేవాడివా?" అని అడిగింది.

"గండుపాతు నాకు శక్తువు కాదు. ఏ పరిస్థితుల్లో మొం యిద్దరం యాపెలు తిసుకుని పోట్లాడుకోవలసి వచ్చిందే, ఆ సంగతి మివాళ్ళకూ మావాళ్ళకూ కూడా బాగా తెలుసు. జరిగిపోయిందాన్ని గురించి యిప్పుడు వాడేపవాదారెందుకు? ఈ గాయాలకు ముందు ఆటుపసరు ఘ్రాయాలి. నిహాబాగా గాయపద్మాపు. వాటి నుంచి తిఫ్ఫ్యానసలపరం మొదలవక ముందే అకు రసం తెచ్చి ఘ్రాసుకో. నెత్తురు కట్టించి గాయాన్ని మాన్సే ఓషధి ప్రాతేవే గుర్తించి తెచ్చుకో గలవా? లేక నేను కోసుకొచ్చిపెట్టునా?" అంటూ శిథిముఖి చుట్టూ ఓమారు కలయ చూసి, మహావృందంకు దిగుపున ఆల్లిచిల్లిగా పెరిగిన పూదల కేసి బయలుదేరాడు.

నాగుమల్లి అతజ్ఞి ఆగమని పోచ్చరించి, "నేనూ అరబ్బంలో పుట్టి పెరిగినదాన్ని. మందుకు పనికొచ్చే ఆటలేవే నాకు తెలియనివికాపు. వాటిని సిక్కుడా నేనె తెచ్చి యిస్తాను. మావాళ్ళు అన్నట్టు ఈ చచ్చిన ఎలుగుబంటు ఆ దీంగ ఘూజారేనేమా! లేచి పారిపోసుండా చూస్తాందు," అంటూ చిరునప్పునవ్యి చెట్లల్లోకి పోయి, నాలుగైదు

నిమిషాల్లో యిన్ని అకులు గుప్పెళ్ళకో పట్టుకు వచ్చింది.

నాగుమల్లి తిరిగి వచ్చేసరికి, శిథిముఖి ఒక ఎండుమోడు మీద కూర్చుని అమెను గురించే దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తున్నాడు. నాగుమల్లి కనబరిచిన దైర్యసాహసాలేకాక, అమె అందచందాలు కూడా అతడి హృదయాన్ని బాగా ఆకర్షించినే.

"ఏయాలోచన? ఇదుగో ఆకురసం!" అంటూ నాగుమల్లి, శిథిముఖిని సమీపించింది. అతడు ఉలిక్కిపడి విద్ర లేచినట్టు అమె కేసి చూసి, చేయి చాపాడు. కాని నాగుమల్లి ఆకుల్ని అతడి కిష్క, "ఏపు

మీదా, ఖుజాలమీదా కూడా ఎలుగు గోళ్ళతో బాగా రక్కింది. అక్కడ పనరు రాను కోవటం సివల్ల నేమవుతుంది? నేరాస్తాను,” అంటూ శథిముఖి గాయాల మీద అకు వలిపి దాని పనరు ఘ్రాయసాగింది.

శథిముఖి పనరు తగిలినప్పుడ్లన్న భగ్గుమని మండి గాయాల బాధ మరిచి పొయి, అమె ముఖం కేసి చూస్తా పుండి పొయాదు. పనరు రాయటం ఘ్రార్తవగానే నాగుమల్లి అతట్టించి కొంచెం ఎదంగా పొయి తన శరీరం మీది గాయాలకు పనరు రాపుకోబోయింది. కానీ, శథిముఖి చప్పున లేచి అమె దగ్గిరకుపొయి, చెతిలో పుస్త అకుల్ని లాటుప్రసేందుకు అమె గుపెళ్ళను బలంగా పట్టుతుని, “నాటు నువ్వు చెప్పిందే, నీకూ చెల్లుతుంది. ఇప్పుడు వంతు నాది,” అంటూ అమె యిచ్చిన అకుల్ని మరి కాస్త రనం వజ్చేలా అరచెతుల్లో నలిపి, అమె శరీరం మీద దెబ్బలు తగిలినవేటనల్లా

రాయసాగాదు. నాగుమల్లి లేని బాధను కన బరుస్తా చిన్నగా మూలుగులు ప్రారం భించింది.

ఈ స్థేతిలో లోయపైనున్న కొండభాగం మీది గుబురు చెట్లల్లోంచి, “నా విడ్డల్లారా! అష్టాష్టా!” అన్న వికృత కంత ధ్వని విని పించింది. శథిముఖి, నాగుమల్లి తలలు ఎత్తి పైకి చూకారు.

“మిమ్మల్రిద్దర్చీ పామాల యాల కు ఆటూ యిటూ సూరు యోజనాల వరకూ మహారాజుా, మహారాణిలను చేయతో తున్నాను. ఇదుగో, నా దూత మీ దగ్గిరకే మస్తన్నారు. వాడిద్వారా నా నందేశం సర్వం తెలుసుకొండి,” అంటూ ఆ వికృత కంతం మరోసారి పలికింది. తలలు ఎత్తి నిశ్శేష్ములై చూస్తున్న శథిముఖి, నాగుమల్లుల కేసి చెట్ల కొమ్మల మీదుగా ఒక మానవ కారం, ఎగురుతున్న పక్కిలా చేతులు చాచి కిందికి దిగసాగింది. —(ఇంకా పుండి)

పితృహత్య

పట్టువదలని విక్రమర్గుడు చెట్టు పద్ధకు తిరిగి వెళ్లి, చెట్టుపై నుంచి శవాన్ని దించి భుజాన వేసుకుని, ఎప్పటిలాగే మోసంగా శ్యాశానం కేసి నడవసాగాడు. అప్పుడు శపం లోని బేతాళుడు, "రాజు, నువ్వు ఏ మహాతర శక్తి కోరి ఇలా శ్రమపడుతున్నావే తెలియదు. కానీ కల్లునొల్లి శక్తులను నమ్మి నట్టయితే మహాబాహువు లాగే చివరకు మోసపోతావు. శ్రమతెలియకుండా సీకు మహాబాహు వృత్తాంతం చెబుతాను విను," అంటూ ఇలా చెప్పసాగాడు:

పూర్వం గంగానదికి దక్షిణాన ప్రభావతి అనే నగరం ఉండేది. ఆ నగరంలో ఒక దేవి అలయం ఉండేది. ఆ దేవి గప్పా మహామలు గలది అనీ, భక్తుల కోరికలను తీరుస్తుందనీ ప్రతితి ఉండేది. అందుచేత ఆ దేవిని పందర్పించబానికి ఎక్కువెక్కుది నుంచే యాత్రికులు వచ్చేవారు. సాధార

చేతోప్త కథలు

సికుదు, హంతకుడు. అయితే అతనున్న రాజ్యం సంపన్నమయినది కాదు. అక్కడి రాజు అతన్ని విడవలుండా వేటాడి, అతడి ప్రాణం మీదికి తెచ్చాడు. ప్రభావతీ నగరం సంపన్నమయినది. అంతోక, అక్కడి రాజు, ప్రజలూ చాలా సామ్యమని అతను విని ఉన్నాడు. ప్రభావతీ నగరంలోని దేవిని గురించి కూడా అతను విని ఉన్నాడు. ముందుగా ఆ దేవి అనుగ్రహం సంపాదించుకుని, ఆ తరవాత ప్రభావతీ నగరం లోనే తన దొంగవృత్తి కొనసాగించుకోవాలని మహాపు ఉద్దేశం.

ఐంగా భక్తుల కోరికలు తీరుతూనే ఉండేవి. దేవి ఒకబి రెండు సందర్భాలలో పలికిందని కూడా చెప్పుకునేవారు. ఆమె మహిమ గురించి ప్రజలలో ఎలాటి విశ్వాసం వ్యాప్తి చెందిందంటే, ప్రభావతీ నగరాన్ని దేవి స్వయంగా కాపాడుతున్న దనుకుని శత్రు రాజులు సైతం ఆ నగరం కేసి చూడటానికి భయపడుతూ వచ్చారు. ఈ కారణం చేత ప్రభావతీ నగరం శాంతిసాభాగ్యాలతో విలసిల్లింది.

ఇటువంట నగరానికి మహాపు వనే గజదీంగ పారుగుదేశం నుంచి పారిపోయి వచ్చాడు. మహాపువు అత్యంత సాహ-

పక రోజు తెల్లవారగట్ట మహాపువు దేవి ఆలయాన్ని చేరుకున్నాడు. గుడి పూజారికి వేఱువలోనే గుడికి రావటం అలా వాటు. చెతిలో కత్తి పట్టుకుని భయంక రాకారు డెవరో గుడి కేసి ఘన్ఱా ఉండటం చూసేసరికి పూజారికి ఔ ప్రాణాలు పైనే పోయినట్టయింది. అతను చప్పున అమ్మ వారి విగ్రహం చాటున ఉన్న రహస్యపు అరలో దాకుప్పున్నాడు.

మహాపువు గుడి లోకి ప్రవేశించి, అమ్మవారి విగ్రహం ముందు సాగిలబడి మొక్కి, "తల్లి, జగ్గజుననీ. నేను మహాపువును. నీ భక్తుణ్ణి. నా దేశాన్ని,

భార్యనూ వదిలిపెట్టి, నీ శరణువోచ్చాను.
నన్నెవరూ జయించకుండా వరమియ్యి,”
అన్నాడు. మహాబాహువు అనే పేరు వినగానే
పూజారి కాళ్ళు చల్లబద్దాయి. అతను ఆ
దుర్మాగ్నణ్ణి గురించి చాలా విని ఉన్నాడు.

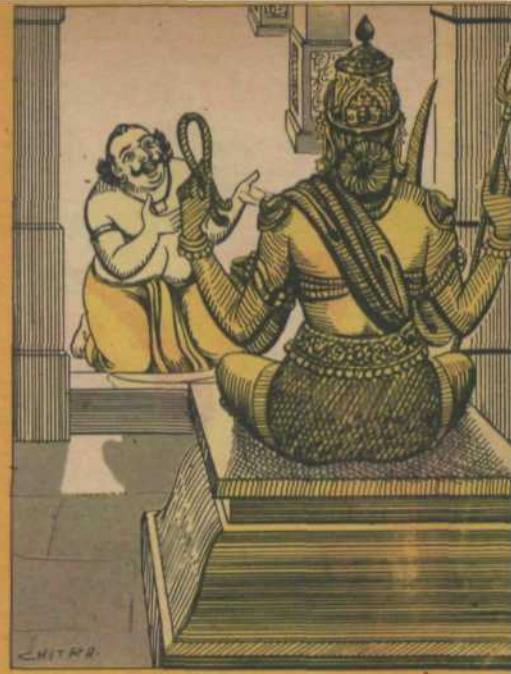
మహాబాహువు కొంచెం సేపు చూసి,
“అంబా, పలకవేం ?” అని గర్భించాడు.
కానీ అంబి పలకలేదు.

“సుపు పలుకుతావన్నారు. నీకు రక్తం
కావాలా ? ఇంద నా రక్తం తీసుకో !”
అంటూ మహాబాహువు తన కత్తితో వెలు
కొసుకుని, అమృవారి విగ్రహం ముందు
బోటబోటా రక్తం కార్పాడు.

అప్పటికి దెవి పలకక్రష్ణమటం చూసి
ఆ దుర్మాగ్నాడు, “అయితే నీలో మహాత్మమి
లేదా ? లోకాన్ని వంచిస్తున్నావా ? నిన్ను
ఈ క్షణమే నా శనం చేస్తాను,” అని
ఉగ్రగంగా అరిచాడు. వెంటనే అమృవారి
నేట మాటలు వెలువ్వడాయి :

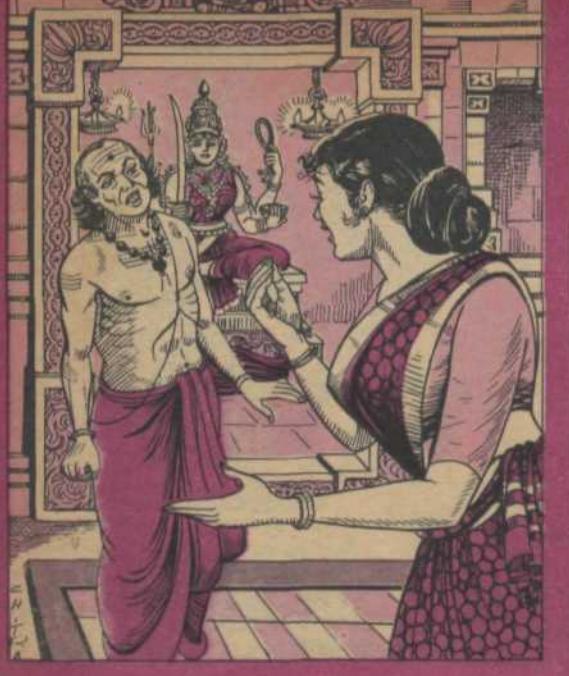
“పత్ని, తొందరపడకు. నీ భక్తికి
మెచ్చేను. నిన్ను ఎవరూ జయించకుండా
వరం ఇచ్చాను. యథేచ్ఛగా వెళ్ళు.”

ఈ మాటలు అన్నది పూజారే. అతను
దాగిన ఆరలో ఒక గూడున్నది. ఆ గూటి
నుంచి అమృవారి విగ్రహం అడుగుకుండా

నేటి దాకా సన్నని విలం ఉన్నది. అందు
చేత పూజారి అన్న మాటలు అమృవారి
నేటనే వెలువడ్డట్లు మహాబాహువుకు
తోచింది. అదీ గాక గర్భగుడిలో మహా
బాహువు తప్ప మరొక బ్రాహ్మి ఉన్నట్లు
లేదు. మహాబాహువు దెవికి మళ్ళీ సాగిల
పడి మొక్కి, “ధన్యాణ్ణి తల్లి ! ధన్యాణ్ణి !
ధన్యాణ్ణి !” అనుంటూ వెళ్ళిపోయాడు.

పూజారి ఈ వృత్తాంతం ఎవరికి చెప్పి
లేదు. అయితే, మహాబాహు వనే వరము
దుర్మాగ్నాడు ప్రభావతింగరం వచ్చాడని,
తనను ఎవరూ జయించకుండా దెవి వర
మిచ్చిందని ఈరంతా పాకిపోయింది. ఎందు

కంటే, తన సౌకర్యం కొరకూ, ప్రతిష్ఠ కొరకూ మహాపువ్వె ఈ నిషయాన్ని ప్రచారం చేసుకున్నాడు.

అంబ తన పక్కన ఉన్నదన్న కైర్యంతో మహాపువ్వు యథేచ్ఛగా దొంగతనాలూ, దేపిడిలూ, హత్యలూ చెయ్యసాగాడు. దేవికి ప్రియభక్తు డన్న మూర్ఖముక్కంతో ప్రజలు వాడి అటలు సాగనిచ్చారు. రాజుగారు మహాపువ్వును వేటాడి రూపుమాప దలచి నప్పుడు, మంత్రులు మొదలైన వారంతా నికంరంగా, అలాచి పని కలలో కూడా అనుకోవద్దనీ, దేవికి ఆగ్రహం తెచ్చించ వద్దనీ, అజేయుడుగా దేవి నుంచి వరం

పాందినవాడు ఎలాగూ మానవప్రయత్నాలకు లొంగడనీ రాజుకు సలహా ఇచ్చారు.

ప్రభావతీనగరానికి ఈ మహాబాహువు తెడద తన మూలానే ఏర్పడిందని తెలిసిన పూజారి మానసికంగా చాలా వ్యధపడి పోయాడు. వాణ్ణి కడతల్చే బాధ్యత తన పైన ఉన్నదని అనుకున్నాడు.

మహాపువు దేవితలయానికి వచ్చిన కొద్ది రోజుల అనంతరం ఒకనాటి తెల్లవారు రూమున ఒక ప్రీ, పొత్తిళ్ళలో ఒక బిడ్డను తీసుకుని వచ్చి, ఆ బిడ్డను గర్వగుడిలో అమృవారి దగ్గర పెట్టి వెళ్ళిపోయింది. ఇది మాసిన పూజారి అమెను అపి, “ఎవరమ్మా నువ్వు? ఇక్కడ ఏం చేస్తున్నావు? ఆ బిడ్డ ఎవరు?” అని అడిగాడు.

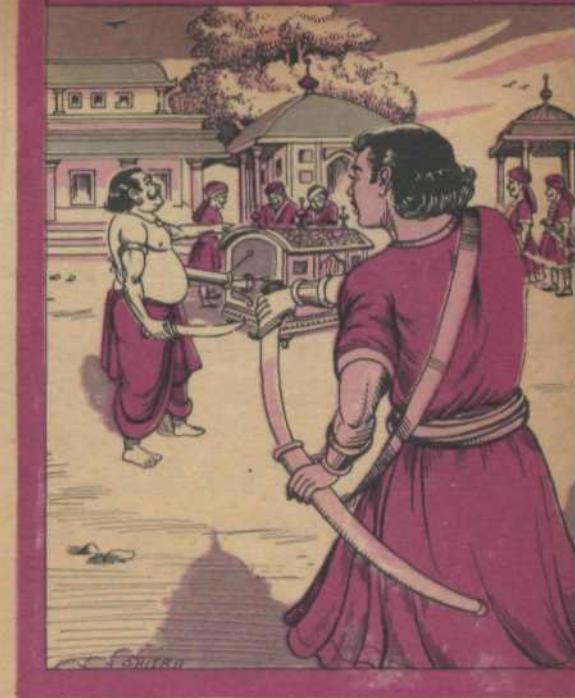
“అయ్యా, నేను మహాబాహువు భార్యను. నా భర్త పారిపోయాక నాకి బిడ్డ కలిగాడు. నా భర్త చేసిన దౌర్జన్యకార్యాలకు ప్రజలు నా పైనా, నా బిడ్డ పైనా పగతిర్చుకుంటారు. అందుచేత ఈ బిడ్డను ఇక్కడ వదిలి, నా దారిన నేను ఎటైనా పోదామనుకున్నాను. మీరి బిడ్డను కాపాడి పుణ్యం కట్టుకోండి,” అని చెప్పే ఆ ప్రీ వెళ్ళిపోయింది.

అమె వదిలిపోయిన బిడ్డను చూడగానే పూజారికి ఒక ఆలోచన వచ్చింది. అతను

ఆ బిడ్డను తన ఇంటికి తీసుకుపోయి, దేవి స్వయంగా తనకా బిడ్డను ప్రసాదించిందని అందరితేనూ చెప్పి, ఆ బిడ్డకు దేవిదత్తుడని పేరు పెట్టి పెంచసాగాడు. కుర్రవాడికి బల పరాక్రమాలూ, కత్తిసామూ, ఇతర క్రతియ విద్యలూ నెర్పించి, “నాయనా, దుష్ట సంహరం కోసమే దేవి నిన్ను నాకు ప్రసాదించింది. మహాబాహువు వంటి దుర్మాగ్న లను నిర్మాలించుటానికి నువ్వు జన్మువల్లావు. ఇది దేవి అదేకం,” అని పూజారి దేవి దత్తుడికి నూరిపోస్తూ వచ్చాడు.

దేవిదత్తుడి చేతిలో మహాబాహువు లాంటి దుర్మాగ్నులకు చాపు రాసిపెట్టి ఉన్నదన్న సంగతి కూడా అంతట వ్యాపించింది. ఈ మాట విని మహాబాహువు కూడా జంకాడు. ఎందుకంటే అతనికి దేవి మహిమలో అపార వైన విక్షానం ఉన్నది. అమె కృప వల్లనే తనను ఈ ప్రభావతీనగరంలో ఎవరూ ఏమీ చెయ్యితుకుండా ఉన్నారని అతనికి గట్టి నమ్మకం. అందుచేత మహాబాహువు దేవి దత్తుణ్ణి తప్పించుకుని తిరుగుతూ వచ్చాడు.

దేవిదత్తుడు ఇరవైశ్వర్యవాదై ఉండగా ఒకనాడు రాజకుమారై వల్లకిలో ఎక్కు, సపరివారంగా దేవి ఆలయానికి పోతూండగా చూసి మహాబాహువు రాజకుమారై పైకి

లంఘించాడు. రాజభటులు ఉండి కూడా మహాబాహువును ఎదిరించుటానికి భయ పడ్డారు. ఆ సమయంలో కొంత దూరాన ఉన్న దేవిదత్తుడు కత్తి దూసి పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చి, మహాబాహువు మీద కలియబడ్డాడు. ఇద్దరికి పూర్వాపూరి యుద్ధం జరిగింది. తనను ఎదిరించినవాడు దేవిదత్తుడని తెలియగానే మహాబాహువు సగం చచ్చినట్టు అయిపోయాడు. దేవిదత్తుడు అతన్ని తెల కగా కడతెర్చాడు.

మహాబాహువు మరణించాడన గానే నగరవాసులు ఉత్సవాలూ, వెదుకలూ జరిపారు. రాజుగారు దేవిదత్తుడి పరాక్రమానికి

మెచ్చుకుని, అతనికి తన కుమారై నిచ్చి పెళ్ళిచేశాడు.

బేతాళు దీ కథ చెప్పి, "రాజు, పూజారి ప్రవర్తన గురించి నాకు కొన్ని సందేహాలున్నాయి. అతను మహాబాహువు పొందిన వరం గురించి ప్రజలకు నిజం ఎందుకు చెప్పాలేదు? చెబితే మహాబాహువును ప్రజలు ఏంవాడే అవలీలగా చంపి ఉండక పాయారా? అదీగాక, ఆ మహాబాహువును చంపకూనికి అతని కొడుకునే నియోగించి, పూజారి పితృహత్యకు ఎందుకు కారకు ఉయాడు? ఈ ప్రశ్నలకు సమాధానాలు తెలిసి కూడా చెప్పకపోయావే నీ తల పగిలిపోతుంది," అన్నాడు.

దానికి విక్రమార్గుడు, "దేవి వల్ల దేశమూ, ప్రజలూ ఎంతో లాభం పొందుతున్నారు. దేవి మహాత్ములో అందరికి విశ్వాసం ఉండబట్టే ఆ సగరానికి శత్రు భయం కూడా లేదు. అలాటప్పుడు, దేవి

నేట వెలువద్ద మాటలు తనవేనని పూజారి బయటుపెట్టేనే ఇక దేవిలో ప్రపంచానికి గురి ఉండడు. అందువల్ల జరిగే సప్పం అంతా ఇంతా కాదు. అందుకే పూజారి మహాబాహువుకు దేవి ఇచ్చిన పరం గురించి నిజం దాచిపెట్టాడు. ఇక, మహాబాహువు లాటి ప్రజాపిడకుల్లా ఎవరు చంపినా అది సత్కార్యమే అప్పతుంది. అందుకు మహాబాహువు కొడుకే అనుకూలించటం కేవలమూ దైవికం. దానికి పూజారి బాధ్యదు కాదు. పితృహత్య చేపున్నానన్న భావం కలిగితే దేవిపత్తుడికి కలగాలి. అయితే అతనికి మహాబాహువు తన తండ్రి 'అని తెలియనే తెలియదు. పూజారి పక్షం సుంచి చూస్తే అతడి మరణం దుష్టశిక్ష అప్పతుంది గాని హత్య కానేకాదు," అన్నాడు.

రాజుకు ఈ విధంగా మౌనభంగం కలగానే బేతాళుడు శవంతో సహా మాయుమై తిరిగి చెట్టుక్కాడు. (కల్పితం)

వింత వస్తువులు

ఒక అరబ్బం మధ్య ఒక గుహలో ఒక వింత ముసలా ఉండేవారు. వాడి వద్ద మూడు వింత వస్తువులుండేవి. ఒకటి అదృశ్యం చేసే టోపి; దాన్ని నెత్తిన పెట్టు కోగానే ముసలాదు ఎవరికి కనబడకుండా అదృశ్యమయేవారు. వాడి వద్ద ఒక చట్టి కూడా ఉండేది. అందులో నుంచి వాడికి కోరినప్పుడల్లా కోరిన ఆహారం దొరికేది. కుని అద్భుతముసలాది దగ్గిర ఒక కర్త కూడా ఉండేది. అది ఎవరి మీద విసిరితి వాళ్ళను చావగొట్టి తిరిగి వచ్చేది. ఆ నిర్మనమైన అరబ్బంలో ముసలాదు ఎవరి కంటా పడకుండా, ఏ క్రూరమ్మగం భయమూ లేకుండా, తిందికి ఎలాటి అగ్చాట్లూ పడకుండా నుఖంగా జీవిస్తున్నాడు.

ఈలా ఉండగా ఒకనాడు ఒక దొంగ ఆ గుహకు సమీపంగా రావటం తటస్థించింది. అరబ్బం దాటి కొంతదూరం పొతె

ఒక నది, దాని ఒడ్డున నగరమూ ఉన్నాయి. ఆ నదికి పుష్టిరం జనుగుతున్నది. దానికి లక్షలాది జనం వస్తారు. అక్కడ యథేష్టగా దొంగతనాలు సాగించామ్మనని దొంగ బయలుదేరి వెళుస్తాడు.

<p>ఎవరో వ..</p> <p>పడగానే స..</p> <p>కుని అద్భుతముని అనుచుటాడు.</p> <p>గుహలో ఎవరో ఉన్నట్టు దూరాన్నించే లీలగా కనిపించింది. ఆ మనిషి దాక్ష్మించానికి గుహలో చేటు కూడా లేదు.</p>	<p>ర్చ అలికిడి చెవిని నెత్తిన పెట్టు ఎ. గుహ ఎవరికి పచ్చిన దొంగ ద్వాదశ ఎవరూ లేకపోవటం చూసి అనుచుటాడు. ఎందుకంటే గుహలో ఎవరో ఉన్నట్టు దూరాన్నించే లీలగా కనిపించింది. ఆ మనిషి దాక్ష్మించానికి గుహలో చేటు కూడా లేదు.</p>
---	---

అందుకని దొంగ గుహను దాటి పోయి నట్టేపోయి, చుట్టు తిరిగి వచ్చి, గుహకు ఎదురుగా ఉన్న రాళ్ళగుట్టల వెనక దాగి, రాళ్ళ పందుల్లో నుంచి గుహను జాగ్రత్తగా గమనించ సాగాడు.

ఇక భయం లేదనుకున్న మీదట మున
లాడు నెత్తిన ఉన్న తోపి తీసి పక్కాస
పెట్టాడు. తోపి రహస్యం దొంగకు తెలిసి
పోయింది. అటువంటి తోపి తన పద్దనే
ఉంటే దొంగతనం ఎంత సులువుగానైనా
చెయ్యావచ్చు. అందుకని వాడు అక్కడే
మాటు వేసుకుని కూర్చుని, మునలివాటు
గుహ దాటి అవతలికి వెళ్గానే ఆ తోపి
నెత్తిన పెట్టుకుని, అదృశ్యాడై, అయితూ
పాదుతూ పుష్టరానికి బయలుదేరాడు.

మునలివాటు గుహకు తిరిగి వచ్చి, తన
తోపి కనబడక పోయేసరికి పొందిన బాధ
జంతా అంతా కాదు.

ఇది జరిగిన తరవాత మునలాడు ఆకల
వేసి తన చట్టిని మూల నుంచి తీసి,
అందులో నుంచి తిండి తినపాగాడు.

ఇది కూడా మరొక దొంగ కంటపడింది.
బోల్లించి ఉండిన చట్టి నుంచి మునలివాడు
బోజనం ఎట్లా చేస్తున్నాడే దొంగకు అర్థం
కాలేదు. అందుచేత ఈ రెండే దొంగకూడా
మునలివాడు అవతలికి వెళ్గినబాకా పొంది
ఉండి, ఆ చట్టిని ఎత్తుకుని పారిషోయాడు.

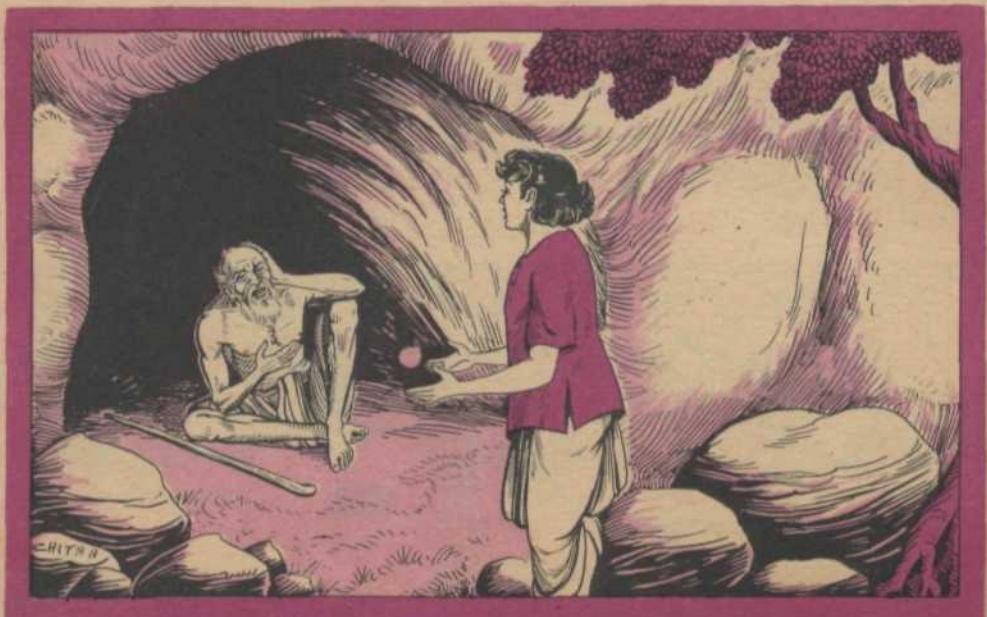
తన చట్టి కూడా పోయేసరికి మునలాడు
హతాశుదైపాయాడు. ఇంక వాడి దగ్గిర
మిగిలి ఉన్నది కర్ర మాత్రమే. అది వాడి
కడుపునించలేదు. వాడికి రక్షణకూడా ఇవ్వ

లేదు; క్రూరమృగాల నుంచి శాపాడగలదు. ముసలాదు పోగొట్టుకున్న వస్తువులను అకలితే చావ సిద్ధంగా ఉన్న వాడికి గురించి, కప్ర గురించి తెలుసుకుని ఆ యువక్రూరమృగాల భయం ఏముంటుంది? కుదు, "తాతా, ఈ కప్ర నాకిచ్చేయ్యా. దిని చాపుకు సిద్ధంగా ఉన్న ముసలాడి సపోయంతే నీ వస్తువులు నీకు తెచ్చి దగ్గిరికి ఒక యువకుడు వచ్చి, "నాయనా, యిస్తాను," అన్నాడు.
అకలి దహించుకుపోతున్నది. తినటాని ముసలాదు ఒప్పుకున్నాడు.

కేమైనా ఉన్నదా?" అని అడిగాడు.
"నా అక్షయపాత్రసూ, అద్వయ్య టోపీనీ ఉంటే వెధవలు కాజేశారు. ఆ అక్షయపాత్రే ఉంటే నీ వంటి హాళ్ళకు ఎంతమందికైనా అన్నం పెట్టి ఉందును. ఇదుగో, నా దగ్గిర ఈ కప్ర ఒకటి మిగిలింది. దీన్ని సుఖ కప్ర నాకిచ్చేయ్యా," అన్నాడు ముసలాదు.

యువకుడా కప్ర తీసుకుని, పుష్టిర తీర్చం దారిపట్టాడు. వాడు కొంత దూరం వెళ్ళాడు, "ఒరె, నీ దగ్గిర ఉన్నదంతా అక్షిద పెట్టు," అన్న మాటలు వినిపిం చాయి, మనిషి కనిపించలేదు. టోపీ కాజేసిన దొంగ వీడెనని యువకుడికి తీసుకుపో," అన్నాడు ముసలాదు.

"నాదగీర చాలా ఉంది. ముందు నువ్వు కనిపెంచు," అన్నాడు యువకుడు.

దొంగ తన నెత్తి మీది టోపి తీసేసి ప్రత్యక్షమయాడు. వెంటనే యువకుడు తన చెతిలో ఉన్న కర్రను దొంగ మీదికి విసిరాడు. దాని దెబ్బలకు తట్టుకోలేక దొంగ పడిపోయాడు.

వాడి దగీర నుంచి టోపి తీసుకుని యువకుడు ముందుకు సాగాడు.

ఆళ్ళయపాత్రను దంగిలించిన వాళ్ళి పట్టుకోవటం కష్టమపుతుందని యువకుడు అనుకున్నాడు గాని, వాడు కూడా నులువు గానే దెరికిపోయాడు.

సది తీరాన ఆ దొంగ ఒక పెద్ద పాకా వేసి, యాత్రికులకు అంతులేని అన్నదానం చేస్తూ, ఒక దిబ్బం పెట్టి అందులో దబ్బులు వేయిస్తున్నాడు. అందరూ వాళ్ళి ధర్మదాత అని మొచ్చుకుంటూ దిబ్బంలో దబ్బులు వెట్టున్నారు.

యువకుడు నెత్తిన టోపి పెట్టుకుని అధ్వర్యంగా వంటకాలలో ప్రవేశించాడు. ఆ వంటకాలలోకి దొంగ తప్ప ఇంకెపరూ వెళ్ళానికి అనుమతి లేదు. ఎవరైనా వెళ్ళితే రహస్యం బయట పదుతుంది. అందులో చట్టి తప్ప ఇంకేమీ లేదు.

యువకుడు ఆ చట్టిని తీసుకుని బయటికి వచ్చేస్తుండగా దొంగ కంట పడింది. వాడికి మనిషి కనబడలేదు గాని, చట్టి, దాని వెంట ఒక క్రా గాలిలో తెలిపాతూ ఉండటం కనబడింది.

"ఎవరై, అదీ? అగు, అగు!" అని దొంగ అరిచాడు.

మరుక్కొలమే యువకుడు విసిరిన క్ర వాడి పైన పడి చాప గట్టింది.

ఈ విధంగా యువకుము ముసలాడి పట్టుపులను దొంగల నుంచి తిరిగి సంపాదించి, వాటని ముసలాడికి చేర్చి, తన దారిన తాను వెళ్ళిపోయాడు.

నారింజపత్ను

ఆనేకవెల సంవత్సరాల క్రితం పశ్చిమ ఖండంలో ఒక చిన్న రాజుండేవాదు. అ రాజుకు ఒకతే కూతురు. అమె చాలా మంచిది, చక్కనిదినూ. అమె యుక్త పయస్కృరాలైన సమయంలో అమెకు ఒక విచిత్రమైన వ్యాధి కలిగి, మంచం పశ్చి, వాడిషాహ నారంథించింది. వైమ్యాడినని చెప్పుకుంటూ తిరిగి ప్రతివాడికి రాజు తన కుమారైను చూపించి, చికిత్స చెయ్య మన్నాడు. కాని ఒక గ్రురికి మొదలు వ్యాధి ఏమిలో అంతు బట్టలేదు. అమెకు ఆరోగ్యం కలిగించిన వారికి వారి ఎత్తు బంగారం ఇస్తానని కూడా రాజు ప్రకటించాడు.

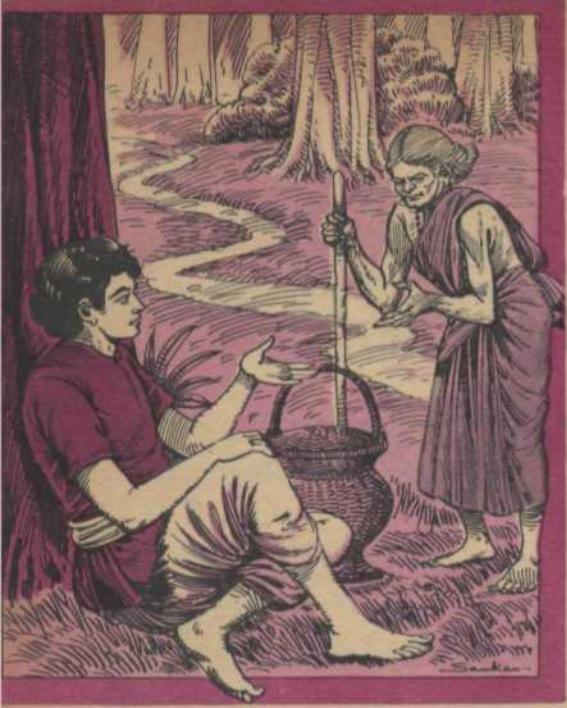
ఒకరిద్దు ఘనవైమ్యాలు మటుకు రాజు కుమారైను పరికించి, "ఇది ప్రమాదమైన వ్యాధి కాదు. రాజుకుమారై మూడు నారింజ పత్ను తిన్నట్టయితే వెంటనే కోలుకుం టుంది," అన్నాడు.

"నారింజ పత్నునేవి ఏమిటి? అవి ఎక్కడ ఉంటాయి?" అని రాజు వైమ్యాల నడిగాడు. ఎందుకంటే అ ప్రాంతంలో నారింజచెట్లు పెరగపు. వాటిని గురించి అక్కడి వారికి తెలియదు.

"అవి తూర్పు ఖండంలో విరివిగా దొరుకుతాయి. ఎవరైనా వెళ్ళేవారుంటే రానూ, పోసూ వధ్యాలుగు వారాల ప్రయాణం," అని వైమ్యాలు చెప్పారు.

ఈ మాట తెలుసుకుంటూనే రాజు, "తూర్పు ఖండానికి వెళ్ళి మూడు నారింజ పత్ను తెచ్చినవారికి నా కుమారై నిచ్చి పెట్టి చేస్తాను," అని చాటింపు వేశాడు.

ఆ చిన్న రాజ్యంలోనే ఒక పేద కాపు ప్రీ ఉండేది. అమెకు ముగ్గురు కొదు కులు. పెద్ద వాళ్ళిద్దరూ సౌమిషాతులు. మూడేవాదు తల్లితోబాటు శ్రమపడి కుటుం టుంది, బాన్ని పోషిస్తూ ఉండేవాదు.

రాజుగారి చాటింపు వింటూనే పెద్దవాడు తల్లితో, "అమ్మా, నేను తూర్పు ఖండానికి పోయి, ఆ నారింజ పళ్ళీవే తెచ్చి, రాజు కూతుర్ని పెళ్ళిపేస్తాను. ఆ తరవాత మన మంత్ర సుఖంగా ఉండవచ్చు," అన్నాడు.

తల్లి ఆందుకు ఒప్పుకుని వాడి ప్రయాణానికి భోజనం మూట గట్టి ఇచ్చింది. పెద్ద వాడు ఏదువారాలు ప్రయాణం చేసి తూర్పు ఖండంలోని నారింజ తేటలు చేరుకుని, పశ్చగా పండిన మూడు నారింజపళ్ళు కోసు కుని బుట్టలో పెట్టుకుని, మరి ఏదువారాలు ప్రయాణం చేసి తన ఈరికి చేరుకున్నాడు. రాజు కూడా తూర్పు ఖండానికి రాజభవనానికి ఒక అరకోసు దూరంలో

ఉన్న రాజేయ్యానంలో ఒక చేట వాడు విక్రాంతి తీసుకోవటానికి కూర్చున్నాడు.

ఆ సమయంలో ఒక ముసలిది అటుగా వచ్చి, పెద్దవాడి దగ్గిర అగి, "ఆ బుట్టలో ఏమిటి, నాయునా?" అని అడిగింది.

"ఏమిటా? కప్పలు!" అన్నాడు పెద్ద వాడు అహంకారంగా.

"తథాస్తు!" అంటూ ముసలిది ముందుకు సాగిపోయింది.

ప్రయాణం ఒడలిక తీరాక పెద్దవాడు బుట్ట తీసుకుని బయలుదేరి రాజభవనానికి వెళ్ళి, బుట్ట రాజుగారి ముందుంచి, "నారింజ పళ్ళు తెచ్చాను. రాజుకు మా టె నిచ్చి వేగిరం పెళ్ళి చెయ్యింది," అన్నాడు.

రాజు బుట్ట విప్పేసరికి మూడు కప్పలు బయటికి దూకాయి. బుట్టలో నారింజ పళ్ళులేవు.

"ఈ దుర్మార్గట్టి కొరడాతో కొట్టి, చీకబి కొట్టులో తేయించండి," అని రాజు భటు లకు ఉత్తరు ఏచ్చాడు.

పథ్థాలుగు వారాలుగడిచినా పెద్దవాడు తిరిగి రాకపోయే సరిక, పేదరాలి రెండే కొదుకు నారింజపళ్ళు తేచునికి బయలు దేరాడు. వాడు కూడా తూర్పు ఖండానికి పోయి, మూడు నారింజపళ్ళు సంపాదించు

కుని పథ్మలుగువారాల కల్ల తిరిగి పచ్చాడు. వాడు కూడా తన అన్న కూర్చున్న చేటే విక్రాంతి తీసుకున్నాడు.

ముసలిది మళ్ళీ అటుగా వచ్చి, "బుట్టలో ఏమిటి, నాయనా?" అని అడిగింది.

"నిమైతె నీ కేం? పాములు!" అన్నాడు రెండోవాడు.

"తథాస్తు!" అంటూ ముసలిది ముందుకు సాగిపోయింది.

రెండోవాడు తన బుట్టను రాజుగారి ముందుపెట్టి, "నారింజపత్ను తెచ్చాను. రాజకుమార్తె నివ్వి వెంటనే పెళ్ళి చెయ్యండి," అన్నాడు.

కాని బుట్ట ఏమితే పాములు బయట కొచ్చాయి. రాజు రెండో వాళ్ళి చావగెట్టించి, చెరలో పెట్టించాడు.

పథ్మలుగువారాలు గడి చాయి. ఇద్ద రన్నలలో ఒకరు రాలెదు. అది చూసి మూడోాడు తానే నారింజపత్ను తెస్తానని బయలుదేరాడు. వాడు కూడా తన అన్నల లాగే తూర్పు ఖండానికి వెళ్ళి, నారింజ పత్ను సంపాదించి బుట్టలో పెట్టుకుని, పథ్మలుగువారాలూ అయాక తిరిగి వచ్చి, లోగద తన అన్నలు విక్రాంతి తీసుకున్న చేటనే రాజేద్యానంలో ఒక మారుమూలగా కూర్చున్నాడు.

ముసలిది మళ్ళీ అటుగా పచ్చి, "బుట్టలో ఏమిటి, నాయనా?" అని అడిగింది.

"నారింజపత్ను, అవ్యా. రాజకుమారైకు వైద్యం చెయ్యుటానికి తెచ్చాను," అన్నాడు మూడేవాడు.

"ఇంకేం? రాజకుమారైను పెళ్ళాడేస్తావన్నమాట!" అన్నది ముసలిది.

మూడేవాడు నవ్యి, "నా పంట పేద వాడికి రాజగారు తన కూతుర్లు ఇచ్చి చేస్తాడా? ఇంత దబ్బిస్తేచాలు, మా అమ్మ సుఖపడి పోతుంది. ఈ పయనులో ఆవిడ కష్టపడటం చూస్తే నాకు చాలా బాధగా ఉన్నది, అవ్యా," అన్నాడు.

"రాజగారైతే మాత్రం అన్నమాట నిల పట్టుకోక తప్పుతుందా? తప్పంచు కోవాలని నీకు అసాధ్యమైన పనులు చెబుతాడు. ఆ పనులు చేసే పాఠనాలు నేను నీ కిస్తాను," అంటూ ముసలిది మూడేవాడికి ఒక కొరదా, ఒక వెండి ఊరా, ఒక బంగారు ఉంగరమూ ఇచ్చి, ఎలా ఉపయోగించాలో చెప్పింది.

మూడేవాడు రాజగారి వద్దకు వెళ్లి, బుట్ట అయన ముందు పెట్టి, "నారింజపత్ను తెచ్చాను. రాజకుమారైకు వెంటనే చికిత్స చేయించండి," అన్నాడు.

బుట్ట విప్పి చూస్తే మేలిమి బంగారం రంగులో మూడు పట్టున్నాయి. రాజగారు పరమానంద భరితుడై, ఘన వైద్యులను పెలిపించి, "ఈవే నారింజపత్నుట. అమ్మాయికి చికిత్స చేయండి," అన్నాడు.

వైద్యులు ఒక పండు ఒలిచి రాజకుమారై చేత తినిపించేసరికి ఆమె పక్కలో లేచి కూర్చున్నది. రెండో పండు తినేనరి కల్లా ఆమెకు పూర్వం ఎన్నడూ లేనంక కళ పచ్చింది. మూడే పండు తింటూనే ఆమె, "ఈ పట్టు తెచ్చినవాడికి నన్నిచ్చి పెట్టి చేయండి," అన్నది.

రాజు మూడేవాడి కేసి చూశాడు. ఆయన ముఖం ముడుచుకు పోయింది. అన్నమాట

నిలబెట్టుకుని రాజు తన కుమారైను ఆ పేద కుర్రవాడి కిష్తిదా, లేదా అని అందరూ రాజు కేసి చూస్తున్నారు.

రాజు మూడేవాడి కేసి టిరగా చూస్తూ,
"నా కూతురిని నీ కిచ్చి పెళ్లి చెయ్యటానికి అభ్యంతరం ఏమి లెదు గాని, ముందుగా, నువ్వు నేను చెప్పే పనులు మూడు చెయ్యి వలిని ఉంటుంది," అన్నాడు.

"ఆ మూడు పనులూ ఏమిలో చెప్పండి, పాథ్యమైతే తప్పక చేస్తాను," అన్నాడు.

"ముందు ఉద్యానవనంలో ఒక్క పిట్ట కూడా లేకుండా చెయ్యి. పట్టల మూలాన

ఉద్యానం నానా కంగాళిగానూ ఉన్నది," అన్నాడు రాజు. మూడేవాడు ఉద్యానానికి వెళ్లి కొరదా ఘణ్ణుమనిపించేసరికి పిట్టలన్నీ లెచి దూరంగా వెళ్లిపోయాయి.

"ఉద్యానంలో ఒక్క పిట్ట కూడా అన్నాడి వెళ్లి చూసుకోండి," అన్నాడు మూడేవాడు.

వాడు చెప్పినది నిజమని రుజువయాక రాజు, "ఆ వనంలోనే కుందెళ్లు చాలా అల్లరి చెస్తున్నాయి. వాటన్నటనీ ఒకచేట చేర్చాలి," అన్నాడు.

మూడేవాడు ఉద్యానానికి వెళ్లి, ముసలిది ఇచ్చిన ఈల ఉదనారంథిం

చాదు. పనంలో ఉన్న మూడువందల కుండెళ్ళు వచ్చి, వాడి చుట్టూ మూగాయి. వాదు ఈల ఈదుతూ రాజభవనానికి బయలుదేరాడు. కుండెళ్ళు వాడి వెంటే గింతుతూ వెళ్ళాయి.

"మహారాజా, ఈద్యానంలో ఉండే కుండెళ్ళన్నీ ఇవె. ఏటని ఏం చెప్పారో చేసు కొండి," అన్నాడు మూడేవాదు.

రాజు కేమనాలో తెలయలేదు.

"ఈ కుండెళ్ళలో నాకు బాగా నచ్చిన కుండలేదే తెలుసుకునిని నా కిష్యగలవా?" అన్నాడు రాజు.

"అలాగే ఇస్తాను. కాని ముందు రాజుకుమార్తె వేలికి ఈ ఉంగరం పెట్టనివ్యండి," అంటూ మూడేవాదు ముసలిది ఇచ్చిన ఉంగరాన్ని పైకి తీశాడు.

"దానికేం భాగ్యం? అలాగే పెట్టు," అన్నాడు రాజు, ఆ బంగారు ఉంగరం సంగతి ఎరగక.

మూడేవాదు ఉంగరాన్ని రాజుకుమార్తె వేలికి తెడగగానే ఆది చిన్నవైపోయి ఆమెకు తీవ్రమైన బాధ కలిగించ నారంభించింది. ఆ మె బాధ తో చెయ్యి విదిలిస్తూ, "అయ్యయో! నన్నా అబ్బాయికిచ్చి పెళ్ళి చేస్తాననడి!" అని కేకలు పెట్టసాగింది.

"ఇస్తాను! ఇస్తాను! తప్పక సీకూ, అత నికి పెళ్ళి చేస్తాను," అన్నాడు రాజు కంగారు పడిపోతూ.

వెంటనే ఉంగరం ఆమె వేలి ప్రమాణానికి పెరిగి, చక్కగా అమరింది.

ఆ తరవాత రాజు తన కుమార్తెను మూడేవాడి కిచ్చి పెళ్ళి చెయ్యక తప్పలేదు. రాజుగారి అల్లుడి అన్నలు చెరలో ఉండటం రాజుగారికి అవమానం గనక వాళ్ళు విదిపించబడ్డారు.

మూడేవాదు తన కొక మంచి భవంతిని రాజుప్రాసాదంలోనే కట్టించుకుని, తల్లితే నుఖంగా ఉన్నాడు.

గాజముక్క

పూర్వం వలభీనగరంలో ఒక గొప్ప రత్న ప్రకు డుండెవాడు. ఆయన సాటిలెని రత్న నిపుణుడు కూడా ను. అందుచేత రాజు గారు కూడా ఆయన సలహా లెనిదే రత్నాలు కోనేవాడు కాదు. నిజాయితీపరుడూ, పెద్ద మనిషి అని ఆయనకు నగరంలో మంచి పేరుండేది.

ఒకరోజు ఆయన వద్దకు ఒక వ్యక్తి పచ్చి, "అయ్యా, నా పేరు సదాశివుడు. నేను తమతే వ్యాపార సంబంధమై పని ఉండి వచ్చాను. మా వంశంలో అనాదిగా ఒక వెలలెని రత్నం ఉంటూ వచ్చున్నది. నేనా ఇప్పుడు పేదవాళ్లి. ఆలాటి రత్నాన్ని దగ్గిర ఉంచుకోవచ్చానికి అర్థాటి కాను. దాన్ని విక్రయించి నా దారిద్ర్యాథ నివారణ చేసుకో గేరుతున్నాను," అన్నాడు.

ఈ సదాశివుడి నని చెప్పుకునేవాడు పట్టి మాయావి. వాడి మాటలలో కొంచెం కూడా

నిజం లేదు. వాడికి ఒకవాడు ఒక గాజముక్క దెరికింది. దాన్ని వాడు ఒక నిపుణుడి చేత పాన పట్టించి, రత్నం లాగా మెరిసేటట్టుగా తయారు చేయించాడు. తెలియనివాళ్లు దాన్ని చూసి రత్నమే నని బ్రథమపడటానికి అవకాశం ఉన్నది.

"ఏది, మీరు విక్రయించ వలచిన ఆ రత్నాన్ని ఒక్కసారి చూడ సిప్పండి," అని రత్నప్రకు అడిగాడు.

సదాశివుడు గుడ్డలపారల మధ్యనుంచి గాజముక్కను అతిభక్తితో పైకి తీసి రత్న ప్రకుదికి సమర్పించాడు. రత్నప్రకు దాన్ని కొద్దిసేపు పరిక్రించి, "నిజం చెప్పటానికి నాకు నేరురాకుండా ఉంది. ఇది వెలలెని రత్నం కాదు—పోతగాజు ముక్క!" అన్నాడు.

సదాశివుడు అవేశం తెచ్చుకుని, "ఎంత మాట అన్నారు! తరతరాలుగా మా ఇంట

ఉన్న ఈ రత్నం గాజుముక్క? పలభీలో
మీతో సమానుడయిన రత్ననిపుణుడు
మరొకరు లేదంటారే? మీరు ఇంత పార
పాటు ఎలా పడ్డారో నాకు అర్ధంకాటుండా
ఉన్నది,” అన్నాడు.

రత్నవర్తకుడు తానిక చెప్పేదేమీ
లేదన్నట్టు చెయ్యి ఉపేసి, గాజుముక్కను
సదాశివుడి కించేకాదు.

తాని సదాశివుడు దాన్ని తీసుకోక,
“నేను తమర్చి ఈ రత్నాన్ని కొనమని
నిర్వంధించను. కొంత తాలం దీన్ని తమ
పద్ధనే ఉంచి, అవకాశం దొరికితే అమ్ము
పెట్టండి,” అన్నాడు.

“సరే, మీ యిష్టప్రకారం దీన్ని నా
పద్ధనే ఉంచుతాను. అమ్మగలనని చెప్ప
లేనుగాని ప్రయత్నిస్తాను. దీన్ని ఎంత
కయితే అమ్ముదా మనుకుంటున్నారు?”
అన్నాడు రత్నవర్తకుడు.

“ఎనిమిదివందల వెండిరూ కలకు
తక్కువైతే అమ్మపద్ధ,” అని చెప్పి సదా
శివుడు శలవు పుచ్చుకున్నాడు.

రత్నవర్తకుడు ఆ గాజుముక్కను ఒక
మూల పెట్టేకాదు. సదాశివుడు దాని కోసం
తీరిగి వచ్చినప్పుడు ఇచ్చేయ్యటం తప్ప
తాను చేయగలిగినది ఏమీ ఉండడని
అయిన ఆసుకున్నాడు.

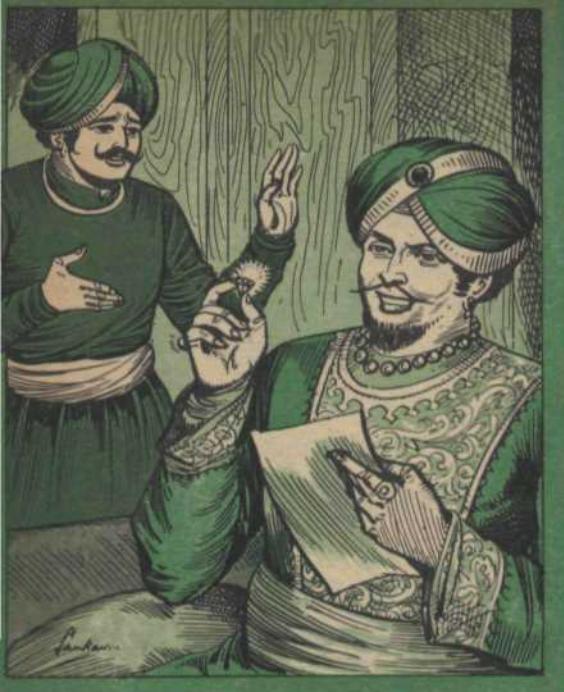
ఇది జరిగిన కొద్ది రోజులకే వింధ్యరాజు బాటి రత్నాలన్నింటినీ వింధ్యరాయబారి ముందు పెట్టాడు.

అయితే వాటిలో ఒక్కటి కూడా ఆ రాయబారికి నచ్చుటేదు. అంతేగాక ఆ మనిషి రత్నాలను గురించి ఏ విధమైన పరిజ్ఞానమూ లేనట్లు కనబడ్డాడు. వలభిలో మరక్కడా దొరకని అహర్వామైన రత్నాలను అతను తృప్తికరించాడు.

ఇలా రాజదూతులు తన వద్దకు అప్పు దప్పుడూ వచ్చి రత్నాలు కొనుక్కుపోవటం రత్నవర్తకుడికి అలా పాటే. అందుచేత ఆయన తన వద్ద ఉన్న విలువైన మేలు

అంతలో రత్నవర్తకుడికి సదాశిష్టుడి గాజముక్కు గుర్తుకొచ్చింది. దాన్ని చూసి వింధ్యరాయబారి ఏమంటాడే తెలుపుకోవాలన్న కుతూహలం కొద్దీ అయన దాన్ని బయటికి తీసి, "దీన్ని కూడా చూడండి.

ఇది నా సరుకు కాదు. అమ్మిపెట్టమని ఎవరో ఇచ్చారు. దీని నాణ్యానికి నేను హూచిదారును కాను,” అన్నాడు.

వింధ్యరాయబారి దాని కేసి పరీక్షగా చూసి, “ఇలాటిదే నాకు కావలసినది. పెద్దదిగా ఉన్నది. మంచి థగథగ కూడా ఉన్నది. దీన్ని ఎంతక్కుతే అమ్ముతారు?” అని అడిగాడు.

సదాశివుడు ఎనిమిదివందల రూకలు అడిగాడు. కానీ, అది నిజంగా రత్నమే సనుకుంటున్న ఈ వింధ్యరాయబారి, దాని విలువ ఎనిమిదివందల రూకలే నంటే మరీ తక్కువ అనుకోవచ్చు. అందుచేత

రత్నవర్తకుడు దాని విలువ రెట్లింపు చేసి, పదపొరువందల వెండిరూకలని రాయ జారితే చెప్పాడు.

ఆ థరకు వింధ్యరాయబారి వెంటనే ఒప్పుకుని, “ఈ రత్నాన్ని నేను పదపొరు వందల రూకలకు కొంటాను. ఇప్పుడు నాలుగువందలు బయానా కింద ఇస్తాను. మా ప్రభుపువారి అనుమతి పొంది, వారం లోపుగా తిరిగి వచ్చి, మిగతా సామ్మిచ్చి దిన్ని నేను తీసుకుపోతాను. ఈ లోపుగా దిన్ని మరకరికి విక్రయించకుండా నా కొక పత్రం రాసి యిచ్చించండి,” అన్నాడు.

“మీ యిష్టం,” అని రత్నవర్తకుడు వింధ్యరాయబారి కోరిన విథంగా విక్రయ పత్రం రాసి ఇచ్చాడు. అందులోని నిఱం థన లేమంటే, వింధ్యరాయబారి వారం లోపుగా వచ్చి, మిగతా పన్నెందువందల రూకలూ ఇచ్చి రత్నాన్ని తీసుకుపోతే అత నిచ్చిన బయానాపైకం వదులుకుం టాడు; వారం లోపుగా రత్నవర్తకుడు ఆ రత్నాన్ని మరపికైనా విక్రయించినట్టయితే, ఆయన పుచ్చుకున్న బయానాకు రెట్లింపు ఇచ్చుకోవాలి.

ఈ పరతులు రత్నవర్తకుడికి హస్యా స్వదంగా కనిపించాయి. కానీ ఇది జరిగిన

మూడేరోజు కల్గా సదాశివుడు పచ్చి, "నా రత్నాన్ని అమ్మారా?" అని రత్నవర్తకుట్టి అడిగాడు.

ఇందులో ఏదో మోసం ఉండని. రత్నవర్తకుడు పసికట్టి, ఏం చెప్పాలా అన్న అలోచనలో పడ్డాడు.

"ప్రస్తుతం ఈ నగరంలో వింధ్యరాజు దూత ఒకడు రత్నాలు కొంటున్నాడని తెలిసింది. మీరు నా రత్నాన్ని అమ్ముఉండక పాతె ఇచ్చేయ్యాడి. నేను దాన్ని అతనికి చూపిస్తాను," అన్నాడు సదాశివుడు.

రత్నవర్తకుడు ఇరుకున పడ్డాడు. గాజుముక్కను సదాశివుడికి తిరిగి ఇచ్చేస్తే, వారం లోపుగా ఆ వింధ్యరాయబారి పచ్చి ఎనిమిది పందల రూకలు పరిషారం కింద పుచ్చు కుంటాడు. ఆ గాజు ముక్కకు పదహారు పందల రూకల బేరం తగిలిందంటే అంత మొత్తమూ తన కిప్పుమంటాడు సదాశివుడు. అందుచేత రత్నవర్తకుడికి ఏమనిపించిం

దంటే, ఆ గాజుముక్కను సదాశివు దడిగిన థరకు తానే కొని, రెట్టింపు థరకు వింధ్య రాయబారికి అమ్ముటం బాగుంటుందనిపించింది.

"మీరు దాన్ని అడిగిన ఎనిమిదివందల రూకలూ నేను ఇస్తాను, పుచ్చుకోండి," అన్నాడాయన.

సదాశివుడు రత్నవర్తకు డిచ్చిన ఎనిమిది వందల రూకలూ ఎంచుకుంటూ, "అది రత్నమే కాదు, గాజుముక్క అని మీరు అన్నారు కాదూ?" అని యద్దేవా చేసి వెళ్ళిపోయాడు.

తరవాత వారం గడిచింది. నెల కూడా గడిచింది. వింధ్యరాయబారి రానేలేదు. గాజుముక్క రత్నవర్తకుడి దగ్గిరే ఉండిపోయింది. ఇంత పేరుపడ్డ రత్నవర్తకుడై ఉండి కూడా ఒక గాజుముక్క కోసం తాను నాలుగుపందల రూకలు నష్టిపోయి నందుకు చాలా బాధపడ్డాడు రత్నవర్తకుడు.

వదలని ఆశలు

ఆవంతి నగరంలో అచ్యుతానందుడనే బీదు బ్రాహ్మణ యువకు దుండేవారు. అతను సకల విద్యలనూ చిన్నతనంలోనే సంపూర్చించి, గొప్ప మేధావి అనే పేరు తెచ్చుకున్నారు. నగరంలో గల అనేక బ్రాహ్మణ కుటుంబాలవాళ్ళు అతనికి తమ పిల్లలనిచ్చి, అతన్ని తమ ఇంటు ఉంచుకుంటామని కూడా అన్నారు.

ఆయితే అచ్యుతానందుడికి పెళ్ళాడి, సంసారలంపటంలో ఇరుకోగ్గువటం ఎంత మాత్రమూ ఇష్టంలేదు. అతను నగరం వెలపల అరబ్బుప్రాంతంలో ఒక కుటీరంకట్టి నగరంలో భీషణును చేసి తెచ్చినది వండుకు తింటూ, కాలం వెళ్ళు బుచ్చుసాగాడు.

అతనికి జీవితం చాలావరకు సుఖంగానే జరుగుతున్నది గాని ఎలుకల బాధ పౌచ్ఛుగా ఉంటూ వచ్చింది. అతను తినగా మిగిలిన అహరాన్ని అవి కలుపితం చేస్తూ ఉండేవి.

ఒక రోజు అతను భీషణును గాను నగరంలోకి వెళ్ళినప్పుడు పేరికాప్రి అనే ఆయన ఇంటి ముందు నిలబడ్డారు. అదే సమయంలో పేరికాప్రి కూతురు కనకవల్లి విందెతో నీరు తెస్తూ, “ఏ మీ బి ఇలా వచ్చారు?” అని అడిగింది.

“ఎలుకల బాధ బాస్తిగా ఉన్నది. మీ యింట్లో ఉండే పిల్లని ఇస్తే కొన్నాళ్ళు ఉంచుకుని తిరిగి ఇచ్చేస్తాను,” అన్నాడు అచ్యుతానందుడు.

“దానికేం భాగ్యం? తీసుకువెళ్ళాంది,” అని కనకవల్లి అతనికి తమ పెంపుడు పిల్లని తెచ్చి ఇచ్చింది.

ఆయితే అతను అనుకున్నట్టుగా జరగలేదు. ఎలుకల బాధ తగ్గకపోగా, కనకవల్లి ఇచ్చిన పిల్ల ఈని, కూనలను పెట్టాంది. పిల్లనీ, కూనలనూ పాలు పోసి పోషించటం మరింత పెద్ద సమస్యగా పరిణమించింది.

అతను మరొకసారి పేరికాప్రి యింటికి వెళ్లాడు. కనకవల్లి కనిపించి, ఎలుకలు పోయాయా అని అడిగింది.

"ఎలుకలు పోలేదు. పిల్లి ఈనింది. పిల్లికి, కూనలకూ పాలు ఎలాగో తేవటం లేదు. సలహా అదుగుదామని వచ్చాను," అన్నాడు అచ్యుతానందుడు.

"ఆదేమీ పెద్దపమస్య శాదే? మా పాడి ఆపును తేలుకుపొండి," అన్నది కనకవల్లి. అచ్యుతానందుడు పేరికాప్రిగారి ఆపును తన కుటీరానికి తేలుకుపోయాడు.

కొంతసేపయాక పేరికాప్రి ఇంటికి తిరిగి వచ్చి, కూతురు మీద ఎగిరిపడ్డాడు.

"అతను ఆశలకు దూరంగా వెళ్లి అప్రమాణం చెయ్యక పోయినట్టయితే నన్ను అతని కిచ్చి పెళ్లిచేసి ఉండేవాళ్లని నువ్వే బికప్పుడు అంటివిగడా, నాన్నా? అతను ఆశల ఉచ్చులో తగులుకున్నాడు. ఎలుకల కోసం పిల్లిని అడిగితే మాడి విల్లినిచ్చాను. పిల్లుల కోసం పాడి ఆపునిచ్చాను. ఆ ఆపు పోషణ అతని వల్ల కాకపోతే నేనే వెళ్లి మాస్తాను. అతని ఆశలు పెరుగుతాయి గాని తరగత్తు," అన్నది కనకవల్లి.

కూతురి దూరాలో చనకు పేరికాప్రి నిర్దాంతపోయాడు.

కనకవల్లి అనుకున్నంతా అయింది. అచ్యుతానందుడు మళ్ళీ వచ్చి, ఆపుపోషణ తన వల్ల కావటంలేదని మొరపెట్టుకున్నాడు.

"దానికేం భాగ్యం? నేనే వచ్చి చూస్తాను," అని కనకవల్లి అతని వెంట వెళ్లింది. ఆమె ఆపును మెపటమూ, పాలు తియ్యటమూ మాత్రమే కాక అతనికి వంట చేసి పెట్టింది, కుటీరమంతా ఖుఫ్ఱం చేసి, దాని కొక ఇంటి కళ తెప్పించింది.

ఒకనాడు పేరికాప్రి వచ్చి, "అమ్మాయికి పెళ్లి చేద్దామనుకుంటున్నాను. అది వచ్చిన పని అయిపోయింది గద," అని కనకవల్లినీ, ఆపునూ తన ఇంటికి తీసుకుపోయాడు.

అచ్యుతానందుడికి జీవితమంతా బోస్ పోయినట్టయింది. ఒకప్పుడా కుటీరంలోనే నిఖింతగా బతికినవాడికి ఇప్పుడి బాపురు మంటున్నట్టయింది. కనకవల్లిని పెళ్ళిచేసు కోకపోతే తన భవిష్యత్తు శూస్యమే నని పెంచింది అతనికి.

అతను వెంటనే బయలుదేరి పేరికాప్రి ఇంటికి వెళ్ళి, పేరికాప్రితో, "అయ్యా, మీ పిల్లకు పెళ్ళిచ్చే ప్రయత్నం చేస్తున్న మన్నారుగద, ఆ మొను నాకే ఇచ్చి చెయ్యండి," అన్నాడు.

"అబ్బుయా, నువ్వు చూడహోతే అశలన్న టనీ విడిచిపెట్టి అరబ్బివాసం చేస్తున్న వాడివి. చూస్తూ, చూస్తూ నా పిల్లను ఆక్రమిసి ఎలా ఇప్పును? నువ్వు ఏదైనా జీవనేపాఠి కలిగించుకుని నలుగురి మధ్య నలుగురి లాగే జీవించ దలిసై నా పిల్లను నీ కిచ్చి చెయ్యటానికి ఆభ్యంతర మేమి లెదు," అన్నాడు పేరికాప్రి.

వెంటనే రాజును చూడటానికి వెళ్ళి అచ్యుతానందుడు తన శాస్త్రప్రాపీణ్యాన్ని పరీక్షించి, తనను కొలుపులో ఉంచుకోమని కోరాడు. అతన్ని పండితులు పరీక్ష చేసి, "అబ్బే, ఉద్దండపండితుడు!" అన్నాడు.

రాజు తృప్తిపడి అతన్ని తన ఆస్తాన పండితుడుగా నియమించుతూ, గొప్ప కానుకలు ఇచ్చాడు.

అచ్యుతానందుడు వాటని తెచ్చి పేరి కాప్రికి చూపి, కనకవల్లిని పెళ్ళాడాడు. ఆస్తాన విద్యాంసుడు గనక అతనికి మంచి గృహమూ, సేవకులూ కావలసి వచ్చింది. పిల్లలు పుట్టుకొచ్చారు. అతని చుట్టూ కోరికలు పుట్టల లాగా పెరుగుతూ వచ్చాయి. కాని అతను చింతించలేదు. మంచి ఉద్యోగమూ, చక్కదనమూ, వివేకమూ గల భార్య, పిల్లలూ, మంచి భోజనమూ, పరువు ప్రతిష్టలూ మొదలైనప్పుడీ అచ్యుతానందుడి జీవితాన్ని నుఫుమయమే చేకాయి.

తీవింద

పూర్వం ఒక రాజ్యానికి ఒక యువకుడైన రాజుండేవాడు. అతనికి శ్రీ జాతి అంటే చాలా గారవం. ఆందుచేత అతను తన సభలో ఎవరైనా ఏ శ్రీని గురించి గానీ అమర్యాదగా మాటలాడితే సహించేవాడు కాదు.

ఒకనాడు రాజు సపరివారంగా అరణ్యప్రాంతంలో పర్యాటిస్తూ ఉండగా అతనికి ఒక యువకుడు కట్టలు కొడుతూ కనిపించాడు. అతని భార్య తన భర్త కొట్టిన కట్టలను పేర్చుతూ సహాయం చేస్తున్నది. ఆ యువక దంపతులను చూస్తే రాజుకు ముఖ్యంగా వేసింది. అతను కొంతదూరంలో

ఒక చెట్టు నీడన గుర్రం దిగి కూర్చుని, ఆ కట్టలుకొట్టేవాళ్ళే, వాడి భార్య సూపిలుచుకురమ్మని తన సేవకులైపంపాడు.

కట్టలుకొట్టేవాడు భార్యతో సహా వచ్చి, రాజుకు నమస్కరం చేసి, చేతులు కట్టుకునిలఱడాడు.

"ఏ మోయ్, మను ఎలా జీవనం చేస్తున్నావు?" అని రాజు అడిగాడు.

"మాస్తున్నారు గదా, మహారాజా? నేనూ, నా భార్య వంట చెయకు అమ్మి, ఆ వచ్చిన దబ్బుతో జీవిస్తున్నాం," అన్నాడు కట్టలుకొట్టేవాడు.

"ఆ దబ్బుతో మీకు జరుగుబాటు అఫుండా?" అని రాజు అడిగాడు.

"శాకేం, మహారాజా? మా కున్న ఖర్చు లెమిల్? సంపాదనలో కొంత మిగులు తుంది కూడానూ," అన్నాడు కట్టలు కొట్టేవాడు.

"మిగిలేది ఏం చేస్తావు?" అని రాజు అడిగాడు.

"మిగిలన దానిలో కొంత పెట్టుబడి చేస్తాను. కొంత రుణాదాతల కిస్తాను. కొంత పారేస్తాను. ఒక వంతు నా శత్రువు కిస్తాను," అన్నాడు కట్టలుకొట్టేవాడు.

ఆ యువకుడు అలా సర్వంగా మాట్లాడటం చూసి రాజుకు చాలా సంతోషం కలిగింది. చదువు సంధ్యలు లేని పాటకపు జనం అలా మాట్లాడతారని రాజుకు తెలుసు. ఆ యువకుడి మాటలకు గూఢార్థమేమిటో తెలుసుకోవాలని రాజుకు అనిపించింది. అందుచేత అతనా యువకుల్లి తన వెంటదూరంగా, చెట్లు మధ్యకు తీసుకుపాయి, “సువ్యిష్టదన్న మాటలకు ఆర్థమేమిటో వాకు రహస్యంగా చెప్పి,” అన్నాడు.

“మహారాజా, నేను దానధర్మాల కింద బయ్య చేసేది పెట్టుబడి అన్నాను; ఎందుకంటే, అది ముందు జన్ముకు లాభిస్తుంది.

నేను రుజుదాతలన్నది నా తల్లి దంటులు; వాళ్ళు సన్న పెంచి, పెద్ద చేసి, శత్రీమంతుడుగా తయారు చేశారు. నేను తాగుడు కిందా, వినేదాల కిందా ఖర్చు చేసేది అవతల పారేసిన డబ్బేగద. ఇక మిగిలినది నా శత్రువు కిస్తాన్న డబ్బు. నా శత్రువంటే మరెపరో కాదు, నా భార్య, అన్నాడు కట్టెలుకొట్టేవాడు.

మొదటి మాటు అంశాలూ విని సంతోషించిన రాజు, నాలుగే విషయం విని కోపం తెచ్చుకుని, “చూడు, కుర్రాడా? నీ భార్య నీ శత్రువన్నావే, అది చాలా పారపాటు మాట. ఆదవాళ్ళ పట్ల మనం ఎంతే మర్యాదగా ఉండాలి. అందుచేత, ఇకెన్నదూ నీ భార్యను శత్రువుగా భావించకు,” అని మందలించాడు.

కట్టెలుకొట్టేవాడు తల పంచుకుని, జవాబు చెప్పుకుండా ఉండిపోయాడు.

తిరిగి రాజే అతనితో, “నీ మాటలలోని గూఢార్థాలు ఇంకెపరితోనూ చెప్పకు. మన రాజ్యంలో వాటికి ఆర్థం చెప్పగల వాళ్ళు ఎవరైనా ఉన్నారేమా తెలుసుకోవాలనుంది. అందుచేత నువ్వు ఈ రహస్యాన్ని ఎవరికైనా చెప్పావే నీకు యావళీవ కారాగ్పహవాన శక్తి విధిస్తాను,” అన్నాడు.

కష్టప్రలుకొస్తేవాడు అందుకు సమ్మ
తించాడు.

తరవాత రాజు తన నగరానికి వెళ్లిపోయి,
కష్టప్రలుకొస్తేవాడు తనతో అన్న మాటలను
చాటింపు వేయించి, వాటికి అర్థం చెప్పగల
మనిషికి పుచ్చకాయంత బంగారం ఇస్తానని
ప్రేకటించాడు.

ఆ మాటలకు ఆర్థం చెప్పి, బహుమానం
పుచ్చకుండామని చాలామంది ప్రయత్నిం
చారు, కాని ఒక్కమా సరిఅయిన ఆర్థం
చెప్పలేకపోయారు.

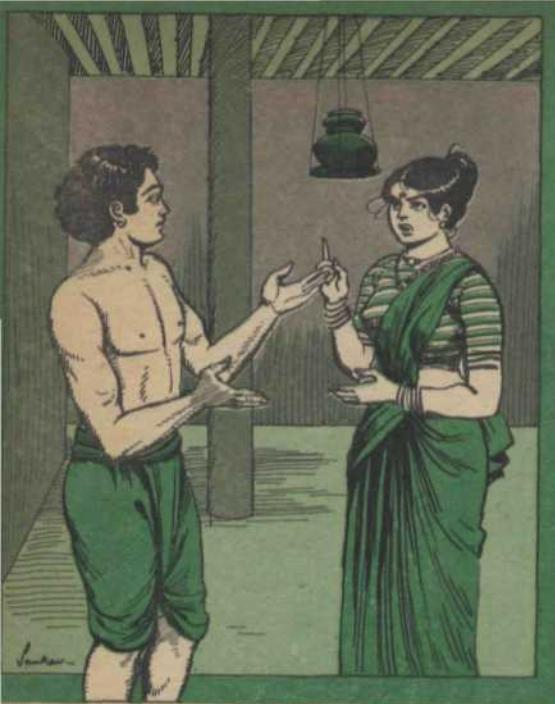
చాటింపు మాత్రం అన్ని మూలలా రోజు
జరుగుతూనే ఉన్నది.

ఒకనాడు కష్టప్రలుకొస్తేవాడి భార్య
ఆ చాటింపు విని, ఆ మాటలు తన భర్త
రాజుతో అన్నవేనని గుర్తించింది. వాటికి
అర్దమేమిటో తన మొగుణ్ణే అడిగి కను
కున్నాని వెళ్లి, రాజుతో చెలితే పుచ్చకాయంత
బంగారం దొరుకుతుంది. ఆటువంటి అవ
కాశం మల్లి వెయ్యే జన్ముతెత్తినా రాడు.

అందుకని ఆ సాయంకాలం తన భర్త
ఇంటికి రాగానే అమె, "ఆ రోజు నువ్వు
రాజుగారితో అన్నావే ఆ మాటలకు ఆర్థ
మేమిటి?" అని అడిగింది.

"వాటి అర్థంతో నీకేం పని?" అని
కష్టప్రలుకొస్తేవాడు భార్యను అడిగాడు.

“వాటికి అర్దం చెబితే రాజుగారు పుచ్చ కాయంత బంగారం ఇస్తారట. నేను చెప్పి, రాజుగారిచ్చే ఆ బంగారం తెచ్చుకుంటాను,” అన్నది భార్య.

“అది బాగానే ఉన్నది. కాని నేనా మాటలకు అర్దం ఏమిటో ఎవరికన్నా చెబితే యావళ్ళిపం నన్ను కారాగృహంలో పెట్టిస్తానని రాజుగారు అన్నారు. అది కూడా గుర్తుంచుకో,” అన్నాడు భర్త.

తనకు అంత బంగారమే దీరికితే భర్త గతి ఏమైతే నేనుని కట్టెలుకొట్టేవాడి భార్యకు అనిసించింది. అందువల్ల ఆమె మొగుడి మీద అలిగి, విడున్నా పదుకున్నది.

భార్య అలిగి పదుకోవటం కట్టెలుకొట్టే వాడికి ఏమీ బాగారెదు. ఆమె అలక తిర్పు టానికి అతను ఎన్నే విధాలయిత్తించాడు.

“నీ మాటలకు అర్థ మేమిటంటే చెప్పక పొతివిగా? నే నెట్లా చస్తే నీకేం? నా మీద నీకు మొదలు ప్రేమ ఉంటేగా?” అన్న దామె కోవంగా.

“ప్రేమ ఉన్నందుకు బతికినన్నాళ్ళు రాజుగారి కారాగృహంలో” మగ్గి, “చావ మంటావా?” అని భర్త అడిగారు.

“సువు సాకు చెప్పావని రాజుగారికి ఎలా తెలుస్తుందేమిటి?” అన్నది భార్య.

“నిన్ను నా వెంట ఉండగా రాజుగారు చూకారుగద?” అన్నాడు భర్త.

“అయినకు నేను గుర్తుండబోయానా? అయిన అసలు నా కేసి చూడనేలేదు,” అన్నది భార్య.

“సరే నేను నీకు మాటల అర్దం చెప్పా నన్న మాట బయటపడుకుండా చూసే భారం నీదే,” అంటూ కట్టెలుకొట్టేవాడు తన మాటల అర్దం తన భార్యకు చెప్పేసి, ఆమె ముఖం అనందంతో వికసించటం చూసి పరమానందం చెందాడు.

మర్మాడు కట్టెలుకొట్టేవాడి భార్య రాజుగారి వద్దకు వెళ్ళి, మాటలకు అర్దం చెప్పి,

పుష్టకాయంత బంగారం బహుమానం పొందింది.

రాజు అమె కేసి పరీక్షగా చూసి, “నిన్ను వెనక ఎక్కడే చూసినట్టుందే?” అన్నాడు.

“అప్పను మహారాజా. నేనూ నా పెని మిటీ అడవిలో కట్టలు కొట్టుకుంటూంటగా తమరు అటు కేసి వచ్చి, మాతే మాట్లాడారు,” అన్నదామె.

రాజు నిర్దాంతపోయి, “ఆ కట్టలుకొట్టే వాడి భార్యవా? వాడే నీలు ఈ మాటలకు ఆట్లాలు చెప్పలేదుగద?” అన్నాడు.

“అప్పను, మహారాజా!” అన్నదామె.

రాజుకు పట్టరాని ఆగ్రహం వచ్చింది. అయినా, కట్టలుకొట్టేవాడి భార్యను బహు మానం పుచ్చుకోనిచ్చాడు. ఎందుకంటే బహుమానం పొందటానికి, అర్థం చెప్పబంతప్ప యితర నిబంధనలేవి లేవు.

అమె వెళ్ళిపోయాక రాజు కట్టలుకొట్టే వాణి పిలిపించి, “రాజుజ్జ ఉల్లంఘుంచి

సుఖు సి మాటల ఆట్లాన్ని సి భార్య కెందుకు చెప్పాపు? సీకు యావజ్జీవ కారాగ్గపూ కింది తప్పదు,” అన్నాడు.

“ విధించండి, మహారాజా. చెప్పినదాకా నన్ను పీడించుకు తిస్సుది. దాని పొరు పడలేక చెప్పాను. నాకు యావజ్జీవజిక్క విధిస్తారని చెప్పినా అది లక్ష్మిపెట్టిక వచ్చి బహుమానం పుచ్చుకున్నది. నా భార్య నాకు శత్రువని అన్నందుకు మీరు నన్ను అనాడు మందలించారు. ఇప్పుడైనా నా మాటలో నిజం ఉన్నట్టు తమరికి తేచ వచ్చు,” అన్నాడు కట్టలుకొట్టేవాడు.

రాజుకు ఒక్కసారిగా కళ్ళు తెఱుచు కున్నట్టయింది. అయిన కట్టలుకొట్టేవాడి తెలివెటెటలనూ, సూక్ష్మబుద్ధిని మెచ్చుకుని, అతని భార్య కిచ్చినదాని కన్న వాలా పెచ్చు బహుమానా లిచ్చి పంపేకాడు.

అటుతరవాత ఎవరన్నా స్త్రీలను నిందిస్తే రాజు అంతగా పట్టించుకోవటం మానేకాడు.

అమరఫలం

పూర్వం ఒక ముని సర్వసంగపరిత్యాగి అయి ఆరణ్యంలో తపస్సు చేసుకుంటూ ఉండగా, ఒకనాడు ఒక దేవత ప్రత్యుషమై, మునికి ఒక ఘలాన్ని ఇచ్చి, “నీ తపస్సుకు మెచ్చాను. ఈ అమరఘలాన్ని చేతిలో ఉంచుకుని నువ్వు ఏది కోరుకున్నా సిద్ధి స్తుంది,” అని చెప్పి అంతర్జానమయింది.

మునికి కోరిక ఏది లేదు. అయితే దేవత తనకు ఒక పరిక కింద ఈ ఘలాన్ని ఇచ్చి ఉంటుందని ఆయన భావించాడు. దాన్ని ప్రజలకు ఉపకరించే విధంగా ఒక ఏర్పాటు చేయ నిశ్చయించి, ఆయన ఆ ఘలాన్ని తీసుకుని రాజు వద్దకు వెళ్ళాడు. రాజు మునికి తగిన మర్యాదలు చేసి, ఆయన వచ్చిన పని అడిగాడు.

“రాజు, ఇదేక అమరఫలం. దీన్ని వెల యిచ్చి కొన్నవారికి ఒక్క కోరిక సిద్ధిస్తుంది. ఆ తరవాత దాన్ని ఇతరులకు తక్కువ ధర కంటె తక్కువ ధరకు దీన్ని ఎవరి

వెలకు విక్రయించాలి. కోరిక తీరిన అనం తరం ఈ ఘలాన్ని ఎవరూ ఒక వారం రోజుల కన్న ఎక్కువకాలం దగ్గిర ఉంచుకోరాడు. ఉంచుకోవటం చాలా అపాయం. దీన్ని ముందుగా నీ కిష్టున్నాను. దీని కెంత వెల ఇస్తావే చెప్పు,” అని ముని అన్నాడు.

రాజుకు అగ్రణంగా తీరవలసిన కోరిక ఒకటి ఉన్నది. ఆయనకూ, పారుగురాజుకూ చాలాకాలంగా యుద్ధం సాగుతూ ఉన్నది. నిష్ప్రద్గా ఎవరికి విజయం చేకూరటం లేదు. తోలెదంత సప్పుం మాత్రం అప్పుతున్నది. అందుచేత రాజు ఈ అమరఫలం ద్వారా పారుగురాజు పై విజయం సాధించాలనుకుని, ఆ పండును లక్ష్మివరహాలకు కొన నిశ్చయించాడు.

ముని ఆ పండును రాజు కిస్తు, “నీ కోరిక తీరిన వారం రోజుల లోపల, కొన్న ధర కంటె తక్కువ ధరకు దీన్ని ఎవరి

కైనా అమ్మాలి. నీ నుంచి కొనేవాడికి కూడా ఈ మాట చెప్పాలి,” అని లక్ష వరహాలూ రాజు నుంచి పుచ్చుకుని, వాటిని పెదసాదలు దానం చేసేసి, తన దారిన శాను అరబ్బానికి తిరిగి వెళ్లి, తపస్సు చేసుకోసాగాడు.

అమరఫలం వల్ల రాజుకు త్వరలోనే కోరిక సిద్ధించింది. మళ్ళీ యుద్ధం వచ్చి నప్పుడు పారుగురాజు చిత్తుగా టిడిపోయాడు. ఆ రాజ్యం కూడా ఈ రాజుడే అయింది.

విజయం లభించిననాడే రాజు నిందు కొలువులో అమరఫలాన్ని అందరికి చూపి, దాని మహిమ గురించి చెప్పి, కావలిసిన వారికి దాన్ని విక్రయిస్తా నన్నాడు. దీర్ఘ వ్యాధితో బాధపడుతున్న సామంతు డోకడు దాన్ని తొంబైవేల వరహలిచ్చి కొని, తన వ్యాధి నివారణ చేసుకున్నాడు.

వెంటనే అమరఫలం చేతులు మారింది. దాని ప్రభావంతో అనేకమందికి అనేక రకాల కోరికలు తీరాయి. కొందరికి వాటిజ్యం కలిసివచ్చింది, కొందరు విద్యుత్ మంతు లయారు, అనేకమంది వ్యాధుల నుంచి విముఖులయారు. కోరికలు తీర్చు తున్నకోద్దీ అమరఫలం విలువ కూడా తగ్గుతూ వచ్చింది.

చాలాకాలం గడిచింది. పుష్టయ్య డనే వాడికి పక్కపాతం వచ్చింది. అతను ఒకప్పుడు అమరఫలాన్ని కొని తన భార్యను మృత్యు ముఖం నుంచి తప్పించాడు. ఆ అమరఫలం ఇప్పు డెంత వెలలో ఉన్నదని విచారించగా రెండుకానులని తెలిసింది. రెండు కాను లిచ్చి దాన్ని కొంటే తన వ్యాధి నయమయాక దాన్ని మరొకరికి ఒకకానుకే అమ్మాలి. ఇక ఆ మనిషి దాన్ని ఇంకెవరికి విక్రయించలేక ప్రమాదంలో పడతాడు. ఇలా అనుకుని పుష్టయ్యర్చుడు అమరఫలాన్ని కొనక, వైద్యుష్టే నమ్ముతుండా మనుకున్నాడు.

తాని అతని భార్య మాలిని తన భర్తకు తెలియకుండా రెండుకాను లిచ్చి, తమ నెకరు ద్వారా ఆ ఫలాన్ని తెచ్చించి, తన భర్త వ్యాధి సయం కావాలని కోరుకున్నది. పుష్టయ్యరుగ్రథి వ్యాధి తీసేసినట్టు సయ మయింది. తాను తీసుకున్న మందులే పని వేశాయనుకున్నా దతను.

ఇప్పుడు మాలిని అమరఫలాన్ని ఎవరి కన్నా ఒకకాసుకు అమ్మాలి. కాని ఎవరికని అమ్మటం? అమ్మితే కొన్నవాళ్ళ గతేమిటి? అమ్మకుండా తన దగ్గిరె ఉంచుకుని ఏ అపాయం వచ్చినా భరించబానికి ఆమె నిశ్చయించుకున్నది. తనకు ప్రమాదం ఏ రూపంలో పసుండో నన్న బెదురుతో మాలిని రోగిష్టిడాని లాగా అయిపోసాగింది.

నెకరు ఒకనాడు, "ఏమంది, అమ్మాగారూ? వంట్లో బాగా లేదా?" అని అడిగారు.

"ఇక నేను ఎంతోకాలం బతకనురా!" అని మాలిని అమరఫలం గురించి చెప్పింది.

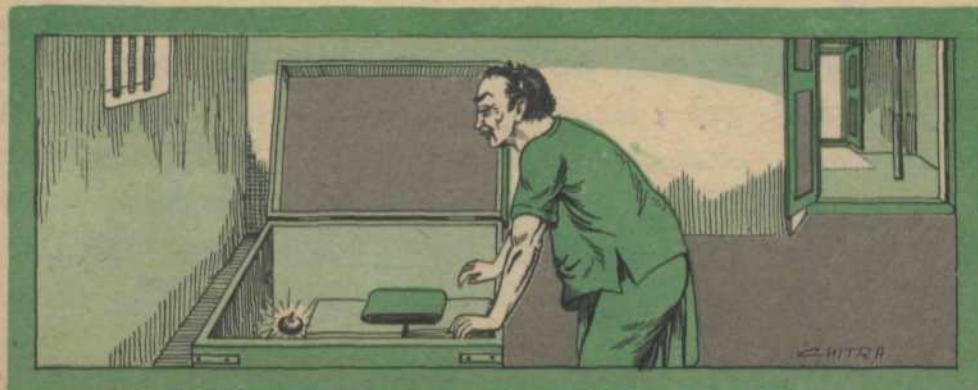
"ఎందుకండి అమ్మాగారూ, మీరు చాపటం?" అన్నాడు నెకరు.

"దాన్ని ఎవరికి అమ్మనురా? ఎవరు కొన్నా ఇదే చిక్కులో పడతారు. చూస్తూ చూస్తూ ఇంకొకర్తి చంపటం దేనికి? నేనే చస్తాను," అన్నది మాలిని.

నెకరు నవ్వి, "ఎవరూ చావేఢ్ఱు! ఒక కాసుకు ఆ అమరఫలాన్ని నాకు అమ్మేయ్యండి," అన్నాడు.

"ఇంకానయం! ని కోరిక తిరినాక దాన్ని ఇతరులకు ఎలా ఆ మ్ముతా పు?" అన్నది మాలిని.

"నే ననలు కోరిక కోరితెగద! దాన్ని పెట్టులో దాస్తాను," అంటూ నెకరు ఒక కాసు తీసి మాలిని కిచ్చి, అమరఫలాన్ని తీసుకుపోయి, తన జంల్లో కొయ్యుపెట్టే అడుగున దాచారు. అటుతరవాత అది ఏమైనది తెలిదు. కొంతకాల మయాక చూస్తే దాని జాడ కనిపించలేదు.

కృష్ణవతారం

ఉమ చూపులు అనిరుద్ధుడి పటం మీద లగ్గుబైపోవటమూ, అమెకు కలిగిన గుర్తుమూ గమనించి చిత్రరేఖ చిరునప్యు నప్పుతూ, "నీకు కలలో కనిపించినవా డవడే తెలిసిపోయిందిలే. ఆతను ఎక్కడ, విస్తితలో ఉన్నానరే, నేను వెళ్ళి ఆతన్ని తిసుకువచ్చి నీకు అప్పగిస్తాను. ఆ తరవాత నియస్తం," అన్నది.

ఉమ చిత్రరేఖను చూసు, "నీ నేర్చు ఎలాటదేగాని, మపు రచించిన ఈ చిత్రరును చూస్తూంటే, కలలో ఇతన్ని చూసినప్యురు కలిగిన ఘావాలన్ని మళ్ళికలిగాయి. ఆతనిది ఏ వంశం? పేరెమిది? ఎలాటవాడు? ఏం చేస్తూఉంటాడు? దయ పుంచి కాస్త చెబుదూ!" అన్నది.

దానికి చిత్రరేఖ, "ద్వారకా నగరాన్ని ఏలే కృష్ణజ్యో గురించి నుపు వినె ఉంటావు. ఈప్పుడి కంటిమంటకు ఆహుతి అయిన మన్మథుడికి ప్రద్యుమ్ము దనే కొదుకుగా పుట్టుడని చెబుతారు. ఆతను ఆ ప్రద్యుమ్ముడి కొదుకు. పేరు ఆని రుద్ధురు. ఆతని శార్యం జగత్క్రోపించుటాని నది. ఆటువంటి వాట్లి భర్తగా పొందగలిగితే నీ ఆద్వయాచ్ఛాప్తి పొగడటం ఆదిశేషుడికి కూడా సాధ్యంకాదు. మన ఈ శోఖపురం లాగే ద్వారకానగరం కూడా వరులకు బెరచానది. అయినప్పటికి, నీలు నంతేషం కలగగలం దులకు, నేను ఏదో ఒక ఉపాయం చేసి అక్కడికి పోతాను. నీ ప్రియుల్లో తప్పక తిసుకువప్పాను," అన్నది.

"నీకు ఉపాయాలకు లోకు? యోగ విద్య ఎరిగినదానివి; కామరూపమూ, కామ గమనమూ కలదానివి; ఎఱాటి హని అయినా సాధించగలవు. ఈ అనియద్భుది ముఖం నా కళ్యాపదితెనే గాని బతకను. నా ప్రాణాలు కాపాడు. ఇప్పటికే ఏదు రోజులు తీర్చు కున్నాను. ఇక ఒక్క ఘుడియకూడా ప్రాణాలు నిలపలేను," అని ఉష అన్నది.

చిత్రరేఖ ఉషను కాగలించుకుని, "నువు వెళ్ళి మిగిలిన చెలికత్తెలతో కాల కైపం చేస్తూ ఉండు," అని అమెను పంపేసి, తాను ఆకాశంలోకి ఎగిరి అంత దృష్టమయింది. అలా అంతర్థాపనైన చిత్ర

రేఖ మనేవేగంతో ఒక్క క్షణంలో ద్వారక చేరి, తరవాత ఏం చెయ్యాలా అని చూస్తూండగా, ఒక కొలను దగ్గిర నారదుడు కనిపించాడు. చిత్రరేఖ ఆయనను సమీ పించి, సమస్తారించింది.

నారదుడు చిత్రరేఖను దీవించి పశ్యతూ, "ఎమిటి ఇలా వచ్చాపు?" అని అడిగాడు.

చిత్రరేఖ ఆయనకు, పార్వతిచేవి ఉషు చెప్పిన మాటలూ, ఆ ప్రతారమే ఉషు కలలో అనియద్భుదు కనిపించటమూ, తాను అనియద్భుద్భే తిసుకుపోయి ఉష పద్ధ చేర్చునికి రాపటమూ చెప్పి, "అనియద్భుద్భే నేను తిసుకుపోతే బాణాలు ఎలాగూ ఆగ్రహించి, అతనిపై తన ప్రతాప మంతా చూపుతాడు. అందుచేత మీరు కృష్ణుడికి ఈ విషయం కాస్త చెప్పటం ఆవసరం. బాణుడికి, కృష్ణుడికి యుద్ధం జరిగితే ఎలాగూ కృష్ణుడు గెలుస్తాడు. ఆ విషయం నాకు భయంలేదు. నాకు ప్రస్తుతం భయమల్లా, నేను తన మనమట్టి తిసుకు పోయానని తెలిసి, కృష్ణుడు నన్ను శపిస్తాడేమా నని. మీరు దయచేసి నాకు కృష్ణుడి భయం లేసుండా చేస్తే మా ఉపాకస్య కోరిక ఈడేరుతుంది," అన్నది.

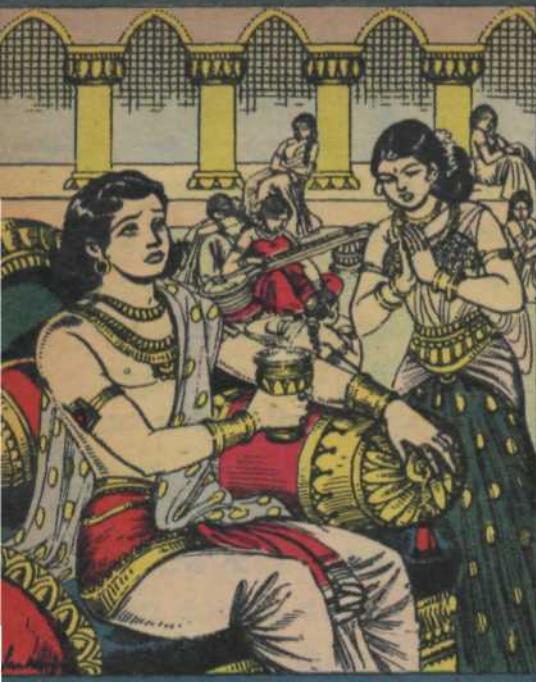
నారదుడు చిత్రరేఖలు తామసి అనే శాందర్భవతులైన ప్రీతిలు ఆదుతున్నారు, విద్య ఉపదేశంచి, "ఈ విద్యద్వారా నీపని సానుకూలం అపుతుంది. నువ్వు అనిరుద్ధుళ్లి తీసుకుపోయిన కారణంగా బాణుడితో యుద్ధం జరిగినప్పుడు నేనక్కడికి వచ్చి యుద్ధం నిలపుచేస్తాను," అని తనదారిన తాను వెళ్లిపోయాడు.

చిత్రరేఖ అదృక్షరూపంలో కృష్ణుడి భవనాస్తి, ప్రద్యుమ్ముడి భవనాస్తి దాటి, అనిరుద్ధుడి మందిరం చేరి, బంగారు లోహ లతో మధువు తాగుతూ అనేకమంది ప్రీతి మధ్య కూర్చువి ఉన్న అనిరుద్ధుళ్లి చూసింది. అతన్ని రంజింపజెయ్యటానికి

పాదుతున్నారు. కాని చిత్రరేఖ అతని కేసి పరీక్షగా చూసి, అతని మనము అన్యా యత్తంగా ఉండటం గమనించింది. అతను నవ్వితే ఆది తచ్చిపెట్టుకున్న నప్పులా గుస్సుది, మాట్లాడికె గొంతు గద్దదంగా విని పిస్తున్నది. అతని ఏ చేప్పలోనూ పూనిక అన్నది లేదు.

"కొంపతిని ఇతను కూడా ఉప లాగే కలగనలేదు కద! ఇతని మనసును చెదర గిట్టగల అందం ఉపటు కాక మరెవతలో ఉంటుంది? పార్యతిదేవి అనుగ్రహం వల్ల విష్ణువా సాధ్యమే," అనుకున్నది చిత్రరేఖ.

సతమత మపుకున్నది. నేనామె చలి క్తెను, చిత్రరేఖ అనేదాన్ని. నీకు నమ్మక మయిన పక్షింలో నా వెంట నిన్ను తిసుకు పొవచ్చాను. మీ రిద్దిరూ ఒకరి కోసం ఒకరు పుట్టారు, వందేహంలేదు. ఇదంతా దైవ ఘటన. ఇలా జరుగుతుందని పార్వతిదేవి ముందే చెప్పింది. నేను నీ పటం తయారు చేసి చూపి, ఆశరేకెత్తించకపూతే మా ఉష ఏమైంతంచేదో! అనేక మంది భార్యలు గల నీ దారి వేరు. నీ కోసమే అలమటిస్తున్న మా ఉషను కాపాడు. నేను నీకు నమ సాగ్రం చేసి వేడుకుంటున్నాను."

అమెకు ఆతనికే మాట్లాడాలనిపించింది. నారదుడు తనకు ప్రసాదించిన విద్యద్వారా అమె ఆక్షర ఉన్న మిగకావాళ్ళందరిని మూర్ఖుపుచ్చి, అనిరుద్ధుణ్ణె సమీపించి, ఆతని ఎదట ప్రత్యక్షమై, చేతులు జోడించి, ఇలా అన్నది:

"ఐలిమహరాజు కొడుకు బాణుడు. ఆయనకు పార్వతిదేవి అనుగ్రహంవల్ల ఒక తుమార్టె కలిగింది. అమె పేరు ఉష. అమె త్రిలోకైక నుండరి. అమె చక్కడనాన్ని బ్రహ్మ కూడా వర్ణించలేదు, నావల్ల ఏముపు తుంది? ఉషాకంగ్య ఒక రాత్రి నిద్రలో నిన్ను చూసి, అప్పటినుంచీ విరహాధతే

ఈ మాటలు విని ఆనిరుద్ధుడు, "ఏం చెప్పేది? మీ చలి కన్న కలె నాకూ వచ్చింది. అది మొదలు నాటు ఏది రాత్రే, ఏది పగలో తెలియటంలేదు. నిద్ర అనేది ఎరగను. నాపాలిటి దేవతలాగా నుపు రాక పూతే నాటు ఏం చెయ్యాలో కూడా తెలియదు. నన్ను నుపు వేడుకోనపసరంలేదు. ఉష దగ్గరికి నన్ను నుపు తిసుకుపో, నేను వస్తాను," అన్నాడు.

ఈ మాటకు చిత్రరేఖ ఇలా వంతేచించింది. అమె ఆతని చెయ్యి పట్టుకుని ఆకాశంలోకి లెచి, తనకేపాటు అనిరుద్ధుణ్ణె కూడా అదృశ్యమయేటట్టు చేసింది. మరు

క్షణంలో వాళ్ళిడ్డరు శౌఖపురంలోని ఉష మందిరంలో ఉన్నారు.

ఉష అనిర్ధులు ఒకరి నెకరు ప్రత్యు క్షంగా చూసుకున్నారు. ఇడ్డరు అనంద పారవశ్యం చెందారు.

“ఇదుగోనమ్మా, నీ ప్రియుడు. నామాట చెల్లించుకున్నాను. ఇతనికి నీ చెయ్యి ఇచ్చి పాణిగ్రహణం చెయ్యి. గాంధర్వ వివాహం రాజులకు తగినది. దీనికి పార్వతిదేవి కథాక్షం కూడా తేడయింది. ఇక మీరు భార్యా భర్తలు,” అంటూ చిత్రరేఖ ఉషను కొగలించుకుని, ఇద్దరికి కొత్తబట్టలూ, పూల దండలూ, అథరణాలూ ఇచ్చింది. అని

రుద్దుడు ఉష చేతిని తన చేతిలోకి తీసుకుని పాణిగ్రహణం చేశాడు.

కొన్నాళ్ళు ఉష అనిర్ధులు దాంపత్య నుంచి అమభవిస్తూ గడిపిన మీదట, వారి రఘున్యం అంతఃపురపు కావలివారికి తెలిసింది. వాళ్ళు వెళ్ళి బాణుడితో చెప్పారు. ఎవరో ఒక మానవమాత్రుడు, తన భ్యాతినీ, పరాక్రమాన్ని లక్ష్యపెట్టు కుండా, తన యింట ప్రవేశించి, తన పంచానికి మణిపూనలాటి తన కుమార్తెను కళంక పరిచాదనే నరికి బాణుడికి అగ్రహం వచ్చింది.

“మీరు వెంటనే వెళ్ళి ఆ దుర్మాగ్నట్టి పోనిక, చుట్టూముట్టి పట్టుకోండి. నాకు పరాభవంచేసి దేవతలు కూడా ప్రాణాలతో తప్పించుకోలేరు,” అని బాణుడు తన భటులను పెచ్చరించాడు. వెంటనే కొన్ని వెలమంది రాక్షస కింకరులు కత్తులూ, బాణాలూ పట్టుకుని ఉష అంతఃపురం మీద పడ్డారు.

ఆ కలకలం విని అనిర్ధుడు మేడ పైభాగం నుంచి, భవనాన్ని చుట్టూముట్టి కేకలుపెట్టుతున్న రాక్షసభటులను చూసి, ఒక్క క్షణంలో పోరాటానికి సిద్ధమయే సింహంలాగా అయిపోయాడు.

ఈ లోపల ఉమ కన్నీరు కాయ్యతూ, చేతులు సలుపుకుంటూ, "కన్యలు చేయ కూడనివని చేశాను. కులనాశకురాలినీ, కులటమూ ఆయాను. మూడు లోకాలమూ ఏరె తండ్రికి శత్రువునయాను. వెలలెని మాణిక్యంలాటి రాజకుమారుడికి చిక్కు తెచ్చిపెట్టాను. జగదంబి ఇచ్చిన వరం తూడా వృధా పొయ్యెట్టున్నది. నేనెం చేసేది? అదృష్టదేవతలారా, ఈ అపద తప్పించలేరా?" అంటూ అక్రోఛించింది.

ఆమెను చూసి అనిరుద్ధుడు చిరునష్ట్య నప్పుతూ, "ఏచ్చిదావా, నా పరాక్రమం నీకు తెలిదు. మీ తండ్రి బలగం మాట చెప్పకు, ఫాలాక్షుడు ప్రమథగణాలతో వచ్చినా గెలవగలను. నా శత్రువులను నా పెదికిళ్ళతో పొడిచి, నవరంధాలా నెత్తురు కిక్కంచి, ఈ సగరానికి శోణపురం అనే పేరు పార్శ్వకమయేట్టు చేస్తాను, కిటిక దగ్గిర నిలబడి చూస్తూ ఉండు. భయపడ వలసిన పనిలెదు," అన్నాడు.

ఈలా అంటూనే అతను అంతఃపుర ద్వారం వద్ద ఉన్న పరిఫు ఒకటి తీసుకుని, రాక్షమల పైకి వెళ్ళాడు. ఈ సమయంలో నారదుడు వచ్చి, ఆకాశం విలబడి వినేదం చూడసాగాడు.

రాక్షసులు అనిరుద్ధుడి మీద బణాలూ, గదలూ, తమ వద్ద ఉండే సమప్త ఆయు ధాలూ ప్రయోగించారు. కాని ఆతను వాళ్ళను లక్ష్యపెట్టక, తన చెతనన్న పరిఫుతో రాక్షసులను ఎదాపెడా చదమ పాగాడు; చెతిక అందిన వాళ్ళను పెదికిలతో పొడిచాడు. రాక్షసులలో కొందరు చచ్చారు. కొందరు గాయపడ్డారు. మిగిలినవాళ్ళు పారిపోయి బాణుడి ఎదట నిలబడ్డారు. బాణుడు వాళ్ళను చూసి కోపంతో నానా మాటలూ అన్నాడు:

"శత్రువులు విజయం భారపోసి, ప్రాణాలమీది తిపితో పారిపోయి వచ్చారా?

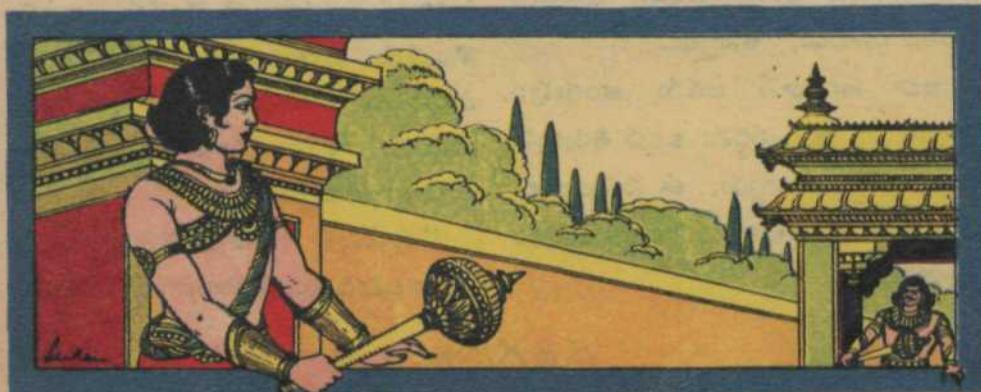
శార్యపరాక్రమలు పారిషాయ రావటానికా? ఒకప్పుడు మీ మీద అధారపడి లోకాలు జయిస్తానే! నా కెంత అపమానం తెచ్చి పెట్టారు! పదంది, మీ వెనకనే రథగజి తురగపదాతులనూ, యోధులనూ పంపు తున్నాను. శత్రువు హతమారించాలి,” అంటూ బాణాలు కాలకేయలనే రాక్షసులను అనిరుద్ధరి పైకి పంపాడు. వాళ్ళు భూమ్యకాకాలు ఆక్రేమించి అతడి పైకి యుద్ధానికి వచ్చారు.

రాక్షసులు తన మీదికి యుద్ధానికి వస్తూ ఉండటం గమనించి అనిరుద్ధరు ఒక కత్తి, డాలూ తిముకుని రాక్షసుల పైకి వెళ్ళి, తన కత్తితో శత్రుబలాలను ఊచకోత కొయ్యే నారంభించాడు. కాను ఒంటరి అఱు ఉండి కూడా, అనేక వేల సంఖ్యగల రాక్షసులకోతి తలపడి అనిరుద్ధరు మెరుపులాగా యుద్ధం చేస్తుంటే నారదుడికి ఆ యుద్ధం అద్భుతంగా కనిపించింది. ఆయన ఎందరో

మెచి ఏరులు పోరాదుతూండగా చూశాడు. అనిరుద్ధరిలాగా శత్రువులతు దిగ్ంబరు కలిగించే లాగా యుద్ధం చేసినవాడు ఒక్కడూ లేదు.

బాణాలు పంపిన రాక్షసులు కొందరు చచ్చారు, కంగారులో ఒకరి సెకరు తెఱ్ఱుతున్నారు, కొందరు పారిషసాగారు. అనిరుద్ధరు పెదంబ్యులు పెటుతూ వాళ్ళను తరిమికొట్టాడు.

అనిరుద్ధరి చేత చావుదెబ్బలు తిని పారి పోయి వచ్చిన తన యోధులను చూసేపరికి బాణాదికి ఏదో సంకోచంలాచిది బయలు దేరింది. తన చేతి దెబ్బతిని, ప్రాణాలతే విడిచిపెట్టబడిన ఇంద్రాదులు ఇప్పటికి తన పేరు చెబితే వటకిపోతారు. అటు వంటిది ఒక అనామకుడు తన బలాలను ఎదిరించి జయించాడు! అది చూసి బాణాడు తానే అనిరుద్ధరితో యుద్ధం చెయ్యటానికి బయలుదేరాడు.

అరణ్యపురాణం

28

కొవా శరీరం మళ్ళీ లావెక్కటమూ, అతను చైతన్యంతో బున కొట్టటమూ హౌగ్గికి తెలయ వచ్చింది.

"గడినిన రుతుషులన్నీ తింగి చూశాను. హాన్! నది కేసి పొదాం పద. రుక్కల తండ్రా గురించి ఏం చెయ్యాలో నేను నీకు చూపుతాను," అన్నాడు కావా.

అతను బాణంలాగా సూటిగా వాయిన్ గంగ పెద్ద పాయకేసి బయలుదేరాడు. హౌగ్గి అతని వెంటడి బయలుదేరాడు. అడుగున "కాంతిశిల" గల మధుగులోకి అతను ప్రవేశించినప్పుడు హౌగ్గి తాను కూడా ఈదసాగాడు.

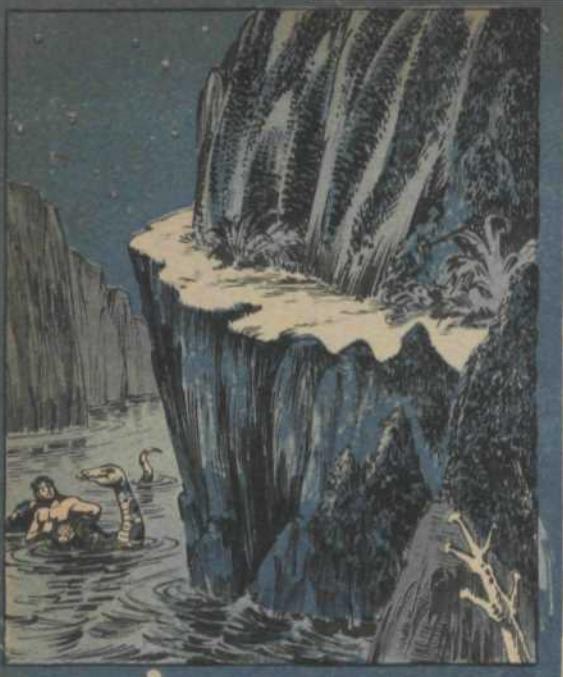
"ఈదకు, తమ్ముడూ. నేను చాలా వెగంగా పొతాను. నా వీపు పట్టుకో," అన్నాడు కావా. హౌగ్గి తన ఎదుమ చెతిని కావా మెడ చూట్లూ వేసి, కుడి చెతిని తన

శరీరానికి అంటి ఉంచి, కాళ్ళు సూటిగా పెట్టుకున్నాడు. అప్పుడు కావా ప్రవాహనికి ఎదురీదుతూ వెళ్ళాడు.

కాంతిశిలకు ఒకటి, రెండు త్రైళ్ళ ఎగువన వాయిన్గంగ చలవరాతి గుట్టల మధ్యగల సన్నని కనుమకుండా, ఆశి వెగంగా ప్రవహిస్తుంది. తాము కనుమ కుండా పొయ్యెటప్పుడు హౌగ్గి ఈ పక్కా, ఆ పక్కా చూశాడు. గాలిలో అతనికి తియ్య తియ్యని, పుల్ల పుల్లని వాసన వచ్చింది. అతను చప్పున తన తలను నీలి అడుగుకు ముంచి గాలికోసం మాత్రమే అప్పుడప్పుడూ పై కెత్తుతూ వచ్చాడు.

నీచి అడుగున ఉన్న ఒక రాతికి తేక మెలిక వేసి కావా ఆగాడు.

"జది మృత్యు గహ్యరం! ఇక్కడి కెందు కొచ్చాం?" అన్నాడు హౌగ్గి.

"సరిగా చూడు. అంతా నిద్రపోతున్నారు. నేను నీ చెయ్యంత వాడినప్పుడు కూడా ఈ ప్రదేశం ఇలాగే ఉండేది. ఏమి మార్పు లేదు," అన్నాడు కావా.

అరబ్బం పుట్టిన నాటినుంచీ ఈ కనుమ లోని రాళ్ళ గుట్టలలో కొండ తెనెటిగల నివాసాలు ఏర్పాతై ఉన్నాయి. అందుచేత ఈ ప్రాంతానికి ఆరమైలు దూరంలోకి ఏ ప్రాణి రాదు. ఆ సంగతి హౌగ్గీ ఎరుగును. కనుమలోని ప్రతి గహ్వారంలోనూ తెనె పట్టున్నాయి. కనుమ పాడుగునా రెండు పక్కలా సల్లటి మఖ్యలే పరదాలు వేళ్ళాడ గట్టిసట్టుగా కనబడుతుంది. కొన్ని కోట్ల తెనె

టీగలు నిద్రపోతున్నాయి. వాటిని చూసే హౌగ్గీ తన తలను సీటిలో ముంచాడు.

కావా మళ్ళీ కదిలి, ప్రవాహనికి ఎదురు ఈదుతూ కనుమ అవతలి చివరకు చేరుకుని, "ఇదే ఈ రుతుపులో వెటు భూమి, చూడు!" అన్నాడు.

నది ఒడ్డున మూడు అస్తిపంజరాలు కని పించాయి. రెండు జింక పిల్లలాపి, ఒకటి అడవి దున్నదినూ. ఆ మూడు జంతువులూ దారి తప్పె వచ్చి, తెనెటిగల బారి పడ్డాయి.

"వాళ్ళు నిద్ర తెచేలోగా మనం వెళ్లి పోదాం," అన్నాడు హౌగ్గీ.

"వాళ్ళు తెల్లవారితోగాని లేవరు. నేను చెప్పేది ఏను. చాలా చాలా ఏళ్ళు క్రితం ఒక దుప్పి, తుక్కలు తరుముతూంటే, దక్కిణం నుంచి ఇటుకేసి వచ్చింది. దానికి అరబ్బం తెలీదు. అది భయంతే గుడ్డిదై పోయి ఈ కనుమలోకి దూకింది. తుక్కలూ దూకారు. మిట్ట మధ్యాన్నంవేళ ఈగలు మంచి రోషంమీద ఉన్నారు. దూకిన తుక్కలు సీటిని చేరే లోపలే చచ్చారు. దూకని తుక్కలూ చచ్చారు. కాని దుప్పి బతికింది!" అన్నాడు కావా.

"దుప్పి ఎలా బతికింది?" అని హౌగ్గీ ఆశ్చర్యంగా అడిగారు.

"ప్రాణభయం కొద్ది ముందు దూకనిది దుష్టి. అది దూకనికాని ఈగలకు చైతన్యం కలగ లేదు. ఆ తరవాత దూకిన కుక్కల పని భాళీ అయిపోయింది," అన్నాడు కావా.

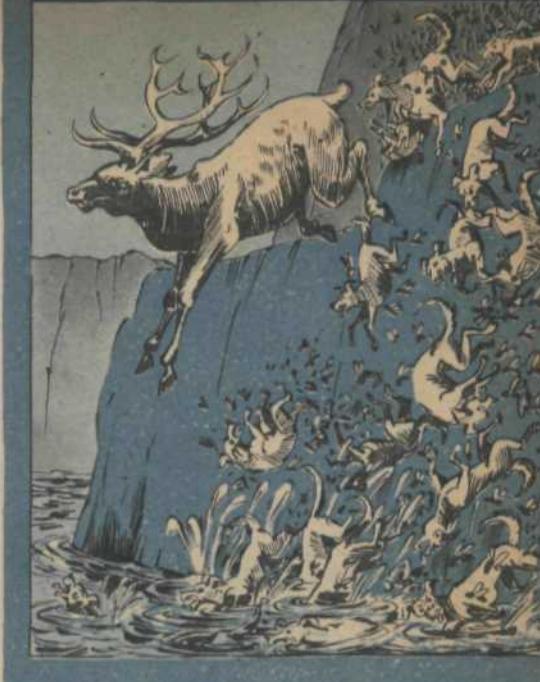
"దుష్టి చావనే లేదా?" అన్నాడు హౌగ్గి ఆలోచిస్తూ.

"ఈగల మూలంగా చావ లేదు. కాని అది ప్రవాహంలో పడిపోతుంటే బలంగా పట్టుకునేటందుకెవరు లేదు—ఏ హౌగ్గి గాని ఆలా దూకితే కావా అనే స్తూలకాయు దుండేటట్టుగా!" అన్నాడు కావా.

"మృత్యుపుతో చెలగటమే! కాని— కావా, అరళ్యంలో నీ అంత జ్ఞాని మరికడు లేదు," అన్నాడు హౌగ్గి.

"కుక్కల మంద నిన్న తరిమిందే అనుకో. పైన ఉండగానే చావన కుక్కలు ఇక్కడే, ఇంకా దిగువనే సీటిలో పడతారు. వాయినెగంగ ప్రవాహం మహా దారులు మైనది. పాపం, వాళ్యము పట్టుకునేందుకు కావా ఉండడు. వాళ్య సీయానీ గుహల దగ్గిర తెలుతారు. అక్కడ వాళ్య పీకలు కొరకటానికి మంద సిద్ధంగా ఉంటుంది," అన్నాడు కావా.

"అద్భుతం, అద్భుతం! రాత్రి సూర్యుడు పాడిచినా జంతకన్న మంచి

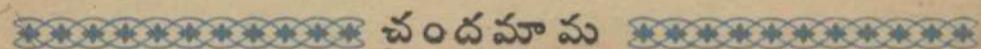

ఏర్పాటుండహేడు. పొతే, పరిగెత్తుటమూ, దూక టమూ మాట చూడాలి. నన్న కుక్కలు చూసి, వెంటవడేటట్టుచెయ్యాలి," అన్నాడు హౌగ్గి.

"ఎగువన ఉన్న రాళ్యగుట్టలను ఆవతలి పక్కనుంచి చూకావా?" అన్నాడు కావా.

"లేదు, లేదు. ఆ మాట మరిచాను," అన్నాడు హౌగ్గి.

"ఎళ్చి చూడు. చాలా ఫూరమైన ప్రదేశం. అంతటా నెప్రెలూ, గుంటలూహూ. పారపాటున కాలు పడరానిహేచి పడిందే, వెట అక్కడ ముగుముంది. నిన్నిక్కడే పడిలేసి, కుక్కలతండ్రా కోసం ఎక్కుడ

మూడాలో మందకు చెబుతాను. ఆ పైన ఇది నాకు సంబంధించిన సంగతి కాదు. నా జాతివేరు, తేడేళ్ళ జాతివేరు," అంటూ కావా ప్రవాహం వెంబడి ఈదుకుంటూ వెళ్ళాడు. ఒక చేట అతనికి ఫాఫే, అకెలాలు కనిపించారు.

"స్త! కుక్కలు! కుక్కల తండ్ర ప్రవాహం వెంట పసుంది. మీరు ధైర్యం ఉంటే, వాళ్ళను లోతు తక్కువ సిటిలో చంపచ్చు," అన్నాడు కావా.

"వాళ్ళప్పు డిస్ట్రిబ్యూ? మనిషి కూన ఎక్కుడ?" అని అకెలా అడిగాడు.

"వాళ్ళు వచ్చినప్పుడు పస్తారు, ఇక మీ మనిషికూన మాటా? అతని పద్ధతి మాట తిసుకుని మృత్యువుకు ఎరివేరుగా? అతను నా వెంటే ఉన్నాడు. అతనిసరికి చాపకపాతె అది సీ తప్పకాదు, వందు కుక్క! తండ్ర కోసం ఇక్కడి వెచి ఉండండి. నేనూ, మీ మనిషికూనా మీవడాన

ఉన్నందుకు సంతోషించండి," అంటూ కావా ప్రవాహానికి ఎదురిచి వెళ్ళి కనుమ మధ్య నిలచి ఎగువనున్న కొండల అంచును పరికించసాగాడు.

త్వరలోనే నక్షత్రాలకు అడ్డంగా మౌగ్గి తల కదలటం కనిపించింది. తరవాత మనిషి సిటిలో దూకిన చప్పుడయింది. మరు క్షణం మౌగ్గి కావా చుట్టులమధ్య చేరాడు.

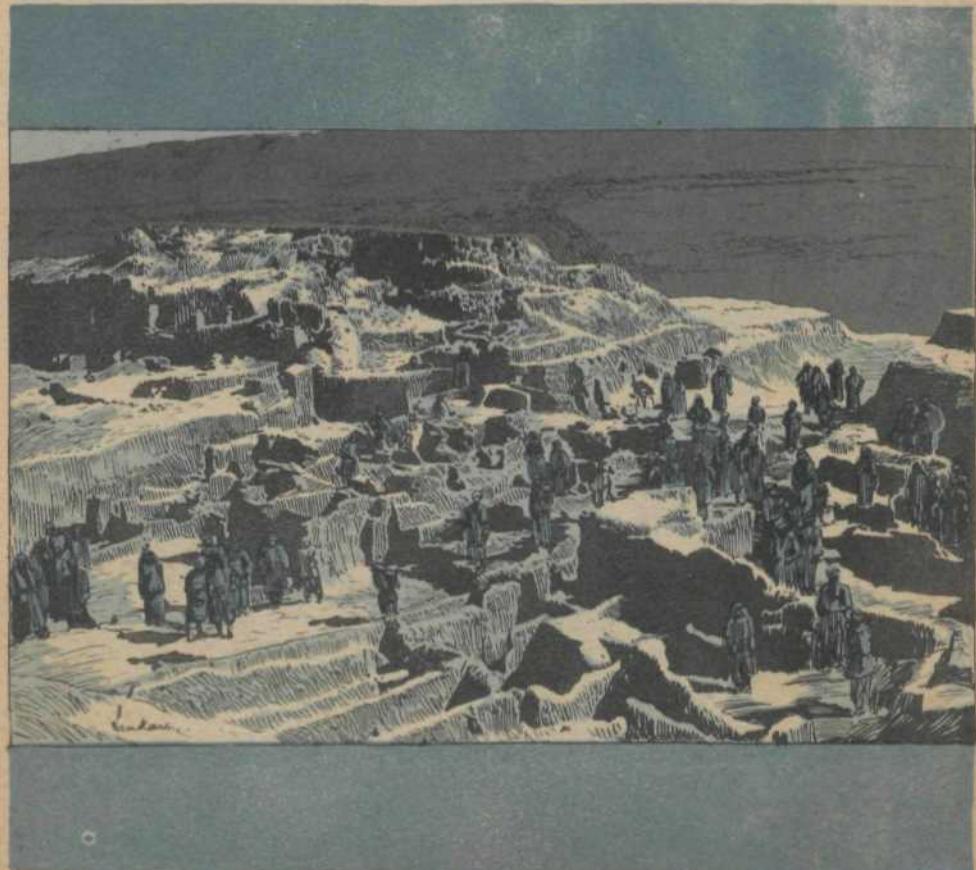
"అడెక పెద్ద దూకు కాదు. నేను సరదాకు అంతకంటె భట్టింపు దూకాను. అయితే పైన ఉన్న ప్రదేశం చాలా చండాల మైనది. పాట్టిపాట్టి పాదలూ, లోతైన గుంట లూనూ. ఒక చేట మూడురాళ్ళు ఒకదాని మీద ఒకబి పేర్చి పెట్టాను. పరిగెత్తెటప్పుడు వాటని కాళ్ళతే తేసేస్తాను. ఈగలకు చచ్చే కోపం పసుంది. నేను మళ్ళీ వచ్చేదాకా ఇక్కడే ఉండు, కావా. వెకువన తండ్రాను రెచ్చగొడతాను," అంటూ మౌగ్గి కనుమ చివర ఒడ్డుకు ఈదుకుంటూ వెళ్ళాడు.

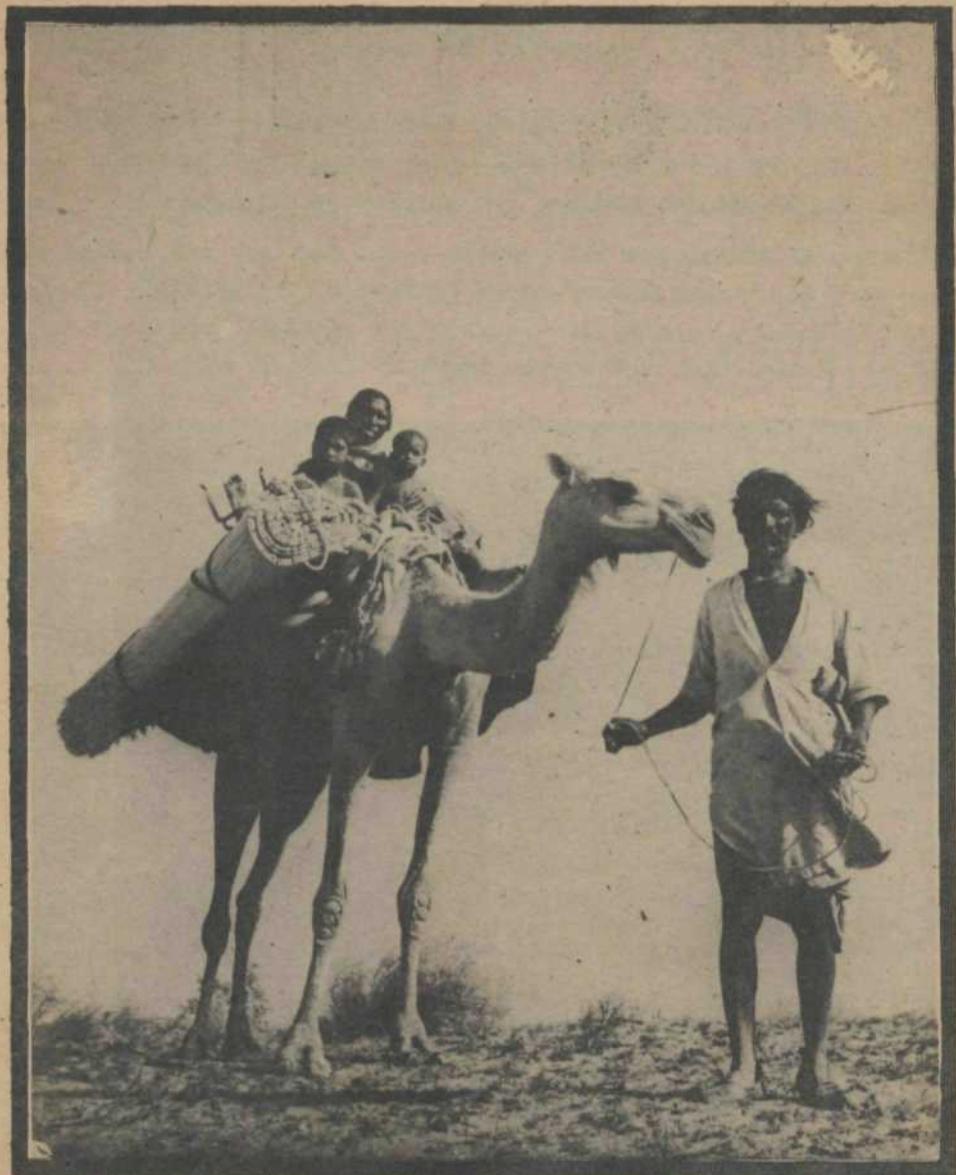

82. ప్రాచీన మెసాపాటామియా అవశేషాలు

శ్రవేణ మోహన్ (ఇరాక) నగరానికి 15 మైళ్లు తూర్పున తాన్యాన “పెద్ద దిబ్బ”, 75 అడుగుల ఎత్తు గలది, ఉండేది. దాని కింద 3,000 సంవత్సరాల నాగరికతల అవశేషాలు 26 పారలలో ఉయట చుక్కాయి. (బొమ్మలో కనెపించేది 16 వ పార. దాని కింద ఇంకా 10 పారలున్నాయి.)

ఆలెగ్జాండరు మరణసంతరం మెసాపాటామియా అంతరించింది. కానీ దాని నాగరికత అనేక ప్రాంతాలకు విస్తరించి, వివిధ రూపాలలో ఉనాటకి విలచి ఉన్నది. మెసాపాటామియా ప్రమంచంలో 5 వేల ఏళ్లు నిలఱింది. అందులో నగం కాలంపాటు అది నాగరికతను అభివృద్ధి చేసుకున్నది. లిపివి నృష్టించటమూ, గణిత, నశ్త్ర శాస్త్రాలూ, ధర్మాప్రమా మొదలైనవి అనేకం నృష్టి అయియా.

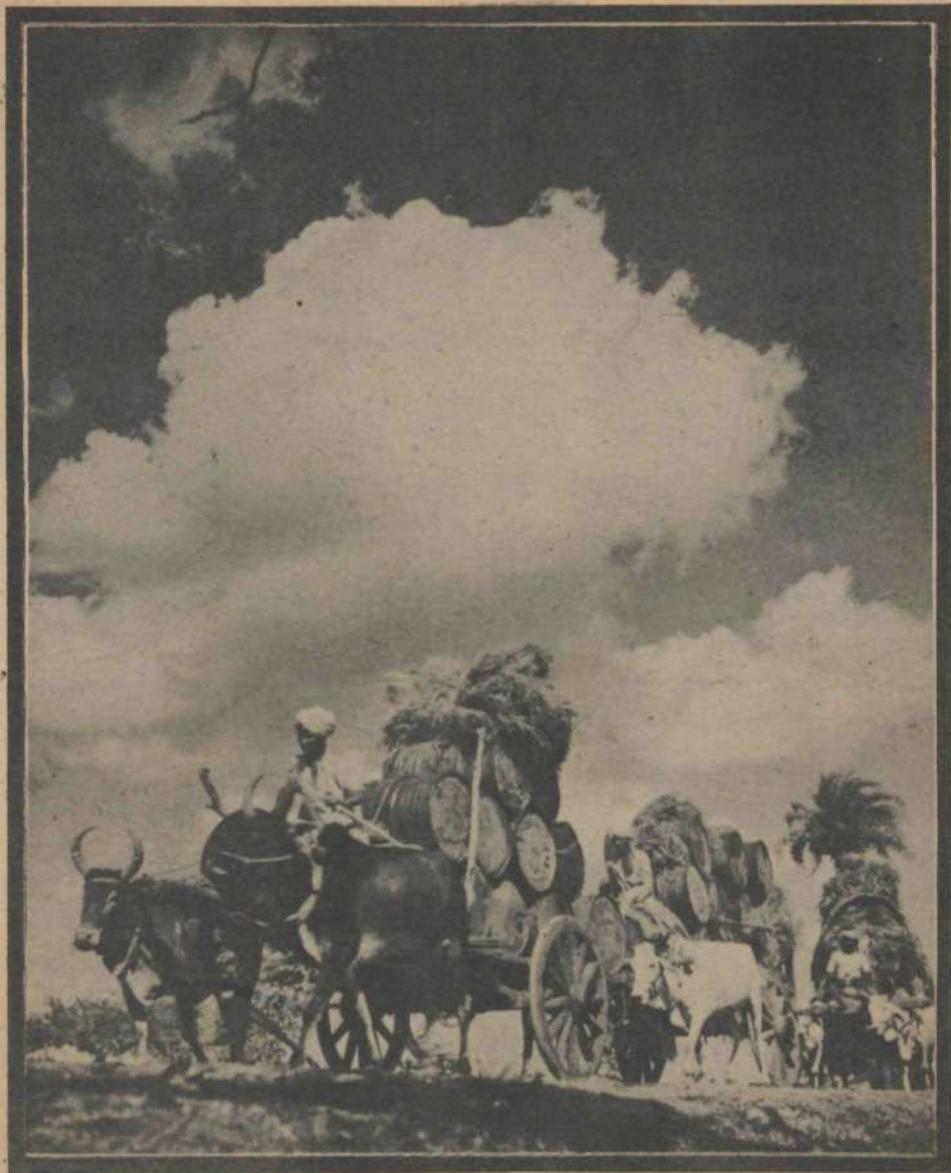

బహుమతి
పొందిన వ్యాఖ్య

నీటికోసం యోవన

పంపినవారు:
టి.ఆర.ఆంజనేయులు, చిలకలూరిపేట

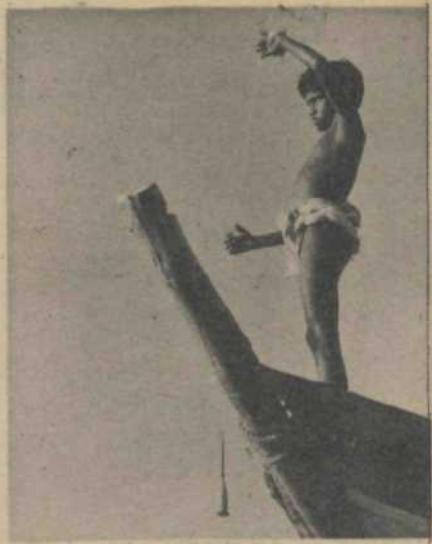
బహుమతి
పొందిన వ్యాఖ్య

వర్షం వచ్చే నూచన

వంపినవారు :
ద. అర్. ఆంజనేయులు, చిలకలూరిపేట

పోటే వ్యాఖ్యల పోటీ :: బహుమానం రు. 10 లు

ఈ పోటీల వ్యాఖ్యలు 1968 నవంబర్ నెల సంచికలో ప్రకటించబడును.

- ★ ఈ పోటీలకు పరి ఇన వ్యాఖ్యలు ఒక్క మాటలోగానీ, చిన్న వాక్యంలోగానీ కావాలి. (రెండు వ్యాఖ్యలకూ నంబింధం వుండాలి.)
- ★ సైంపం నెల 20-వ తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు మాతు చేరాలి. తరువాత చేరే వ్యాఖ్యలు ఎంత మాత్రమూ పరిశీలింపబడతాయి.

- ★ మాతు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్మంగా పున్న సెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 10/లు బహుమానం.
- ★ వ్యాఖ్యలు రెండు పోట్లుకార్య పైన ప్రాసి, ఈ అద్రనుకు వంపాలి:-చందమామ పోటో వ్యాఖ్యల పోటీ, ముద్రాను-26.

సెషైంబర్ నెల పోటీ ఫలితాలు

మొదటి పోటీ : సీటికోనం యోచన

రెండవ పోటీ : వర్డుం వచ్చే సూచన

మంచినవారు : త్రిపురం రామాంజనేయులు,

చిలకలూరిపేట. (గుంటూరు జిల్లా)

బహుమతి మొత్తం రు. 10/-తో నెలాఖులోగా మంచినుడుతుంది.

ప్రాణిమం

వస్తువుల్ది!

నవభూర్త
చిత్రమ్

అం శాం గుర్జయి

దర్శకత్వం: జి. వి. రైన్‌నాథం

అంతి అంతి
పీట నయిలు లేక విషయి
శూల నియమాలు లేక పుష్టిము
స్వస్థ లేక బిలు

చండమామ
సాహిత్య పత్రిక
స్థాపిత P.S. ప్రకాశన్లు
పత్రిక ప్రాధికారి A. పూర్వింద్రాన్నా

గృహము మనేపరముగా చిత్రమయముగా ఉండాలంటే!
గృహము అతి అధునికముగా నవ నవీనముగా ఉండాలంటే!
ఎప్పుడూ వాడవలనీంది

AMARJOTHI FABRICS

BEDSPREADS - FURNISHINGS - FANCY TOWELS

త యారి :

అమరజ్యోతి ఫాబ్రిక్స్,
పొన్నటుక్క నం. 22, కరూరు (దిశా.)
బ్రాంచీలు : బొంబాయి—ఫల్లె

మద్రాసు విజింట్లు :

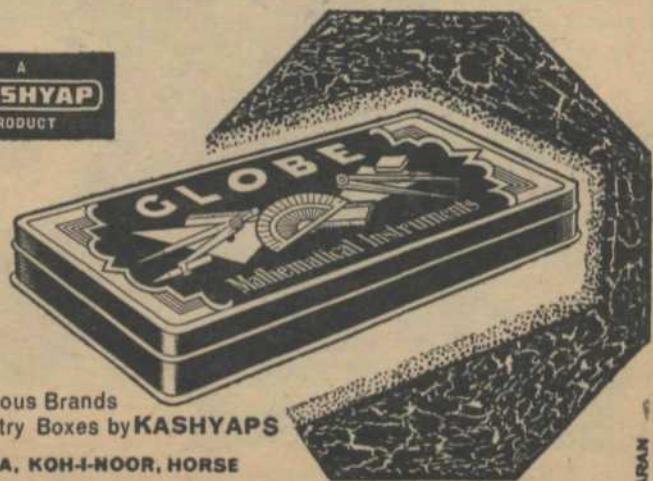
అమరజ్యోతి (ప్రెడర్స్),
99, గదెన స్ట్రీట, మద్రాసు : 1
ఫోన్ : 34864

Ensure Your Success

With

GLOBE

A
KASHYAP
PRODUCT

Other Famous Brands
of Geometry Boxes by **KASHYAPS**

ACCURACY

DELTA, KOH-I-NOOR, HORSE

Mfg.

G. S. KASHYAP & SONS

Pataudi House,
Darya Ganj, Delhi-6

KARAN

‘ఇప్పుడు సీత ఉత్సాహంతో ఉబ్బిపోయే ఇల్లాలు !’

కాని, కొన్నిదిను మండు సీతకు
సిరసము, వెత్తి మీద కొపము.
రివరికి లమె ఒక రాక్టర్లీ నుం
ప్రదించింది.

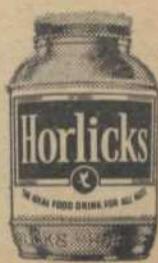
రాక్టర్లు ఇలా అన్నాడు: “రోంగా
దుయుగా శుంఘులు కావం
సినంత పోషణ మీకు ఉధించ
దేదు. పాల్కిన్ గ్రాగంది.”

ఇప్పుడు సీత ఎంత మూర్ఖించి
యిందో దూడంది ! పాల్కిన్
అమెను ఉత్సాహంలో ఉచ్చిచేయే
మూర్ఖన వ్యక్తిగా చేసింది !

పాల్కిన్
సీతకు ఒక క్రొత్త తీవ్రం
ప్రదానము చేసింది !

పాల్కిన్ రోంగు సారవంకలైన వరపోష
కల్పించు క్రొత్త ఉల్లాస్తు చురియు
క్రెతీని కలిగించి అంసులో కూరిన
సిరసాన్ని పోగారుఱుంది. ప్రపంచ
మంతూ గం రాక్టర్లు పాల్కిన్ పు
సిపార్సు వెప్పారు. గోదువు సింగి చురియు
చూడ్దే రాక్టర్లు పోషకవంకలైన
సారములు చురియు ఫూత్రి మీగఁ గం
పొంతో పాల్కిన్ వెయిందింది. క్రెతీని
కలిగించుటు పాల్కిన్ దివ్యమైనది.

హార్లిక్స్

అదనపు శక్తిని కలిగియను!

దిలీప్

అతడి స్నేహితులు

చెపుప్రథ్మ అద్భుతకర

(2)

పేటవేసు నీళి కిగి పశున్న రిరిద బుండం.
కెర్కె ప్లోయర్ లెండ్ క్లూబ్ లో దొఱిలం
గెమనింగారు. కై లాప్ట్టీ, యా విషయం
ఖార్పరింగం ఏలా?

వీసు ఉపాయం వెమాను! ఫారేయ ఫల్కెడ్ పుష్టి కోమిట్సన్
ఎర్రెక్స్ జా బెండ్.

ఎందుకు
ఒంటెప్పాట
పుష్టి కెర్కెలా.

అతి తెల్లస్టొన్కాళి, అతి ఫీర్చున్ వ్హీ అది వెంపుష్టిట్టీ లెపోరెటీ'

UC-1348

శ్రవ్యక్తమాణంది!

A.N.C. త్రస్తావర్ష
సమర్పయించు

శ్రీ మురుగా ఫిలిమ్స్ లాస
శ్రీమతి జ్యోతిర్ జ్యోతిర్

ట్రిప్లి చిట్టపత్రిలు M.S.R. ప్రైడర్
ఎడవ. N. అయిమంగి
అంబ్రోజు రాబర్ట్ కార్ల
మార్కెల్... థూంటసుల

S. V. CHANDAMAMA
PRODUCTIONS

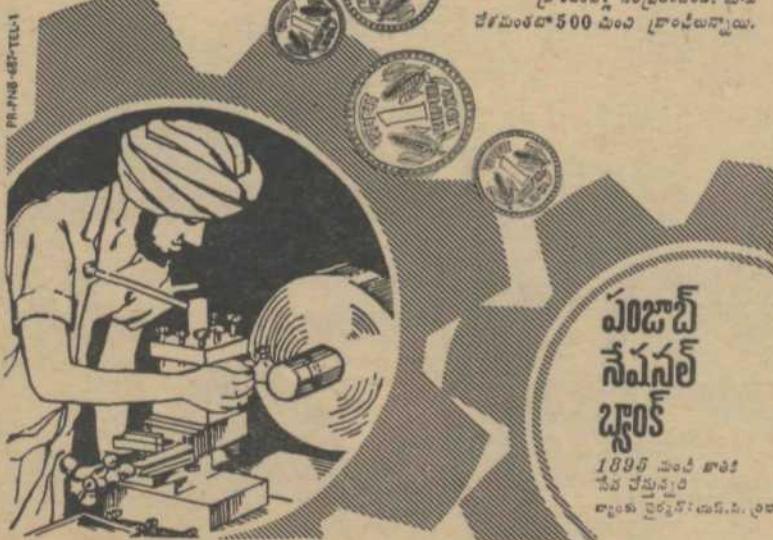
ప్రిన్స్ ట్రేడ్ ప్రింటర్

టెల్లు ప్రైంటర్

వియవ్ ని ఉపాధి
మిక్రోఫం ప్రాప్తి కోపం చేస్తుది. పార్క్లుకు
నుండి కొత్త విచారణ పోర్ట్‌యూనిట్‌లు,
ఎక్స్‌చాంబర్ ల్యూపం చేస్తున్నది, బాయికం
చేస్తున్నదన, వియవ్ ది అంబుల్యం
చేస్తుంది. పెర్క్ చూలు, పాట్లుల్లి
పంచందించి, కంచంగా ఖంచికాలు ఉంచి.

సంకొ విచారణ్ సం, ఏక రగ్గెల్
ఇష్ట్ వియవ్ ని
ప్రాంతిక్స్ సంప్రదించాలి. మామ
ప్రాంతం 500 మంది క్రమాధిక్యులు.

ప్రిన్స్ ట్రేడ్
ప్రింటర్
బ్యూండ్

1895 ఫండ్ కార్పొ
సెస్ ప్రైంటర్
మైట్ ప్రైంటర్: కాంపానీలు

సర్వదా సర్వోత్తమం

- ★ అనమాన నౌరభ్యంలో
- ★ అనుష్టమ రుచిలో
- ★ కరకరలాడే తాజాదనంలో
- ★ సాఫిలేని పుష్టికరంలో సర్వదా సర్వోత్తమం-

పార్లె గ్లూకో

బిస్కిట్సు

అందుకే పార్లె గ్లూకో భారతదేశంలో
అర్ధాదికంగా అమృతమాగుచున్న బిస్కిట్ !

everest-340ar-PP TL

స్వామించిర్ విషాదాల!

నవజ్యుతి లింగ్పర్

నడమంతుపేసిలి

దిక్కుతల
సాంసక్రాంతిక, వందుం • తాతికో కామార్థా

రాయలుంగాల్

KE

AWARDS!

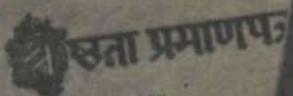
WON PLENTY

YET WE DON'T SAY
WE ARE THE BEST

ONLY
WE DO OUR BEST

भास्त सरकार

सरकार और प्रसारण मंत्रालय
झपाह और सजावट पर रजपु

PRASAD PROCESS PRIVATE LTD.
5, LAKSHMI NARAYAN BUILDINGS MADRAS - 26

प्रसाद जलांहारा बिल्डिंग्स मद्रास - 26

